

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

MONITORING RUCHU TURYSTYCZNEGO W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO -POMORSKIM

RAPORT Z BADAŃ 2009

DR ANDRZEJ ANSZPERGER

MGR AGNIESZKA RADKIEWICZ

Spis treści

Wstęp

Rozdział I Badanie ruchu turystycznego w woj. kuj-pom – opis metody

1.1. Metodologia badania

1.2. Wielkość zrealizowanej próby w poszczególnych obszarach badania

Rozdział II – Analiza informacji o strukturze ruchu turystycznego w województwie kujawsko-pomorskim oraz opiniach turystów o województwie i ofercie turystycznej regionu w świetle badań ankietowych

2.1. Charakterystyka respondentów – turystów w województwie kujawsko-pomorskim

(płeć, wykształcenie, pochodzenie, wiek, narodowość, kraj zamieszkania, sytuacja materialna, status społeczny)

2.2. Charakterystyka respondentów ze względu na wykorzystany środek transportu i towarzystwo w trakcie podróży oraz organizatora przyjazdu

2.3. Charakterystyka respondentów ze względu na cel przyjazdu

2.4. Charakterystyka respondentów ze względu na częstotliwość wizyt w miejscowości badania oraz w woj. kujawsko-pomorskim

2.5. Źródła informacji o regionie

2.6. Charakterystyka respondentów ze względu na długość wizyt

Rozdział III Opinie respondentów o województwie i miejscowościach badania

3.1. Baza noclegowa województwa kujawsko-pomorskiego - wybór i ocena respondentów

3.2. Ocena gastronomii w opinii respondentów

3.3. Oceny elementów turystycznego obrazu województwa w opinii respondentów: bezpieczeństwo, oznakowanie, atmosfera, atrakcje, komunikacja, czystość, it, toalety, rozrywka, życzliwość

3.4. Elementy wymagające poprawy w opinii respondentów

3.5. Ocena atrakcyjności miejscowości badania i województwa kujawsko-pomorskiego w opinii respondentów

3.6. Wydatki turystów

3.7. „Rzeczy” najczęściej zapamiętane przez respondentów – z uwzględnieniem miejsc wykonania badania

3.8. Odwiedzane miejscowości

- 3.9. Rekomendacje turystów – polecenie przyjazdu i chęć powtórnego odwiedzenia województwa i miejscowości badania

Zakończenie

Przy publikacji danych z raportu prosimy o podawanie źródła.

Raport stanowi własność Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej.

Wstęp

Turystyka staje się jedną z coraz bardziej znaczących gałęzi gospodarki. Rośnie jej udział w tworzeniu PKB, w tworzeniu miejsc pracy, generowaniu dochodów budżetowych w tym wpływów podatkowych, przyczynia się do rozwoju przedsiębiorczości szczególnie w obszarze MŚP. Rozwój turystyki /lub jej regres/ zarówno po stronie podażowej jak i popytowej mają zauważalny wpływ na rozwój przestrzenny – szczególnie w skali lokalnej i regionalnej.

Wiąże się to istotnie z problemem wykorzystania potencjału tkwiącego w turystyce i ma istotny wpływ na rewitalizację poszczególnych obszarów. Proces ten powinien odbywać się – z uwzględnieniem rozwoju zrównoważonego, a więc rewitalizacji ekonomicznej, społeczno-kulturowej i środowiska przyrodniczego.

Otwieranie się gospodarek i społeczeństw oraz współistniejący z tymi procesami rozwój turystyki sprawiają, że i w odniesieniu do turystyki w coraz większym stopniu mamy do czynienia z zjawiskiem konkurencyjności. Tak zwane miejsca docelowe /destynacje/ konkurują z jednej strony o klienta – turystę i jego pieniądze, z drugiej o pieniądze inwestorów – dla rozwoju bazy turystycznej i para turystycznej. Turystyka staje się też coraz częściej narzędziem ogólnej promocji regionu czy kraju.

Celem głównym - bezpośrednim przeprowadzonego badania była analiza ruchu turystycznego województwa kujawsko-pomorskiego. Badania, których prowadzenie jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Priorytetu VIII, Działania 8.2 poddziałania 8.2.1 zaplanowane zostało na rok 2009 (I edycja) i 2010 (II edycja). Wnioskodawcą projektu jest Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna.

Realizowane badania są w skali Polski pionierskie. Kujawsko-pomorskie jest jednym z pięciu województw, w którym na taką skalę – przestrzenną i rzeczową podlega badaniu turystyka. Pierwsze badania prowadziła Małopolska (od 2003 roku); od 2005 roku województwo pomorskie; kolejne wykonywano na Śląsku, województwie łódzkim (2008 i 2009). Równolegle z niniejszymi badaniami w 2009 do badań przystąpiło województwo podkarpackie. Niniejszy projekt realizowany w województwie kujawsko-pomorskim posiada największą spośród wymienionych założoną i zrealizowaną próbę badawczą. Jako projekt dofinansowany realizowany jest przez dwa lata – 2009 i 2010 roku.

Rozdział I

Badanie ruchu turystycznego w województwie kujawsko-pomorskim. Opis metody.

Badanie zostało tak skonstruowane, by dostarczyć informacji o:

- głównych rynkach docelowych w turystyce przyjazdowej do województwa,
- strukturze demograficznej i społecznej turystów i odwiedzających jednostkowych,
- preferencjach i motywach turystów,
- wykorzystywanych /kupowanych/ usługach i dobrach turystycznych,
- opinii turystów o szeroko rozumianej atrakcyjności turystycznej województwa.
- rozkładzie terytorialnym turystyki w województwie.

1.1. Metodologia badania

Celem pośrednim badań jest stworzenie zarysu podstaw instytucjonalnych do przepływu i gromadzenia informacji o ruchu turystycznym w województwie.

Efektem badania będzie dostarczenie wiarygodnych informacji dla efektywnej polityki turystycznej władz województwa i całej branży turystycznej.

Badaniami objęta została przede wszystkim turystyka przyjazdowa do województwa zarówno turystów krajowych jak i zagranicznych.

Badania obejmują również, na ile to możliwe, ruch turystyczny wewnątrz województwa. W tym zakresie może jednak problemem okazać się rozróżnienie wyjazdów bardzo krótkich co do czasu i bliskich w sensie przestrzennym – rekreacyjnych od ruchu turystycznego. Aktywność stricte rekreacyjna mieszkańców województwa nie będzie badana. Nie będzie badana też turystyka wyjazdowa.

W odniesieniu do pozostałych osób pojęcie „turysta” rozumiane będzie szerzej niż definiuje to WTO, a więc nie tylko korzystający z noclegów ale i odwiedzający, czyli przyjeżdżający do województwa / poszczególnych miejscowości/ na kilka czy kilkanaście godzin.

Rdzeniem badania są wywiady kwestionariuszowe.

W badaniach społecznych sytuacją idealną byłyby badania pełne. W realizowanym projekcie oznaczało by to badanie wszystkich turystów/odwiedzających na terenie całego województwa. Organizacyjnie, merytorycznie i finansowo jest to niemożliwe. W takiej sytuacji dobiera się próbę, której przebadanie pozwoli z określonym prawdopodobieństwem wnioskować o całej populacji. Dla określenia reprezentatywności badań konieczna jest znajomość całej opisywanej populacji. W przypadku omawianego badania wielkość populacji *de facto* jest nieznana. Nieznana jest również struktura badanej populacji.

Jedną z zastosowanych metod badawczych było tak zwane *desk research*, analiza dostępnych danych o badanym zjawisku. W tym zakresie wykorzystano dwa podstawowe źródła informacji o wielkości przyjazdowego ruchu turystycznego do województwa kujawsko – pomorskiego.

Pierwsze źródło to wyniki badania aktywności turystycznej Polaków oraz przyjazdów obcokrajowców, prowadzone przez Instytut Turystyki w Warszawie.

Drugie źródło to GUS – informacje o bazie noclegowej i jej wykorzystaniu.

Tabela 1: Krajowy ruch turystyczny – odwiedzający województwo kujawsko-pomorskie (wyjazdy długo i krótkookresowe - mln wizyt)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Kujawsko-pomorskie	2,7	3,1	3,0	2,7	2,7	2,7	2,0	2,25	1,40

Źródło: na podstawie badania Instytutu Turystyki. * I-VIII

W latach 2001 -2008 liczba turystów krajowych odwiedzających kujawsko-pomorskie jest zmienna. Waha się w przedziale 3,1 – 2,0 miliona, z tendencją malejącą. W 2008 roku było to ok. 2,25 miliona. Rok 2009 cechuje się spadkiem, dane wstępne za 8 miesięcy to 1,4 miliona. Spadek aktywności turystycznej dotyczy całej Polski i wynosi 8-10%.

Liczba obcokrajowców odwiedzających nasze województwo wynosiła w 2007 roku 400tys. osób, w 2008 roku 300 tys. a w 2009 roku było to 200tys.

Badania Instytutu Turystyki informują o liczbie wizyt, a nie liczbie odwiedzających, jest prawdopodobne, że część odwiedzających robiła to kilkakrotnie w roku. Przyjąć można, że liczba odwiedzających kujawsko – pomorskie w 2009 roku mieści się w przedziale 2,0 -2,5 miliona osób.

Szacunek oparty na danych GUS – liczba udzielonych noclegów.

W 2007 roku udzielono w kujawsko –pomorskim noclegu 756 208 osobom a 2008 roku 778 400 osobom. Z badań cząstkowych /fragmentarycznych/ przyjąć można, że co 3 osoba odwiedzająca nocowała oznaczałoby to 2.335.200 odwiedzających. Założenie, że z noclegu korzystała tylko co 4 osoba oznacza, 3.113.600 odwiedzających województwo.

Powyższe nie jest szacunkiem liczby turystów odwiedzających województwo – dla takiego szacunku brak dostatecznie wiarygodnych ilościowo i jakościowo danych. Pokazana symulacja ma na celu uświadomienie stanu niewiedzy o badanej populacji. Jest też uzasadnieniem dla prowadzenia badań nad ruchem turystycznym w województwie.

Tabela 2: Korzystający z noclegów w latach 2007 i 2008 roku w województwie kujawsko-pomorskim

	Rok 2007	Rok 2008
Korzystający z noclegów ogółem I-XII	756 208	778 400
Korzystający z noclegów turyści zagraniczni	83 828	77 398

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych

Dlatego przyjmując, że badana populacja jest bardzo duża i opierając się na wzorze (gdzie: P - oszacowana proporcja w populacji; e - dopuszczalny błąd; n - wielkość próby N - wielkość populacji; Z - wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności)

$$n = \frac{Z^2 [P(1-P)]}{e^2}$$

minimalna wielkość próby dla całego województwa wynosi około 4000 osób. Przy takiej próbie błąd oszacowania wynosi 2% a poziom ufności aż 99%.

Biorąc pod uwagę czas rozpoczęcia projektu i czas jakim dysponowali autorzy badania na przygotowanie metodologii i narzędzi oraz prace organizacyjne zdecydowano, że w pierwszym roku badania zrealizowanych będzie około 5 500 ankiet. Przyjęta wielkość próby w pełni spełnia wymóg reprezentatywności.

Definiując destynacje turystyczne w ramach województwa przyjęto / mając na uwadze dostępność – grupowanie danych przez GUS, sposób zarządzania turystyką itd./ jako podstawowy podmiot *powiat i miasta na prawach powiatu*.

W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego jest to bardzo zbieżne z wyodrębnieniem krain geograficzno-przyrodniczych, a także kulturowych, co w przypadku turystyki jest bardzo istotne.

Na tym poziomie /powiatów/ dokonano oceny taksonomicznej ich miejsca – wagi na mapie turystycznej województwa i na tej podstawie określono liczbę ankiet dla każdego z obszarów. W ocenie taksonomicznej wzięto pod uwagę następujące elementy –cechy:

- liczbę obiektów noclegowych,
- liczbę miejsc noclegowych,
- liczbę udzielonych noclegów
- atrakcyjność turystyczną kulturową : -obiekty historyczne –budynki, budowle itd.,
- atrakcyjność kulturalną - współczesne wydarzenia kulturowe - festiwale, wystawy, wydarzenia historyczne – bitwy, - imprezy sportowe,
- atrakcyjność turystyczną bazującą na walorach naturalnych – obszary przyrody chronionej, obszary leśne, zbiorniki wodne, etc.
- faktyczną udokumentowaną atrakcyjność mierzoną tak zwaną odwiedzalnością muzeów i innych atrakcji turystycznych.

Na podstawie tej oceny część jednostek powiatowych i równorzędnych została wyłączona z dalszych badań / mowa tylko o badaniach ankietowych/ jako marginalne w znaczeniu statystycznym – na poziomie lub poniżej 1 % wagi w turystyce województwa. Ostatecznie do badań ankietowych zakwalifikowano następujące jednostki: Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno Ciechocinek, Golub-Dobrzyń Grudziądz, Inowrocław, Strzelno i Kruszwica Toruń,

Tuchola, Więcbork i Sępólno, Włocławek, powiat brodnicki, powiat bydgoski, powiat świecki, powiat tucholski, powiat żniński.

Ze względu na niezależny od planów badawczych czas rozpoczęcia projektu, a także ze względu na niepełną wiedzę o badanym obszarze zasadnym było określenie próby badawczej w pierwszym roku badania (2009 roku) na 5 500 wywiadów kwestionariuszowych a w 2010 roku na 8 500 wywiadów / z wykorzystaniem wiedzy uzyskanej z I tury.

Narzędziem badania jest kwestionariusz wywiadu, który w założeniu w obu turach badania pozostanie taki sam (zakładając niewielkie modyfikacje uzasadnione doświadczeniami pierwszej tury). Ankieta zawiera 24 pytania (22 pytania zamknięte i 2 pytania otwarte). Część pytań skupia uwagę na województwie, część zaś na miejscowościach, w których przeprowadzany był wywiad.

Ankiety dostępne były w językach: polskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim, hiszpańskim, francuskim.

Rozpoczęte w sierpniu 2009 roku badanie prowadzono w 17 „okręgach”. Czasami były to konkretne miasta (Toruń, Bydgoszcz, Włocławek, Brodnica, Chełmno, Grudziądz, Ciechocinek, Inowrocław, Tuchola), ale w szczególności w okolicach przyciągających turystów walorami naturalnymi ankieteryzy działali w kilku miejscowościach, nad jeziorami, przemierzali campingi, docierali do gospodarstw agroturystycznych. Pod nazwą kategorii powiat brodnicki kryją się między innymi Pokrzydowo i Zbiczno, pod powiat tucholski - Lubiewo, Śliwice, powiat bydgoski – Pieczyńska, Koronowo i okolice, powiat świecki Lniano, Osie, Tleń; powiat żniński – Żnin, Wenecja, Biskupin.

Dla osiągnięcia maksymalnie wysokiej reprezentatywności próby, oraz racjonalizacji organizacyjnej przyjęto między innymi poniższe założenia:

- badania prowadzone były zarówno w dni robocze, jak i w weekendy, celem było, aby w badanej próbie znaleźli się różnego typu turyści,
- zależnie od miejscowości i specyfiki turystów określano graniczne godziny – dolną i górną - prowadzenia badań.
- w niektórych miejscach badania, w przypadku równoczesnej pracy kilku ankieteryz określono dla każdego z nich obszar miasta czy gminy.

Wywiady kwestionariuszowe przeprowadzali przeszkoleni ankieteryzy /ankieteryzy byli wynagradzani/. Ankieteryzy byli wyposażeni w materiały promocyjne, posiadali identyfikatory oraz

koszulki oznakowane logo projektu. Działali według instrukcji, która określała sposób wyboru respondentów, przeprowadzenia rozmowy, zachowania warunków bezpieczeństwa itd. Ankieterzy nie mieli ustalonej minimalnej ani maksymalnej ilości ankiet pozyskanych od obcokrajowców. Na początku badania ankieterzy oceniali czy spotkana osoba jest odwiedzającym/turystą oraz wiek respondenta (do badania przyjęto osoby powyżej 16 roku życia). Jako ważną zasadę ankietowania przyjęto, że z jednej grupy turystów zorganizowanych przebadane mogą zostać max. 3 osoby.

Praca ankieterów podlegała kontroli. Przeprowadzono kontrole terenowe – badano fakt i sposób przeprowadzania badań. Przeprowadzono także kontrole ex post – weryfikowano fakt przeprowadzenia badania przez kontakt telefoniczny lub mailowy z losowo wybranymi respondentami. Wszyscy ankieterzy byli zobowiązani na koniec wywiadu poprosić respondenta o telefon lub adres mailowy. Brak takich informacji w więcej niż 10 % ankiet u danego ankietera podlegał dodatkowej kontroli.

Wyniki kontroli pracy ankieterów, z nielicznymi wyjątkami, były pomyślne.

Łącznie w sierpniu, wrześniu i październiku wykonano pięć tysięcy ważnych ankiet. Mniejsza od zamierzonej wielkość próby w niektórych miesiącach badania wynikała z dwóch podstawowych czynników. Po pierwsze późne rozpoczęcie badania – w miejscowościach o walorach przede wszystkim naturalnych „stracona” została połowa sezonu, nie do odrobienia w miesiącu listopadzie czy grudniu. Po drugie rok 2009 według wszelkich dostępnych badań (ogólnopolskich i z innych regionów) jest rokiem zmniejszonego ruchu turystycznego, zarówno w turystyce krajowej jak i zagranicznej.

Modyfikacji będzie musiał ulec sposób doboru miejsc przeprowadzenia wywiadów. Nie wszędzie gdzie zakładano, planując badania, stwierdzono występowanie ruchu turystycznego.

Niniejsze badanie jest pierwszym realizowanym w skali województwa. W regionie regularne badania ruchu turystycznego prowadzi Toruń (w tym roku odbyła się ich V edycja). Inne miejscowości (Bydgoszcz, Żnin, Chełmno) przeprowadzały sondażowe badania na niewielkich próbach.

1.2. Wielkość zrealizowanej próby w poszczególnych obszarach badania

W zakwalifikowanych do badania miejscach przeprowadzono w sierpniu, wrześniu i październiku łącznie 5 tysięcy wywiadów kwestionariuszowych. Najwięcej wywiadów, zgodnie z zamierzeniem wykonano w Toruniu (19% całości badania). W Bydgoszczy razem z powiatem

bydgoskim zrealizowano łącznie 800 ankiet. Mniej ankiet niż zamierzano pozyskano w powiecie tucholskim, powiecie brodnickim, Strzelnie i Kruszwicy, Grudziądzu.

Zaletą badania realizowanego w skali województwa jest możliwość skonstruowania „obrazu” turystyki województwa, składającej się z elementów lokalnych, różnej wielkości gospodarek turystycznych. Na to co ogólnie możemy nazwać ruchem turystycznym kujawsko-pomorskiego składa się wyrazista turystyka toruńska, wypoczynkowa turystyka obszarów zielonych, nadjeziornych, turystyka „jednej atrakcji” w Golubiu – Dobrzyniu, sanatoryjny ruch turystyczny Ciechocinka i Inowrocławia, konferencyjna oferta Bydgoszczy. Dopiero łączna analiza wszystkich istotnych turystycznie dla regionu atrakcji pozwoli na uprawnioną ocenę ruchu turystycznego województwa kujawsko-pomorskiego.

Wielkość próby przebadaną w wybranych miejscowościach przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Wielkość próby w wybranych miejscowościach

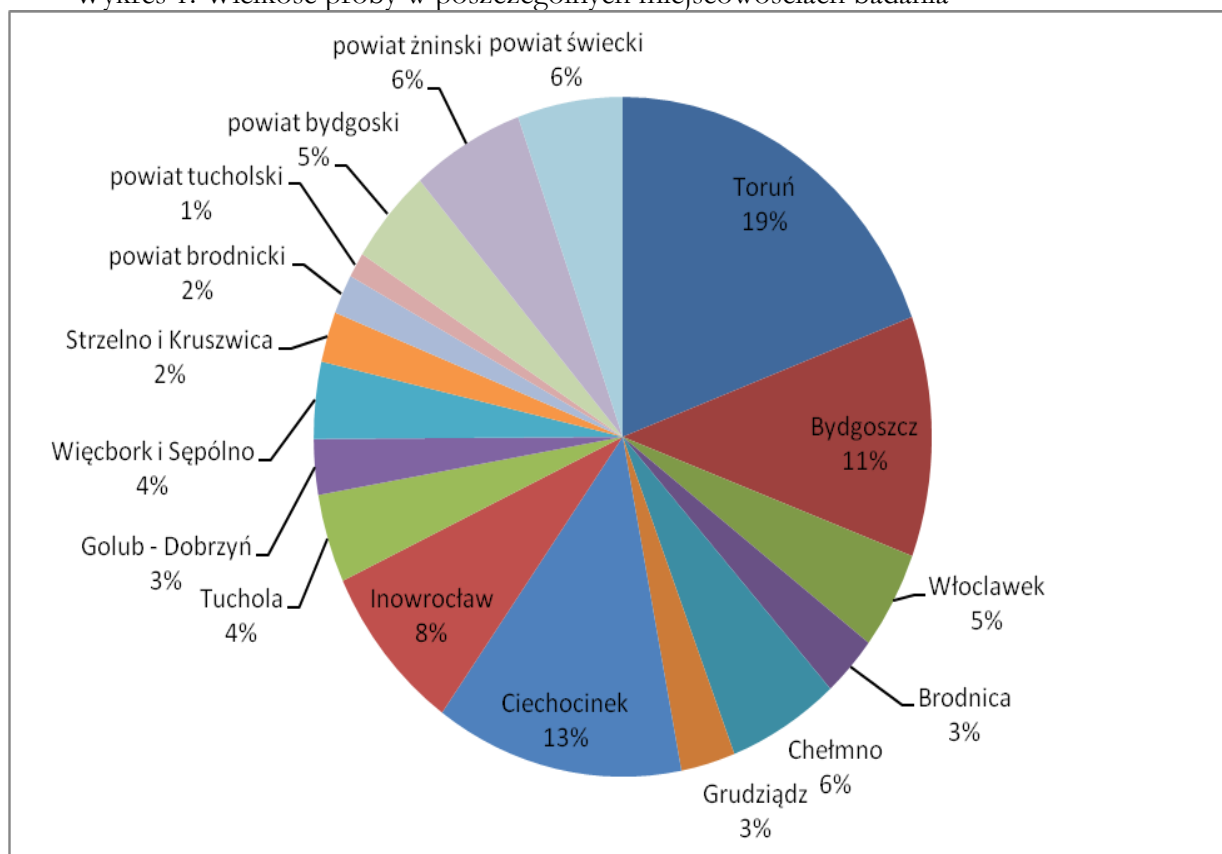
		Liczba zrealizowanych wywiadów
1	Toruń	963
2	Bydgoszcz	572
3	Włocławek	233
4	Brodnica	146
5	Chełmno	292
6	Grudziądz	142
7	Ciechocinek	649
8	Inowrocław	405
9	Tuchola	211
10	Golub – Dobrzyń	132
11	Więcbork i Sępólno	183
12	Strzelno i Kruszwica	120
13	powiat brodnicki	94
14	powiat tucholski	60
15	powiat bydgoski	228

16	powiat żniński	295
17	powiat świecki	275
	Ogółem	5000

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Procentowy udział respondentów z poszczególnych obszarów badania obrazuje Wykres 1.

Wykres 1: Wielkość próby w poszczególnych miejscowościach badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Rozdział II

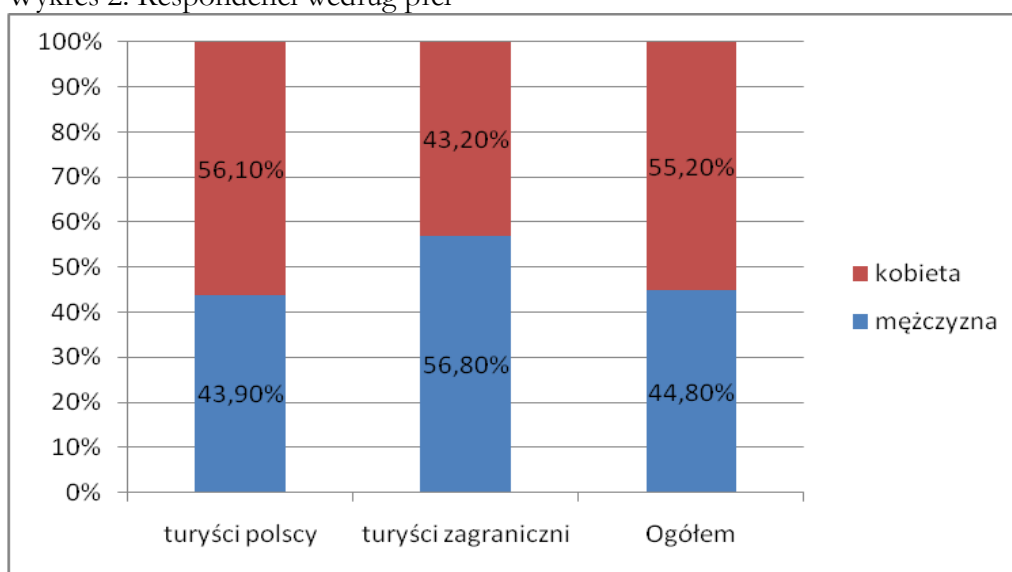
Analiza informacji o strukturze ruchu turystycznego w województwie kujawsko-pomorskim oraz opiniach turystów o województwie i ofercie turystycznej regionu w świetle badań ankietowych

2.1. Charakterystyka respondentów – turystów w województwie kujawsko-pomorskim

Kryterium demograficzne i społeczne

Wśród respondentów w niniejszym badaniu było blisko 45% mężczyzn i 55% kobiet. Analizując wiek i płeć turystów pod względem narodowości obserwujemy, że procent mężczyzn wśród obcokrajowców jest większy niż w badanej próbie turystów polskich. Różnicę przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Respondenci według płci

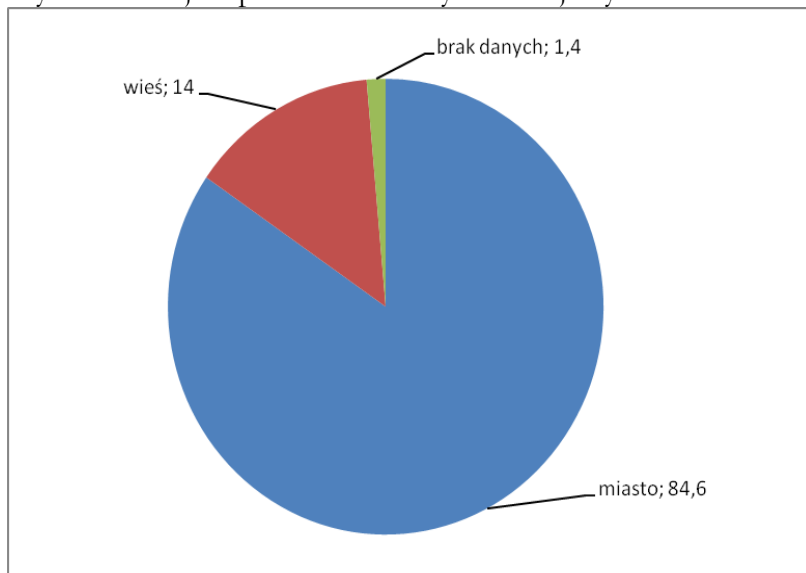

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wśród respondentów polskich podróżujących po województwie kujawsko - pomorskim zdecydowana większość pochodzi z miasta. Jedynie 14 procent badanych jest ze wsi. (dane dotyczące pochodzenia miasto-wieś zbierana była tylko w odniesieniu do turystów polskich).

Niespełna półtora procenta turystów polskich nie odpowiedziało na pytanie dotyczące zamieszkania na terenach miejskich lub wiejskich.

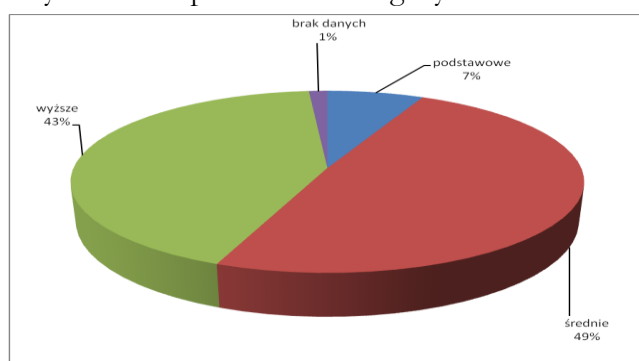
Wykres 3: Miejsce pochodzenia turystów krajowych

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Półowa badanych deklaruowała, że posiada wykształcenie średnie, zaś 43% wykształcenie wyższe. 7% respondentów zadeklarowała wykształcenie podstawowe, zaś 1%- nie podała swojego wykształcenia.

Wykres 4: Respondenci według wykształcenia.

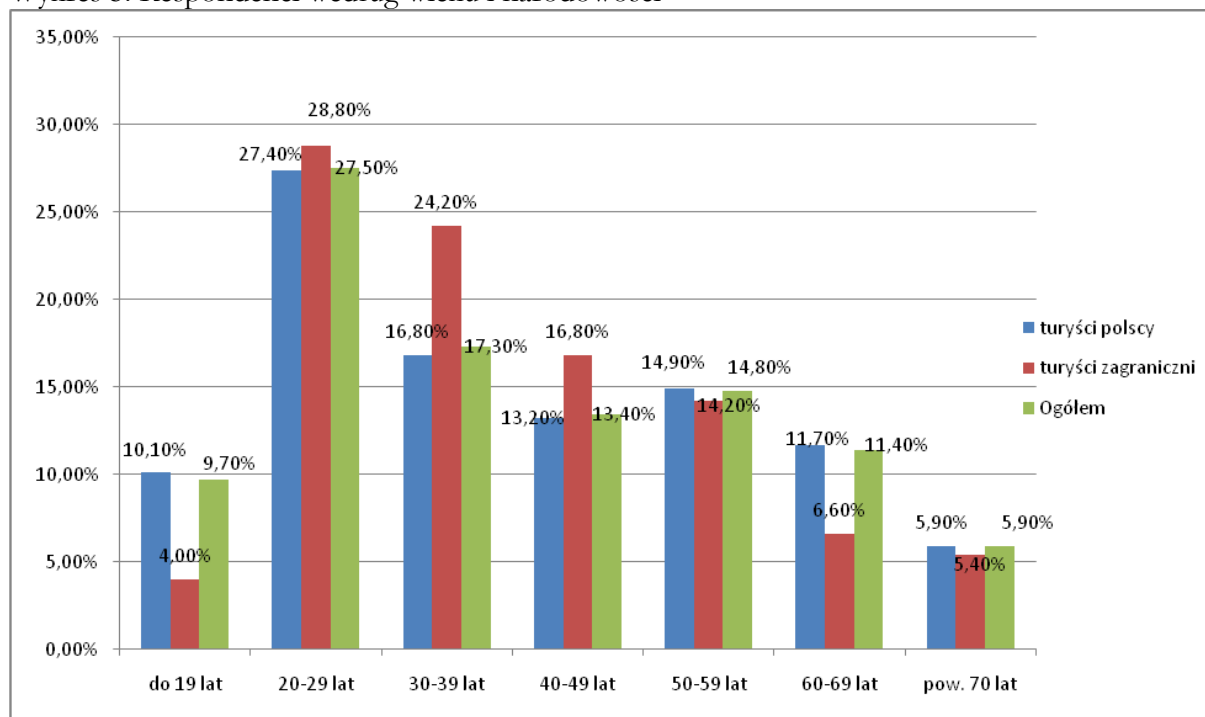

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Spośród 5 tysięcy badanych jedynie 43 respondentów nie odpowiedziało na pytanie o wiek. W zróżnicowanym w ofertę województwie kujawsko-pomorskim turyści w każdym wieku znajdą coś dla siebie. Potwierdza to profil wieku badanych respondentów. Najliczniejszą grupę stanowiły w 2009 roku osoby młode w wieku 20-29 lat (zarówno wśród turystów polskich jak i obcokrajowców). Różnice w zależności od narodowości dotyczą turystów najmłodszych – do 19 roku życia, których wśród gości krajowych jest nieco ponad 10% zaś wśród zagranicznych

jedynie 4%. Również respondentów pomiędzy 60 a 69 rokiem życia było wśród turystów polskich prawie dwukrotnie więcej niż wśród obcokrajowców. Odwrotnie w przedziale 30-39 lat, gdzie procentowo więcej jest obcokrajowców (prawie jedna czwarta) niż gości krajowych (niepełna 17%).

Wykres 5: Respondenci według wieku i narodowości

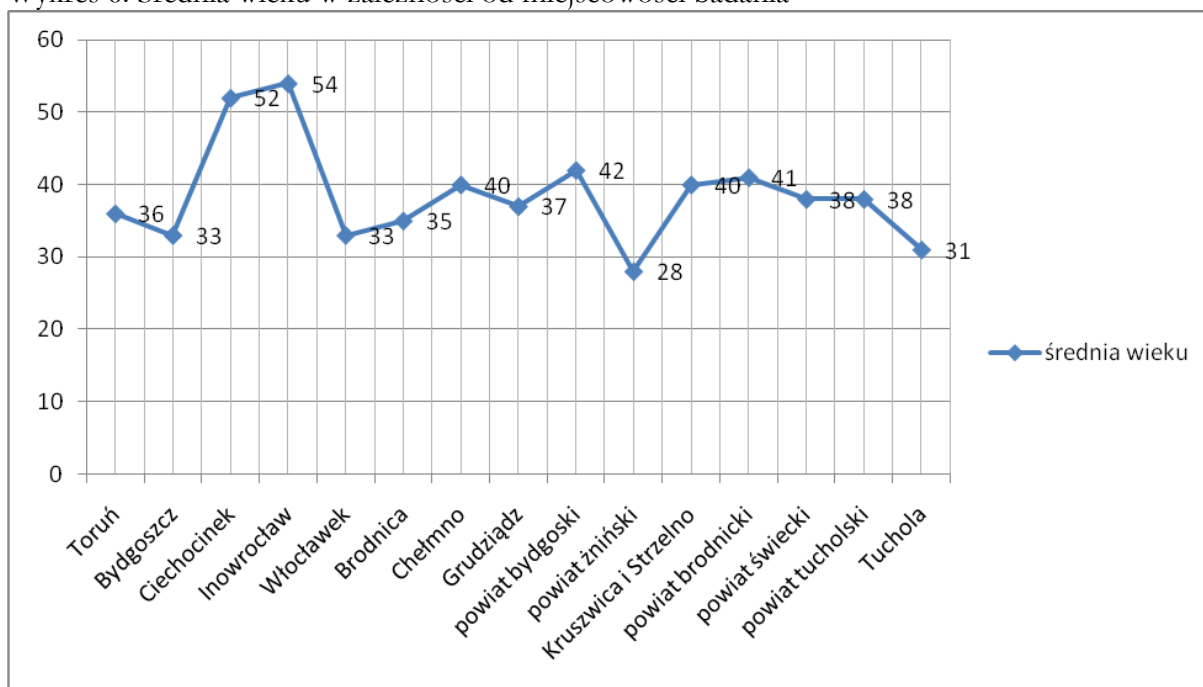
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Średnia wieku respondentów wynosi 40 lat – i jest praktycznie taka sama dla turystów polskich jak i zagranicznych.

Badanie prowadzone we wszystkich ważniejszych turystycznie miejscowościach województwa daje możliwość pozyskania cennych informacji o charakterystyce lokalnego ruchu turystycznego ukazując jego wewnętrzne zróżnicowanie.

Najmłodszych (średnio) turystów ankietarzy spotkali w powiecie żnińskim (średnia wieku 28 lat), najstarszych – w Ciechocinku (52 lata) i Inowrocławiu (54 lata). Średnią wieku niższą od ogólnowojevodzkiej uzyskiwały miejscowości: Tuchola, Włocławek i Bydgoszcz.

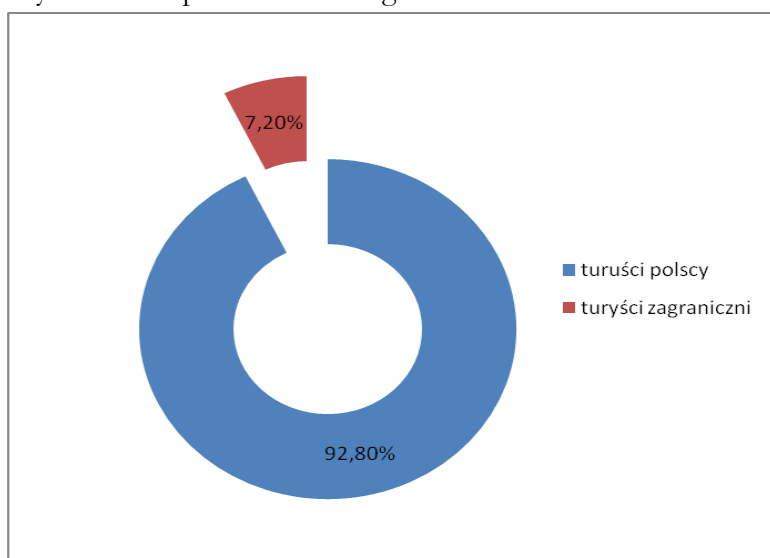
Wykres 6: Średnia wieku w zależności od miejscowości badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

W instrukcji przeprowadzenia badania nie określono minimalnej wielkości ankietowania obcokrajowców, pozostawiając liczbę pozyskanych ankiet zagranicznych naturalnemu doborowi. W pozyskanej próbie 92,8% (4633 osoby) stanowiły osoby deklarujące pochodzenie polskie, zaś 7,2% (357 osób) to goście z zagranicy.

Wykres 7: Respondenci według narodowości

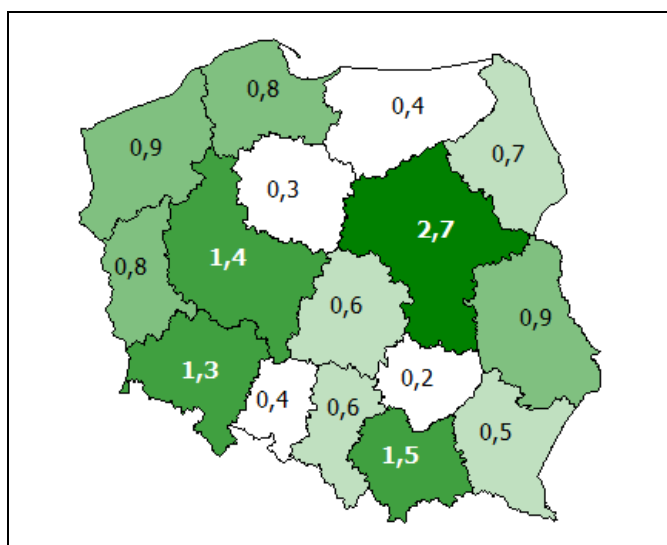

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Instytut Turystyki szacuje liczbę przyjazdów turystów- obcokrajowców do Polski w 3 kwartałach 2009 roku na blisko 9,1 mln (o 11% mniej niż w roku 2008).

W badaniach prowadzonych przez Małopolską Organizację Turystyczną w 2008 roku w województwie małopolskim procent respondentów zagranicznych wynosił 17%. Według Instytutu Turystyki do województwa kujawsko-pomorskiego przyjechało 0,3 mln turystów zagranicznych.

Wykres 8: Województwa odwiedzane przez turystów zagranicznych w 2008 roku.

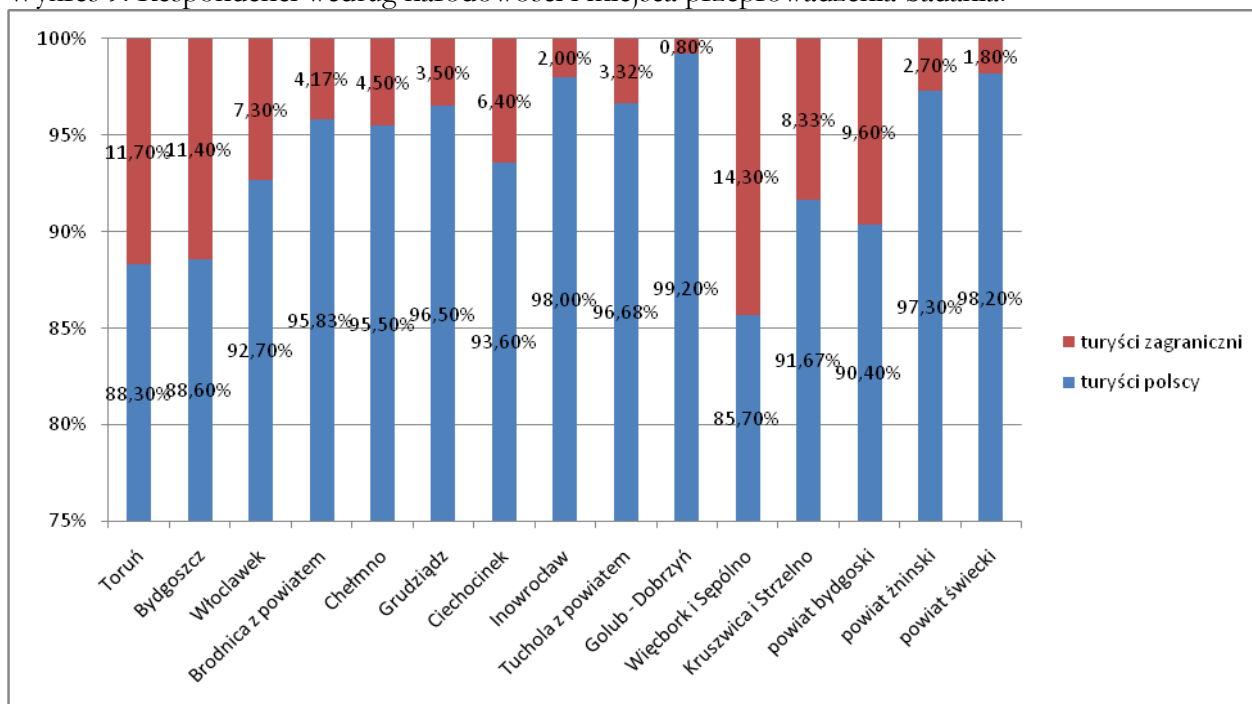
Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

W przebadanej próbie zdecydowana większość to turyści krajowi. Jedynie 7% badanej próby stanowili obcokrajowcy. Wielkość ta stanowi średnią dla województwa. W zależności od miejsca badania stosunek liczby turystów polskich do zagranicznych jest różny. Ponieważ wielkość próby mniejsza niż 100 respondentów, w ocenie ekspertów nie upoważnia do wyciągania wiarygodnych wniosków bliskie sobie i podobne w charakterze obszary zostały połączone w poniższym zestawieniu. Brodnicę połączono z powiatem brodnickim, powiat tucholski z Tucholą, zaś Strzelno z Kruszwicą.

Ze względu na miesiące przeprowadzenia badań (sierpień, wrzesień i październik) można przypuszczać, że procent obcokrajowców w ogólnej liczbie turystów jest zaniżony w stosunku do rzeczywistego.

Najmniejszy procent obcokrajowców zanotowano w Golubiu-Dobrzyniu oraz powiecie świeckim. Najwyższy w Toruniu, Bydgoszczy, oraz w Węcborku i Sępólnie. Wynik powyżej średniej dla województwa uzyskało również Strzelno i Kruszwica oraz powiat bydgoski.

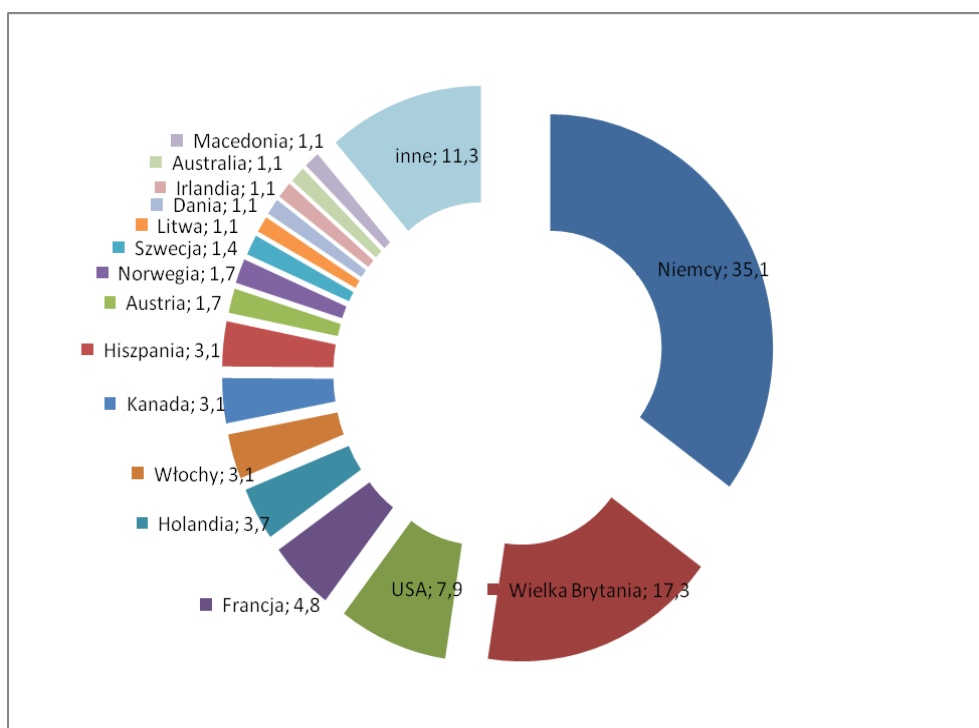
Wykres 9: Respondenci według narodowości i miejsca przeprowadzenia badania.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Województwo kujawsko-pomorskie odwiedzają goście z całego świata. Najliczniejszą grupą są oczywiście nadal nasi zachodni sąsiedzi – Niemcy (stanowią nieco ponad 1/3 turystów zagranicznych). Na drugim miejscu są przyjazdy z Wielkiej Brytanii (prawie 18%), na trzecim zaś z USA (prawie 8%). Szczegółowe kierunki przyjazdów obcokrajowców obrazuje wykres 10.

Wykres 10: Struktura kierunków przyjazdów turystów zagranicznych do województwa kujawsko-pomorskiego

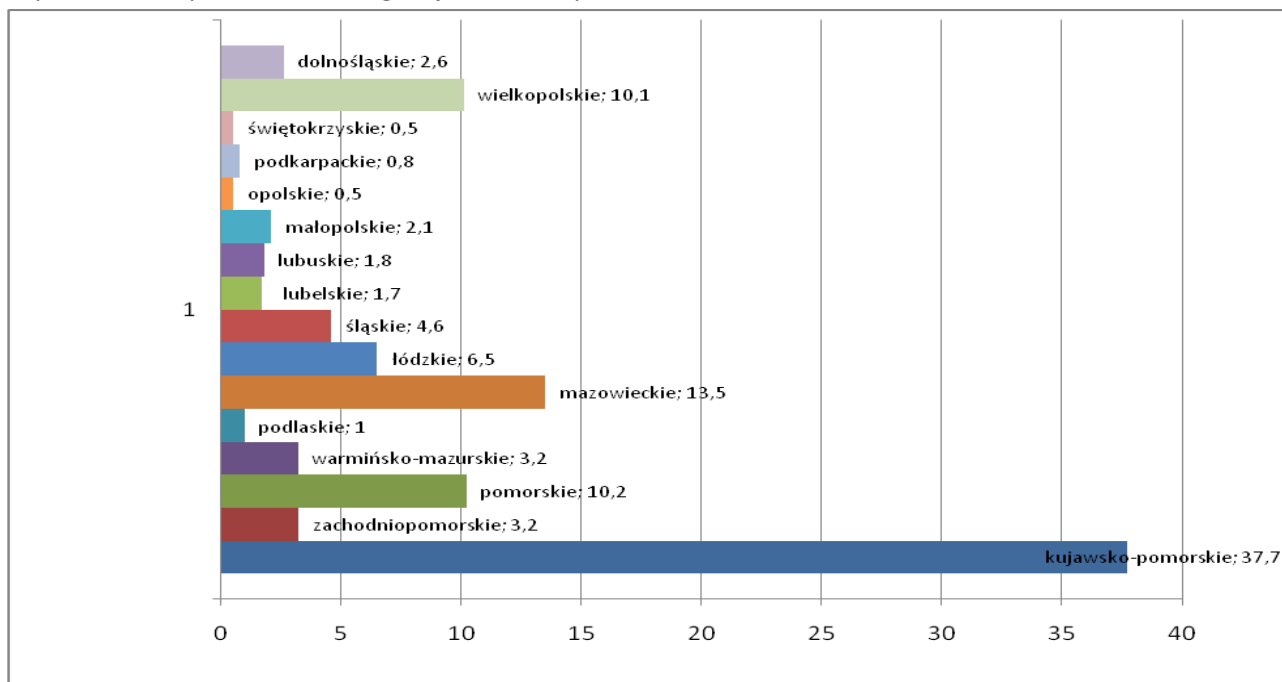
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Pod kategorią inne kryją się kraje z wynikiem mniejszym niż 1%: Japonia, Czechy, Słowacja, Białoruś, Serbia, Szwajcaria, Portugalia, Belgia, Holandia, RPA, Grecja, Turcja, Finlandia, Nowa Gwinea, Indonezja, Nigeria, Malta, Węgry, Argentyna, Izrael, Palestyna.

Najliczniejszą grupę turystów polskich stanowią mieszkańcy kujawsko-pomorskiego – którzy podróżują po własnym województwie, poza miejscem swojego zamieszkania stając się turystami. W skali regionu to około 38%, zatem 62% to osoby spoza województwa.

Kujawsko-pomorskie w drugiej kolejności odwiedzają turyści z mazowieckiego (13,5%) a następnie z pomorskiego i wielkopolskiego (nieco ponad 10%). W dalszej kolejności – łódzkie (6,5%) i śląskie (4,6), które jako jedyne wyprzedza sąsiadujące z kujawsko-pomorskim województwo – warmińsko mazurskie (3,2%). Tyle samo respondentów deklaruowało przyjazd z województwa zachodniopomorskiego. Najmniej licznie odwiedzają nasze województwo goście z odległych województw – świętokrzyskiego, opolskiego, podkarpackiego (poniżej 1%). Choć równie odległe dolnośląskie i małopolskie uzyskało ponad 2% wskazań.

Wykres 11: Respondenci według województwa pochodzenia

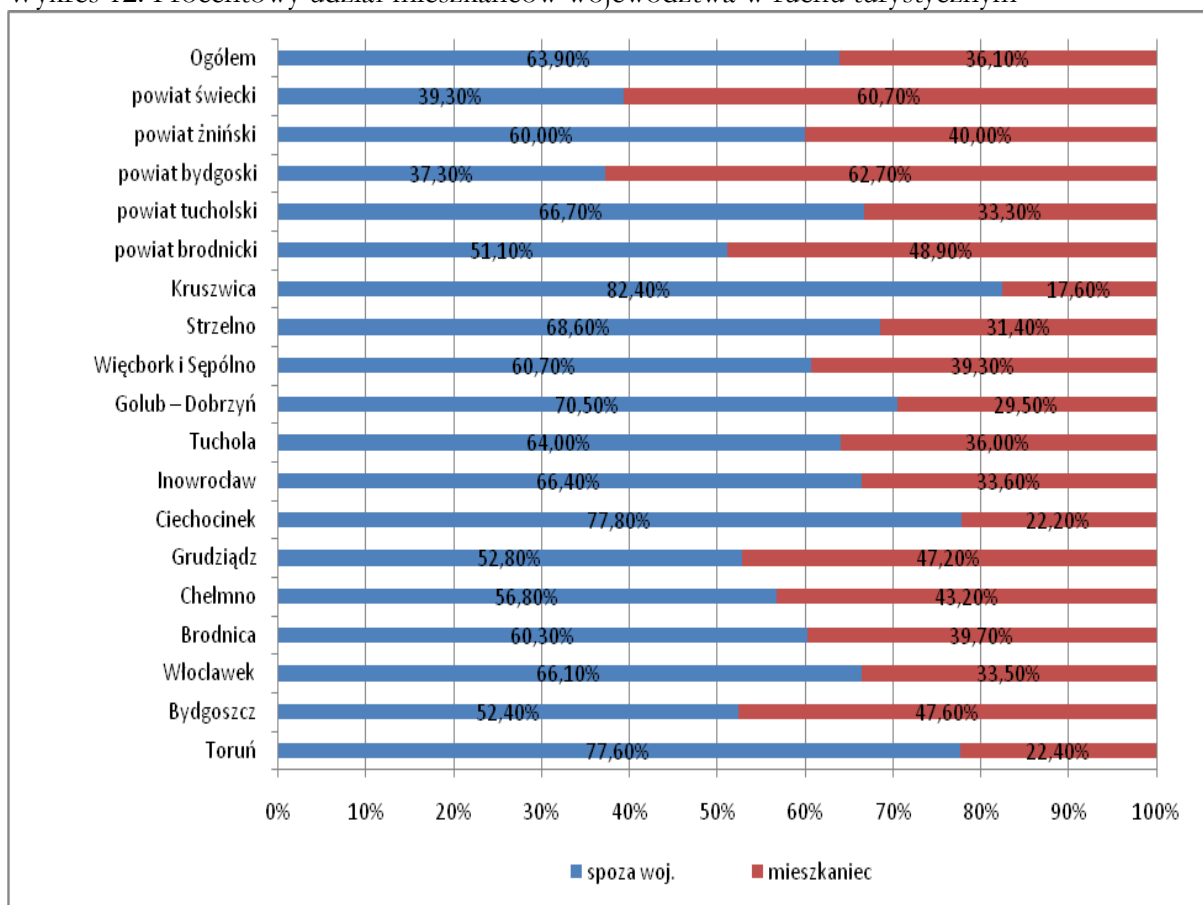
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Ważnych informacji dostarcza jednoczesna analiza miejsca badania i miejsca pochodzenia respondenta (mieszkaniec województwa podróżujący po kujawsko-pomorskim, czy też przyjezdny spoza województwa) – pokazuje jaki promień przyciągania mają poszczególne miejscowości badania. Kruszwica i Strzelno – parząc przez pryzmat odwiedzających je turystów jest atrakcją szczególnie dla turystów spoza województwa, a nie dla najbliższego otoczenia. Z jednej strony świadczyć to może o wartości lokowanych tam zabytków (znane poza województwem, wymieniane w przewodnikach), z drugiej jednak strony można żałować, że nie przyciągają większej liczby „lokalnych”, edukacyjnych, szkolnych wycieczek z najbliższego otoczenia.

Pojezierze brodnickie, powiat bydgoski i świecki na wypoczynek przyciąga najbliższe otoczenie. W tych miejscowościach badania ponad 60% respondentów deklaruje, że zamieszkuje województwo kujawsko-pomorskie. (choć w samej Brodnicy stosunek mieszkańców do nie mieszkańców jest odwrotny – 60% pochodzi spoza województwa). Wysoki procent mieszkańców naszego województwa wśród badanych – powyżej 40% został osiągnięty również w Bydgoszczy, Grudziądzu.

Wręcz identyczne wyniki w stosunku przyjazdów z województwa i spoza osiąga Ciechocinek i Toruń – gośćmi spoza kujawsko-pomorskiego jest tu 8 na 10 badanych.

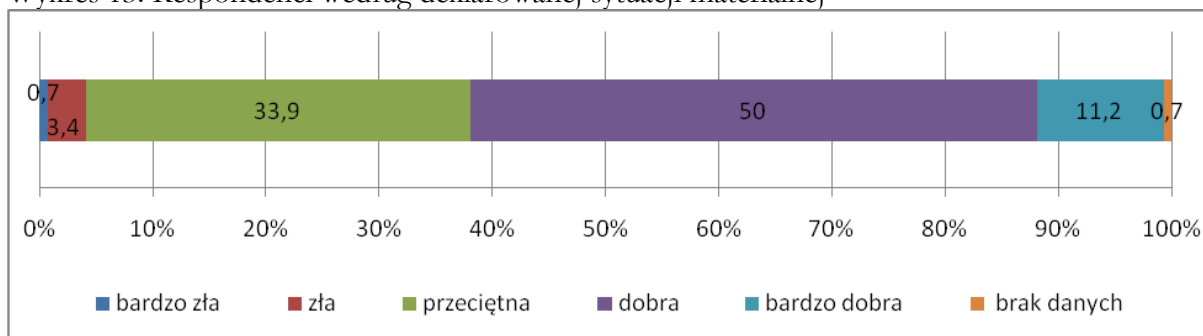
Wykres 12: Procentowy udział mieszkańców województwa w ruchu turystycznym

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

W części metryczkowej kwestionariusza respondenci pytani byli o ocenę własnej sytuacji materialnej, którą mogli scharakteryzować w skali pięciostopniowej od bardzo zła do bardzo dobra. Połowa respondentów uważa, że ich sytuacja materialna jest dobra, kolejne 34% uważa ją za przeciętną. Co dziesiąty respondent uważa, że jego sytuacja jest bardzo dobra. Jedynie 4% badanych określiło swój status materialny jako zły lub bardzo zły.

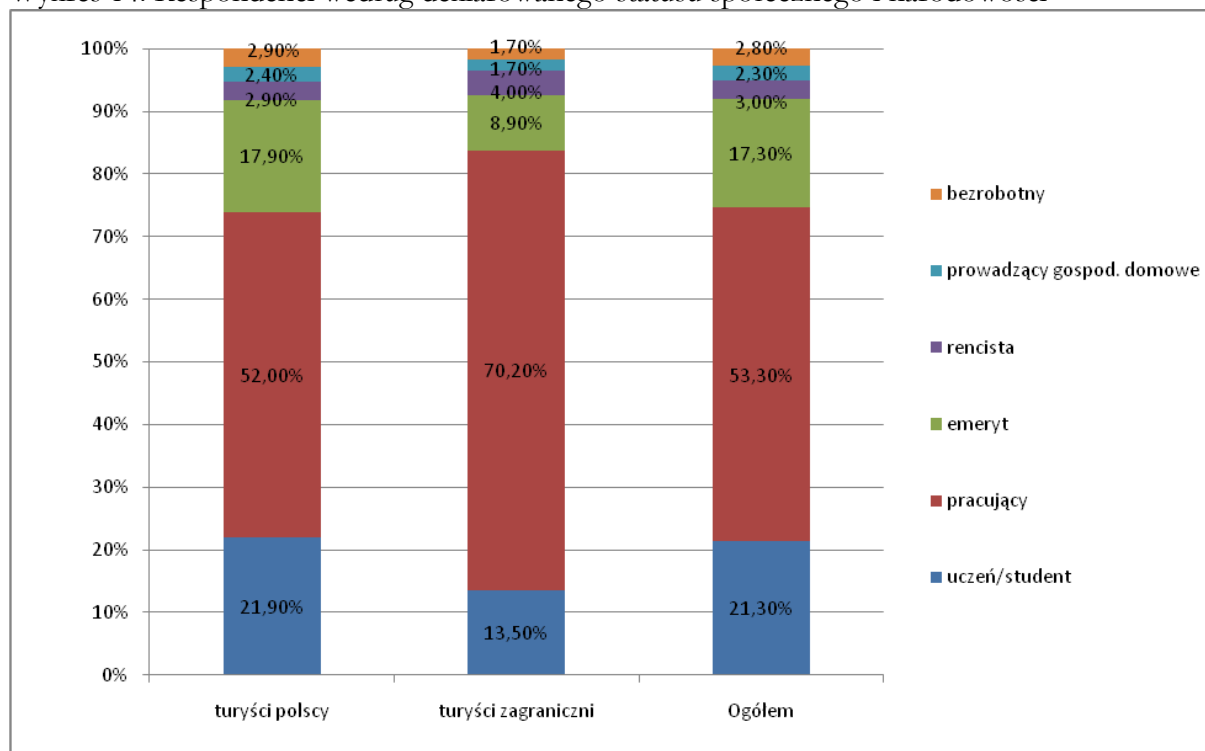
Wykres 13: Respondenci według deklarowanej sytuacji materialnej

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

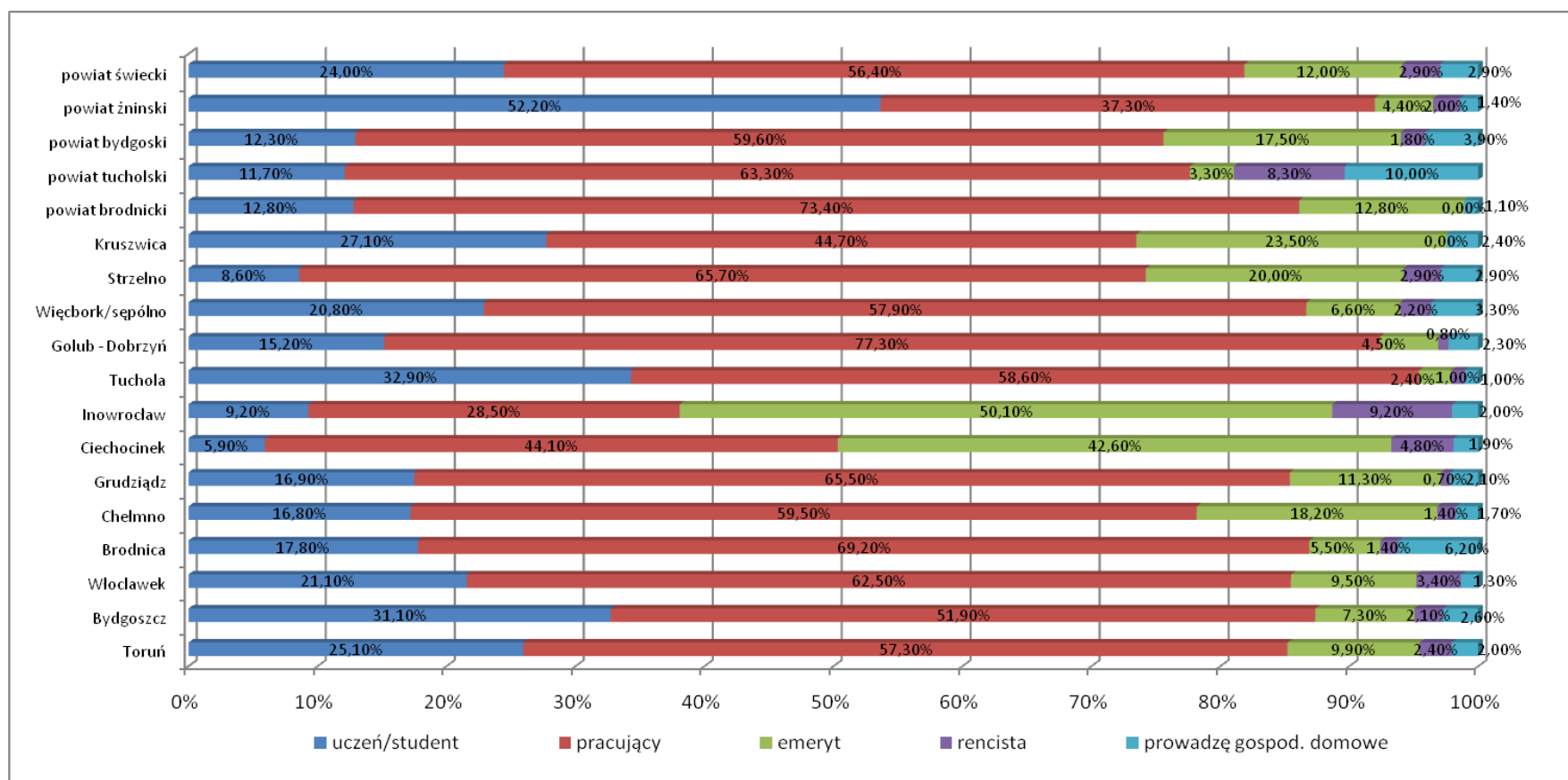
Badania pokazują, że nieprawdą jest, iż większość turystów zagranicznych to emeryci (w powszechnym przekonaniu - w porównaniu do polskich – dobrze sytuowani, mogący sobie pozwolić na podróżowanie). Wśród obcokrajowców aż 70% to osoby pracujące, 13,5% to uczniowie lub studenci. Niespełna 13% turystów z zagranicy deklaruje że są emerytami lub rencistami. Nieco ponad połowa respondentów pochodzenia polskiego to osoby pracujące, zaś aż jedna piąta – emeryci lub renciści

Wykres 14: Respondenci według deklarowanego statusu społecznego i narodowości

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 15: Deklarowany status społeczny respondentów według miejscowości przeprowadzenia badania.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

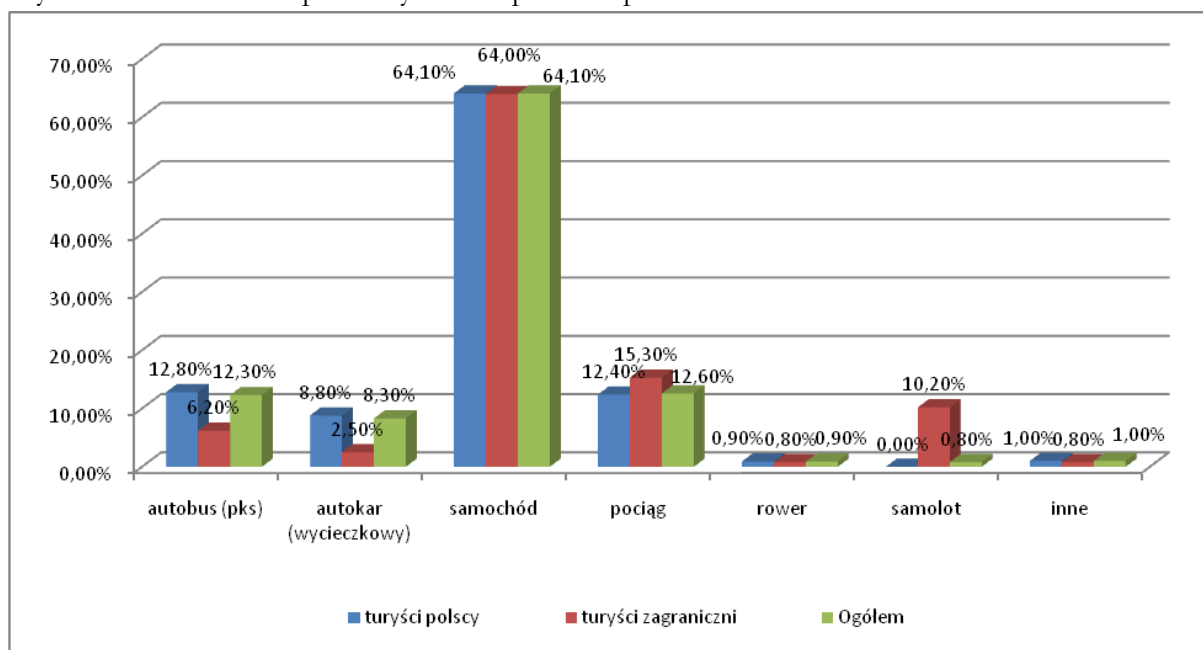
Nad wynikami przedstawionymi na wykresie 15 warto zatrzymać się dłużej. Zaskoczeniem nie jest, że do Ciechocinka czy Inowrocławia przyjeżdża więcej emerytów niż wynosi średnia w województwie. (czyli nieco ponad 17%). Wynik uzyskany w Ciechocinku to 42%, Inowrocławiu nawet 52%. Jednak zaskoczeniem i ważną informacją może być już to, że w Ciechocinku emeryci nie są najliczniejszą grupą – bowiem pracujących wśród respondentów w Ciechocinku było przeszło 44%. Inaczej niż w Inowrocławiu, gdzie pracujący stanowili 28,5% badanych. W powiecie żnińskim dominują uczniowie i osoby pracujące.

Udział emerytów i rencistów w ogólnej liczbie badanych jest znacznie poniżej średniej w miejscowościach typowo wypoczynkowych, nadjeziornych (powiat brodnicki, Tuchola..). Wszędzie tam większy jest za to udział najmłodszych z turystów (uczniów i studentów).

2.2. Charakterystyka respondentów ze względu na wykorzystany środek transportu i towarzystwo w trakcie podróży oraz organizatora przyjazdu

Najczęściej wykorzystywanym środkiem transportu zarówno przez turystów polskich jak i zagranicznych jest samochód. Wybrało go ponad 64% respondentów. Co dziesiąty obcokrajowiec korzystał w podróży z samolotu. Autobus (PKS) wskazało ponad 12 % turystów krajowych i o połowę mniej zagranicznych. Z autokarów wycieczkowych korzystało jedynie 2,5% gości z zagranicy a prawie 9% Polaków. Dla 15% procent obcokrajowców środkiem transportu był pociąg.

Wykres 16: Środki transportu wybierane przez respondentów

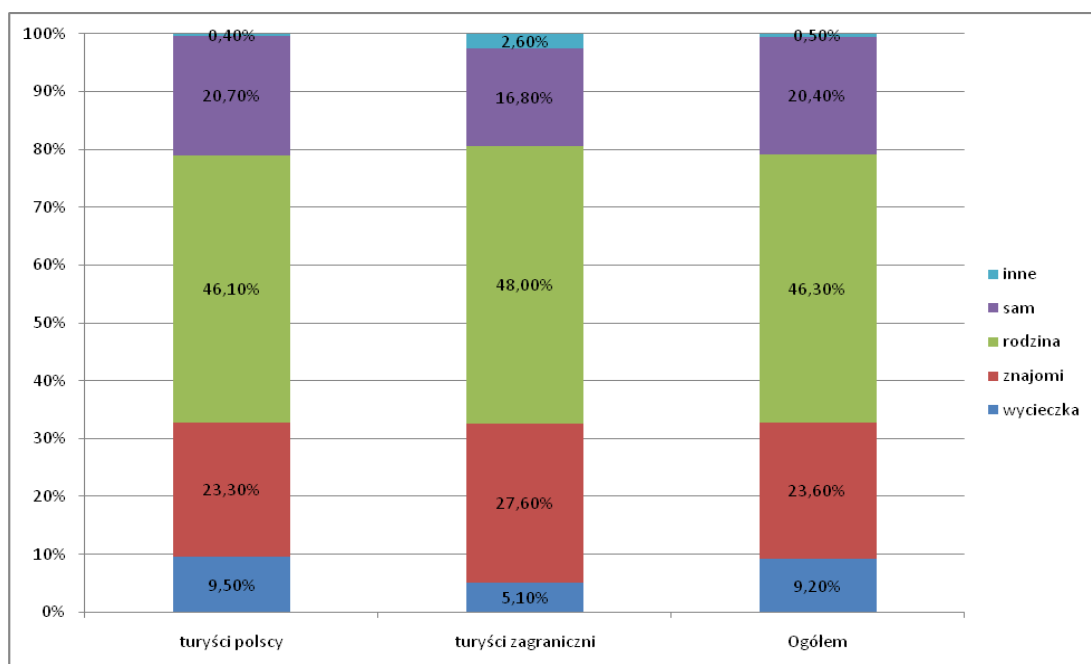
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Analizując towarzystwo w podróży nie zauważamy istotniejszych różnic w zależności od tego czy mamy do czynienia z turystą krajowym czy zagranicznym. Przeważająca większość respondentów podróżuje z rodziną. Częściej niż obcokrajowcy turyści krajowi podróżują z wycieczką (o 4 punkty procentowe i samotnie (również różnica 4 punktów procentowych).

Ważniejszą zmienną różnicującą jest miejsce badania.

Uwagę zwraca wysoki udział respondentów podróżujących z wycieczką w powiecie żnińskim (wycieczki do Biskupina, Wenecji generują aż 60% tamtejszego ruchu turystycznego) oraz Kruszwicy i Strzelnie. Znaczny udział wycieczek w ruchu turystycznym obserwujemy również w Chełmnie, Toruniu. Bardzo niewielki procent respondentów wycieczkowych zastanawia w odniesieniu do Golubia – Dobrzynia, który ze względu na swoje walory mógłby przyciągać większą liczbę grup zorganizowanych (w badaniu podróżowanie z wycieczką wskazało jedynie 0,8% respondentów). Zdecydowanie częściej Golub Dobrzyń wybierany jest przez rodziny jako cel krótkiej wycieczki (94% respondentów przebywa w tu jedynie kilka godzin). Centrum turystyki rodzinnej w naszym regionie zdaje się być też powiat bydgoski (ankiety przeprowadzane w Pieczyskach, Koronowie) oraz brodnicki – podróżowanie z rodziną zadeklarowało odpowiednio 68 i 64% badanych.

Wykres 17: Charakterystyka respondentów według towarzystwa w trakcie podróży oraz narodowości

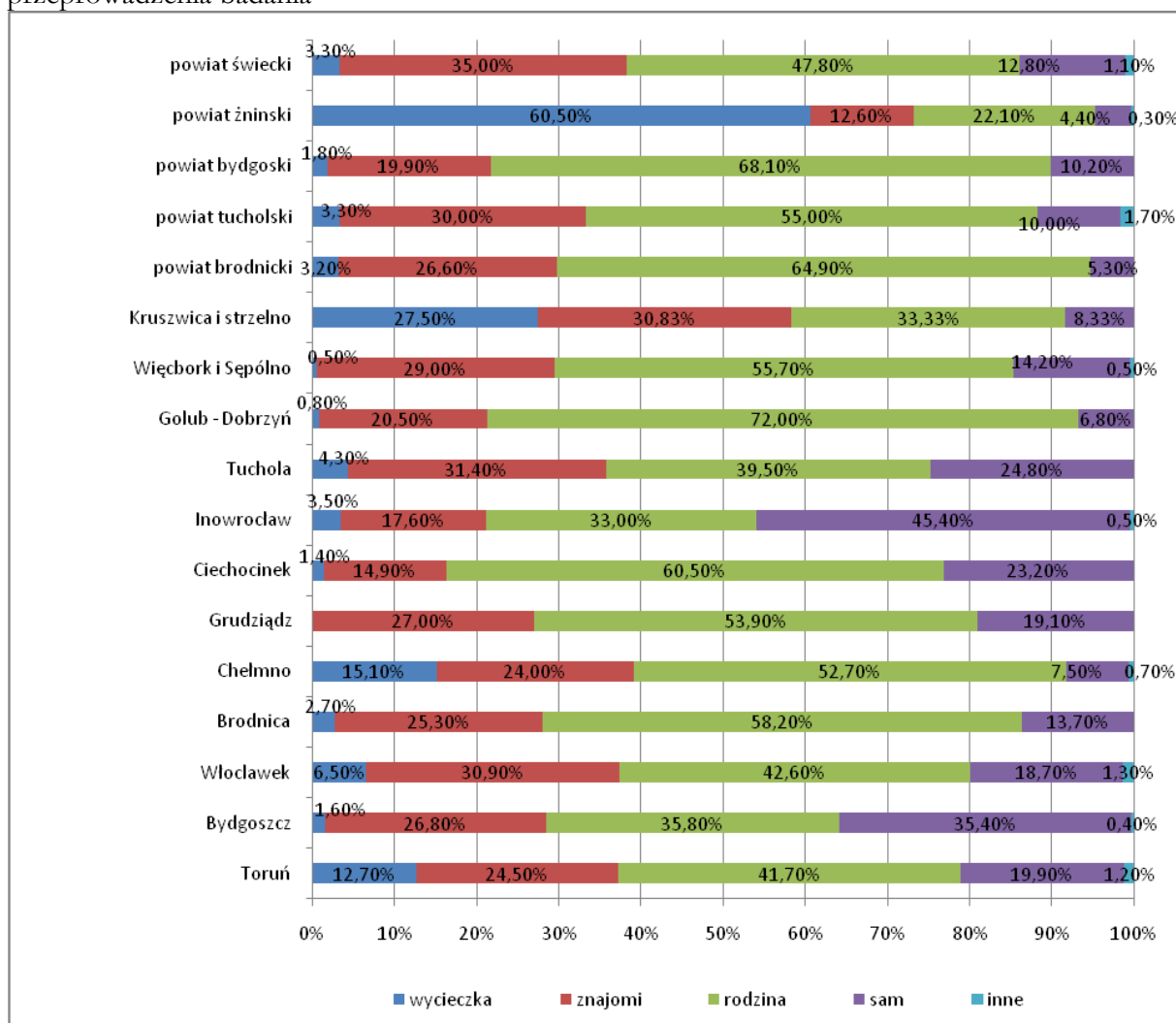
Źródło:

opracowanie na podstawie badań własnych

Wyróżniające się na Wykresie 18 czterdziesto pięć procentowy udział respondentów podróżujących samotnie w Inowrocławiu należy prawdopodobnie wiązać z wyjazdami sanatoryjnymi. Podążając tą analogią procent samotnie odwiedzających Ciechocinek jest jednak dwukrotnie mniejszy. Wskazuje to jednak, przy 60% odwiedzających kurort z rodziną, że Ciechocinek częściej niż Inowrocław jest miejscem wypoczynku niedzielnego czy weekendowego (potwierdza ten wniosek również analiza długości pobytu respondentów w Inowrocławiu i Ciechocinku – ponad 60% pobyków powyżej 10 dni w Inowrocławiu i 37% w Ciechocinku).

Duży – ponad 35% udział podróżujących samotnie w Bydgoszczy sugerować może pobyty służbowe, konferencyjne.

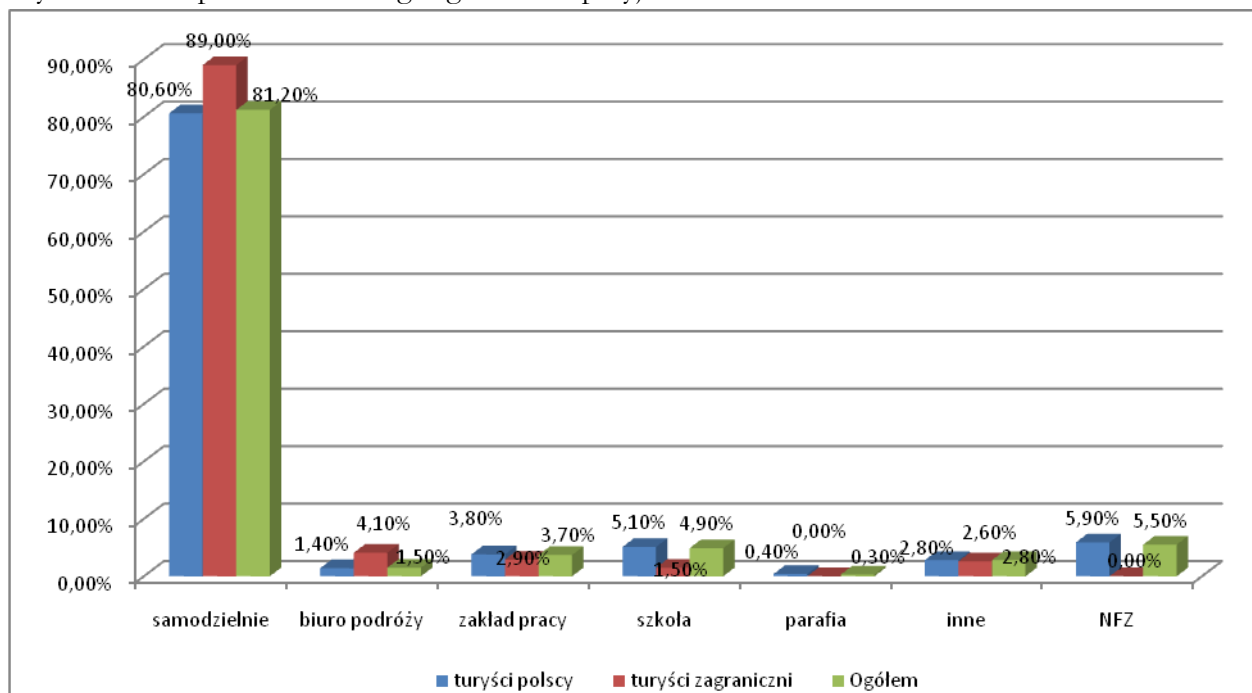
Wykres 18: Respondenci według towarzystwa w trakcie podróży oraz miejscowości przeprowadzenia badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Zdecydowana większość turystów samodzielnie planuje i organizuje swój przyjazd do miejscowości w województwie kujawsko – pomorskim., jest to odpowiednio 80,6% turystów polskich i 89,0% turystów zagranicznych.. Dla pozostałych 11% gości z zagranicy organizatorem przyjazdu jest biuro podróży (4,1%), zakład pracy (2,9%) oraz szkoła (1,5%). Turyści polscy w naszym województwie jako organizatora swojej wycieczki do kujawsko-pomorskiego wskazują NFZ (blisko 6%), szkołę (5,1%), zakład pracy (3,8%) oraz biuro podróży (1,4%).

Wykres 19: Respondenci według organizatora przyjazdu i narodowości

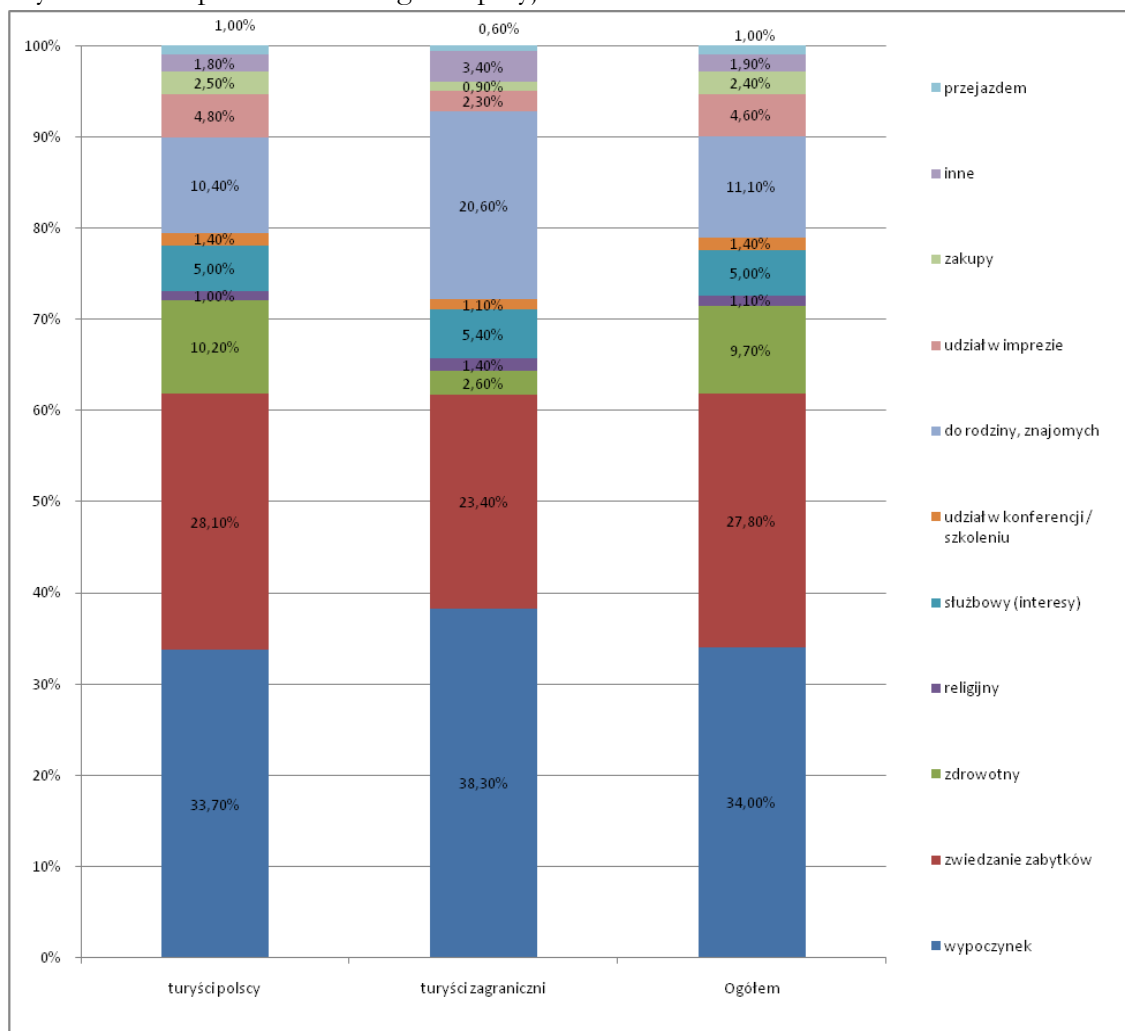

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

2.3. Charakterystyka respondentów ze względu na cel przyjazdu

Największa część respondentów wskazuje, że do województwa kujawsko-pomorskiego przyjechała na wypoczynek (średnio 34%) i zwiedzania zabytków (średnio 27%). Porównując cele przyjazdu turystów polskich i zagranicznych warto zauważyć, że dwukrotnie większy procent turystów zagranicznych niż polskich deklaruje przyjazd do rodziny (co piąty obcokrajowiec udzielił takiej odpowiedzi), zaś respondenci polscy częściej od zagranicznych podróżowali w celach zdrowotnych. Ponad 6% jest udział badanych, którzy do naszego regionu przybyli w celu służbowym, na konferencję, szkolenie.

Wykres 20: Respondenci według celu przyjazdu i narodowości

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Tabela 4: Respondenci według głównego celu przyjazdu i miejscowości przeprowadzenia badania

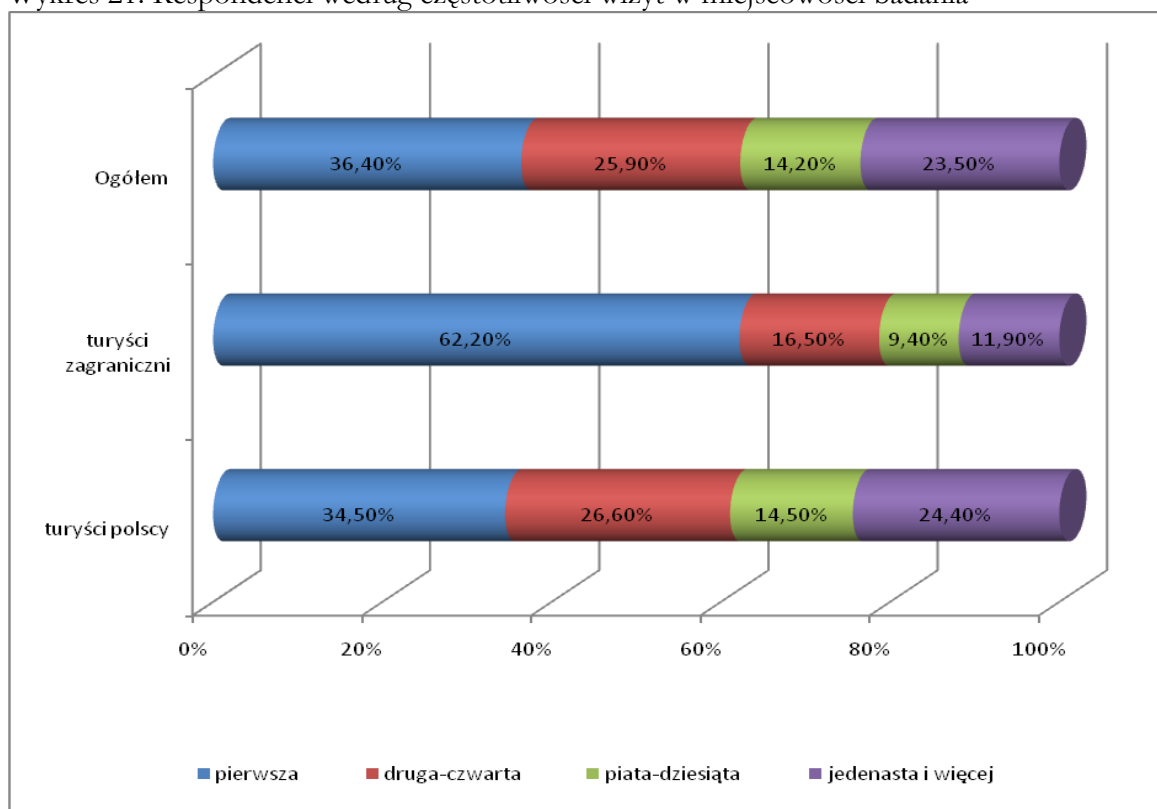
	Toruń	Bydgoszcz	Włocławek	Brodnica	Chelmno	Grudziądz	Ciechocinek	Inowrocław	Tuchola	Golub - Dobrzyń	Więcbork i Sępólno	Kruszwica i Strzelno	powiat brodnicki	powiat tucholski	powiat bydgoski	powiat żniński	powiat świecki
wypoczynek	18,00%	14,50%	21,10%	28,80%	16,90%	27,00%	45,20%	40,30%	36,20%	4,50%	67,80%	45,83%	88,20%	45,00%	93,90%	17,60%	66,90%
zwiedzanie zabytków	50,50%	19,60%	25,40%	39,00%	55,20%	21,30%	9,00%	4,00%	7,10%	86,40%	1,60%	53,33%	0,00%	5,00%	0,40%	56,60%	14,50%
zdrowotny	0,50%	3,10%	0,90%	1,40%	0,00%	0,70%	40,90%	43,30%	0,00%	0,00%	0,50%	0,00%	0,00%	6,70%	0,00%	0,00%	3,60%
religijny	0,60%	1,60%	9,10%	0,70%	0,70%	1,40%	0,30%	0,20%	0,00%	0,00%	0,50%	5,00%	0,00%	3,30%	0,00%	0,00%	0,00%
służbowy (interesy)	7,90%	12,60%	4,30%	0,70%	3,10%	6,40%	0,50%	3,00%	9,00%	0,80%	3,80%	0,00%	2,20%	6,70%	1,30%	3,10%	4,40%
udział w konferencji / szkoleniu	2,30%	1,70%	0,90%	0,70%	3,40%	3,50%	0,00%	0,00%	4,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	1,30%	0,00%	0,00%
do rodziny, znajomych	7,50%	25,90%	21,60%	17,80%	12,10%	36,90%	2,80%	5,70%	25,70%	6,80%	15,30%	3,33%	1,10%	18,30%	2,60%	1,40%	5,50%
udział w imprezie	8,60%	5,90%	0,00%	1,40%	5,50%	1,40%	0,00%	1,00%	4,30%	0,80%	6,60%	0,00%	6,50%	3,30%	0,00%	20,00%	0,40%
zakupy	1,70%	10,70%	3,40%	8,90%	1,70%	0,00%	0,00%	1,00%	3,30%	0,00%	1,10%	0,00%	0,00%	1,70%	0,00%	0,00%	1,50%
inne	2,40%	4,00%	2,20%	0,00%	0,70%	1,40%	0,50%	1,00%	8,10%	0,00%	1,60%	0,83%	1,10%	0,00%	0,40%	1,00%	2,50%
przejazdem	0,00%	0,30%	11,20%	0,70%	0,70%	0,00%	0,90%	0,50%	1,90%	0,80%	1,10%	0,00%	1,10%	0,00%	0,00%	0,30%	0,70%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

2.4. Charakterystyka respondentów ze względu na częstotliwość wizyt w miejscowości badania oraz w woj. kujawsko-pomorskim

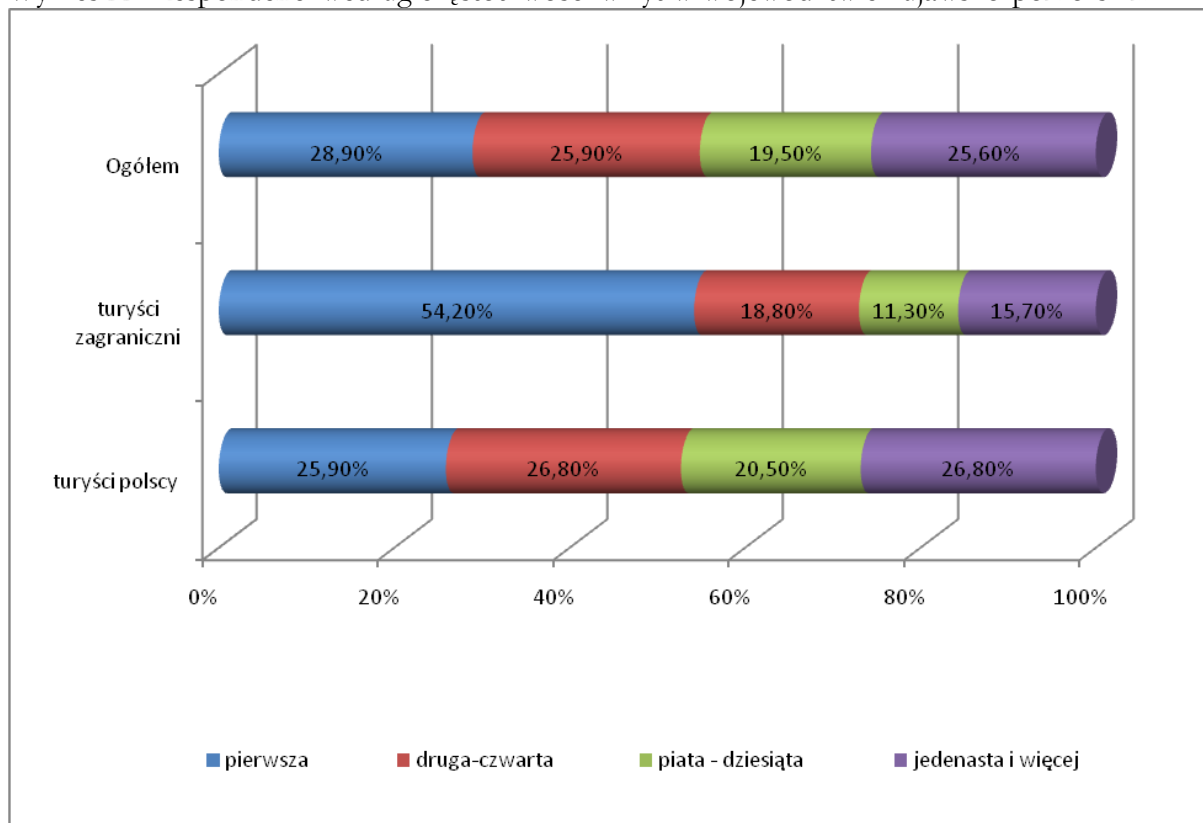
W badaniu zostało respondentom zadane pytanie o częstotliwość wizyt zarówno w miejscowości badania jak również w województwie kujawsko-pomorskim. W odniesieniu do turystów zagranicznych wiarygodna i analizowana może być jedynie odpowiedź dotycząca miejscowości badania, gdyż trudno z całą pewnością przyjąć, że obcokrajowcy znają polskie granice administracyjne i są w stanie (w większości) określić przynależność poszczególnych miejscowości do naszego województwa. W analizie odpowiedzi na pytanie o częstotliwość wizyt w miejscowości badania wzięto pod uwagę 4631 osoby; zaś w pytaniu o województwo kujawsko-pomorskie – 2876 respondentów (pominięte zostały osoby mieszkające w kujawsko-pomorskim)

Wykres 21: Respondenci według częstotliwości wizyt w miejscowości badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 22: Respondenci według częstotliwości wizyt w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

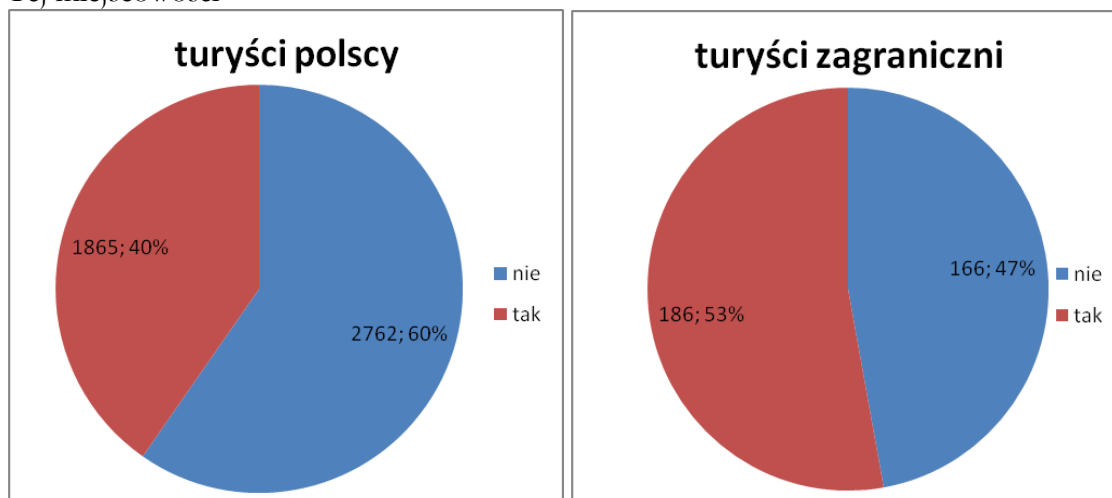
Analizując odpowiedzi turystów polskich stwierdzamy, że dla jednej czwartej respondentów mieszkających poza kujawsko-pomorskim pobyt w naszym województwie był pierwszym. Wielokrotnie do kujawsko – pomorskiego przyjeżdża 26% respondentów – określili swój przyjazd jako minimum jedenasty. Bardzo podobny procentowy rozkład odpowiedzi dotyczy pytania o częstotliwość przyjazdu turystów krajowych do miejscowości badania – nieco większy procent dla odpowiedzi „jestem tu pierwszy raz” kosztem „piąta – dziesiąta wizyta”.

Największa część obcokrajowców była w miejscowości badania pierwszy raz – 62%. Dla blisko 12% była to minimum jedenasta wizyta – co można uznać za częste, wielokrotne odwiedzanie naszego regionu.

2.5. Źródła informacji o regionie

Czy goście przyjeżdżający do i po naszym regionie przygotowują się do tej wizyty, czy planują, poszukują informacji, czy jest zatem możliwość wpływania na ich podróż zanim ją jeszcze rozpoczną? Blisko 60% turystów polskich przyjechała „w ciemno”, nie poszukując przed wyjazdem informacji o miejscu swojej wycieczki. Większość (aczkolwiek niewielka) obcokrajowców przed wyjazdem zbierała informacje o miejscu, do którego się udawała.

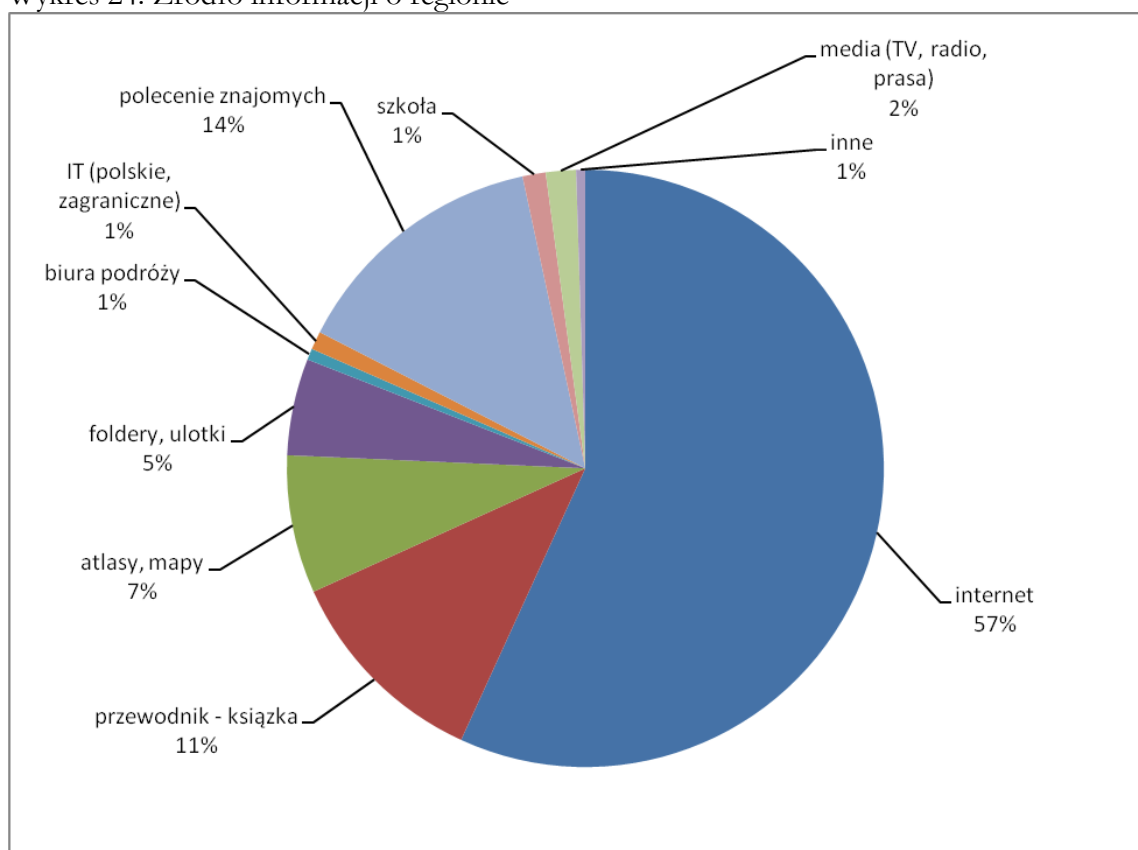
Wykres 23: Rozkład odpowiedzi na pytanie Czy przed wyjazdem szukał Pan/Pani informacji o Tej miejscowości

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Internet, zgodnie z oczekiwaniami i trendami w ostatnich latach dla turystyki krajowej stanowi obecnie najważniejsze źródło informacji. Ponad połowa badanych wskazuje go jako miejsce w którym szukała informacji o regionie. Przewodnik książkowy wskazał co dziesiąty badany, z map i atlasów korzystało 7% respondentów, a z folderów i ulotek – 5%.

Wykres 24: Źródło informacji o regionie

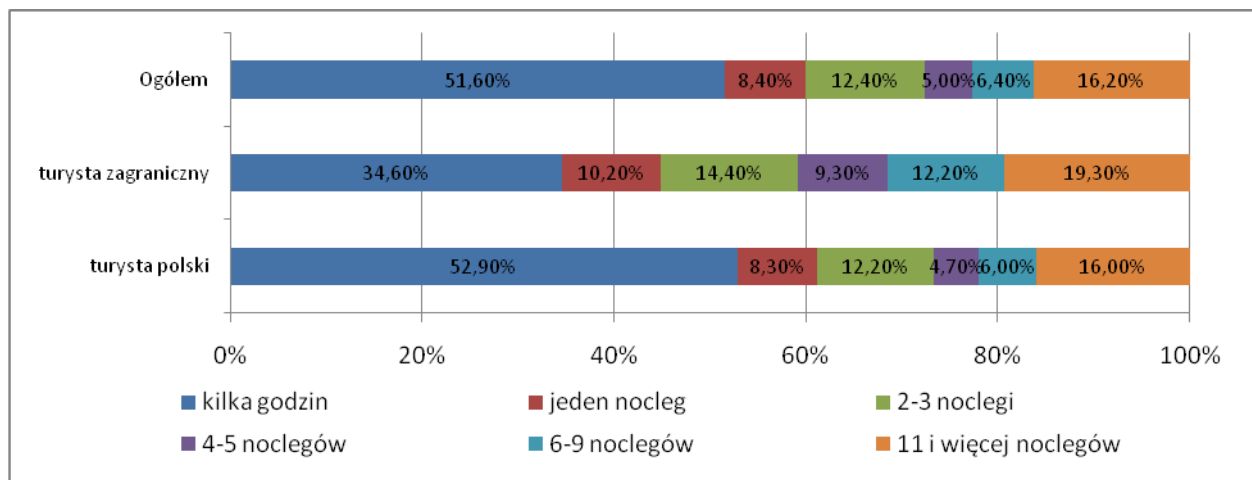
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Na uwagę zasługuje fakt, że drugie najczęściej wskazywane źródło informacji o regionie po Internecie to znajomi – respondenci wskazywali, że to z polecenia innych osób, z informacji uzyskanych od kogoś kto już zwiedzał kujawsko-pomorskie zyskali wiedzę o celu swojej wycieczki. Co dziesiąty turysta sięgał do tradycyjnych przewodników. Formy krótsze, promocyjne – foldery i ulotki – zyskały 5% wskazań.

2.6. Charakterystyka respondentów ze względu na długość wizyt

Jednym z istotnych problemów z jakim borykają się wszystkie turystyczne miejscowości jest długość pobytu turystycznych. Ze względu na generowane zyski „najcenniejszy” jest turysta, który podróżując spędza w miejscu swojej wycieczki kilka dni – korzystając nie tylko z atrakcji turystycznych, ale z usług hotelowych, gastronomicznych, oraz z oferty rozrywkowej (puby, restauracje, kino, itp.). Dlatego jednym z pytań w ankiecie było „Na jak długo przyjechał Pan/Pani do Tej miejscowości”. Odpowiedzi na powyższe pytanie zostały przeanalizowane łącznie dla województwa z podziałem na turystów polskich i zagranicznych oraz z rozróżnieniem poszczególnych miejscowości badania.

Wykres 25: Respondenci według deklarowanej długości pobytu w miejscowości badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Nieco ponad połowa ogółu przebadanych turystów deklaruje, że w miejscowości gdzie zostali spotkani (i poproszeni o wypełnienie ankiety) będą jedynie kilka godzin. Na grupę tę składają się osoby, które w miejscowości badania zatrzymały się będąc „przejazdem” w okolicy (tzw. tranzyt) lub przyjechały na krótką wycieczkę. Z analizy ankiet wynika, że turyści zagraniczni zatrzymują się na dłużej – dwie trzecie obcokrajowców deklaruje, że w miejscu badania spędzą minimum jeden nocleg (blisko jedna piąta – ponad 11 noclegów).

Analizując dane pod względem długości pobytu i konkretnych miejscowości badania zwraca uwagę, że największy procent turystów deklarujących spędzenie w miejscowości badania jedynie kilku godzin respondenci spotkali w Golubiu-Dobrzyniu (93,9%), Kruszwicy i Strzelnie (85%), powiecie żnińskim (Żnin, Wenecja, Biskupin) (85,8%). Stosunkowo wysoki procent przyjezdnych jednodniowych ma również Chełmno (69%), Włocławek (67%), Toruń (61%).

Największy procent turystów deklarujących pobyty długookresowych – powyżej 11 dni obserwujemy w miejscowościach sanatoryjnych – aż 61% respondentów w Inowrocławiu i 37% w Ciechocinku deklaruje, że przyjechała na ponad 11 nocy.

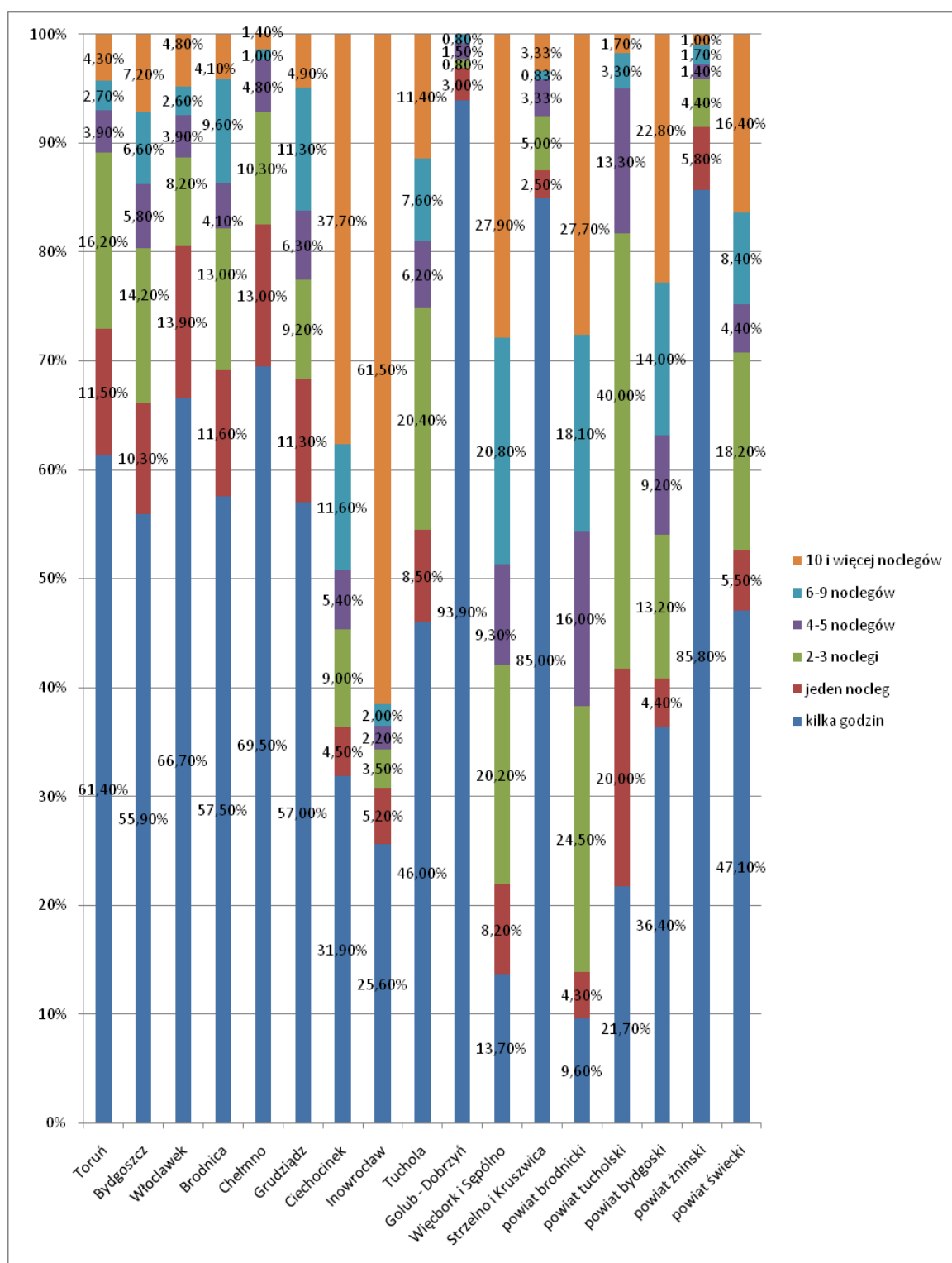
Ciechocinek posiada stosunkowo niski procent turystów jednodniowych (1/3 całego tamtejszego ruchu turystycznego). Dość równo rozkłada się procent badanych przyjeżdżających na 1dzień, 2-3 dni, 4-5 noclegów. Pokazuje to duże zróżnicowanie turystów – od typowych „spacerowych” turystów z najbliższej okolicy (Torunia), osób które odwiedzają swoich bliskich przebywających w sanatorium, po przyjazdy weekendowe, oraz kilkudniowe przyjazdy wypoczynkowe i długie przyjazdy sanatoryjne. Taka różnorodność turystów jest dobra ze

względu na mniejsze wahania ruchu turystycznego w zależności od pory roku (w Ciechocinku nie było problemem przeprowadzenie badania poza tzw. sezonem wysokim).

Inaczej jest w miejscowościach pobytowych nadjeziornych – gdzie mamy do czynienia z sytuacją że ponad 70% turystów przyjeżdża na minimum 1 nocleg (ponad 60 % na minimum 2 noclegi) –

Ciekawym przypadkiem jest powiat bydgoski – jedna trzecia spotkanych tam turystów deklaruje że przyjechała na kilka godzin, kolejne 4,4% - na jeden nocleg. Łącząc tę informację z faktem iż prawie 63% respondentów była mieszkańcami kujawsko-pomorskiego można wysnuć wniosek, że zlokalizowane w powiecie bydgoskim miejscowości wypoczynkowe są miejscem krótkich (i bardzo krótkich) wycieczek najbliższego otoczenia (np. mieszkańców Bydgoszczy). Nieco inaczej jest już w powiecie brodnickim, gdzie tylko co 10 dziesiąty turysta deklarował kilkugodzinny pobyt. Ponad 27% respondentów deklarowała, że spędzi w miejscowości badania ponad 11 nocy. Porównywalny procent spotykamy w naszym województwie tylko w miejscowościach sanatoryjnych.

Wykres 26: Respondenci badania według długości pobytu w miejscowości badania.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

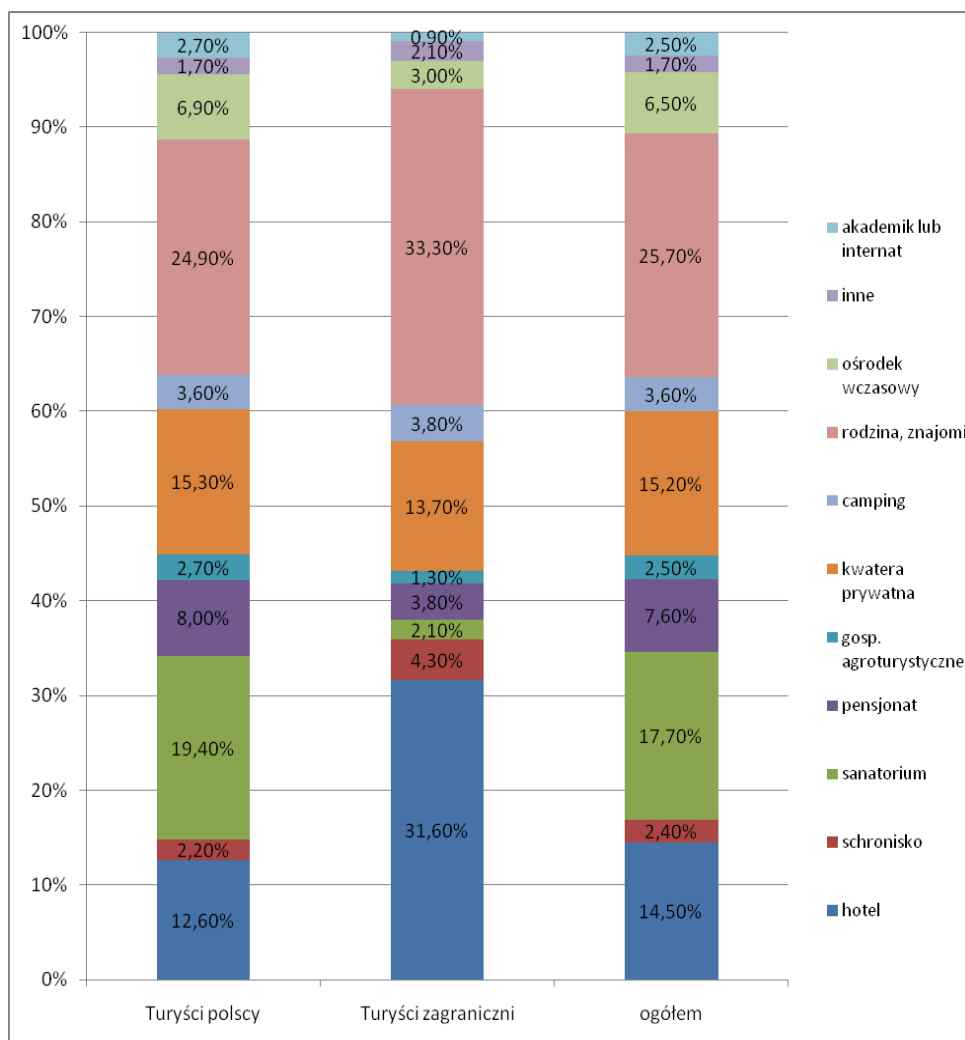
Rozdział III

Opinie respondentów o województwie i miejscowościach badania

3.10. Baza noclegowa województwa kujawsko-pomorskiego - wybór i ocena respondentów

Największy procent respondentów bez względu na narodowość zatrzymał się u rodziny lub znajomych. Blisko jedna trzecia turystów zagranicznych wybrała jako miejsce swojego noclegu hotel, zaś procent turystów krajowych wybierających hotele wynosi 12. Turysci zagraniczni chętnie korzystają też ze schronisk.

Wykres 27: Rozkład odpowiedzi na pytanie *Gdzie zatrzymał się Pan/Pani na nocleg*

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Turyści polscy wybierają kwatery prywatne, pensjonaty i ośrodki wczasowe. Struktura wyboru miejsca zakwaterowania dla województwa jest ściśle powiązana z tym co oferują poszczególne regiony. Dużo informacji dostarcza analiza z podziałem na miejscowości badania.

W analizie pominięte zostały te miejscowości, w których liczba respondentów, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie o wybrany rodzaj zakwaterowania nie przekroczyła 60 osób – Golub – Dobrzyń, Strzelno i Kruszwica, powiat żniński i tucholski.

W Toruniu, jako jedynej miejscowości procent respondentów, którzy zatrzymali się w hotelu jest najwyższy. Stosunkowo często hotele wybierają też turyści w Chełmnie, Grudziądzu i Bydgoszczy.

Tabela 5: Rozkład odpowiedzi *Gdzie zatrzymał się Pan/Pani na nocleg*, z podziałem na miejscowości badania

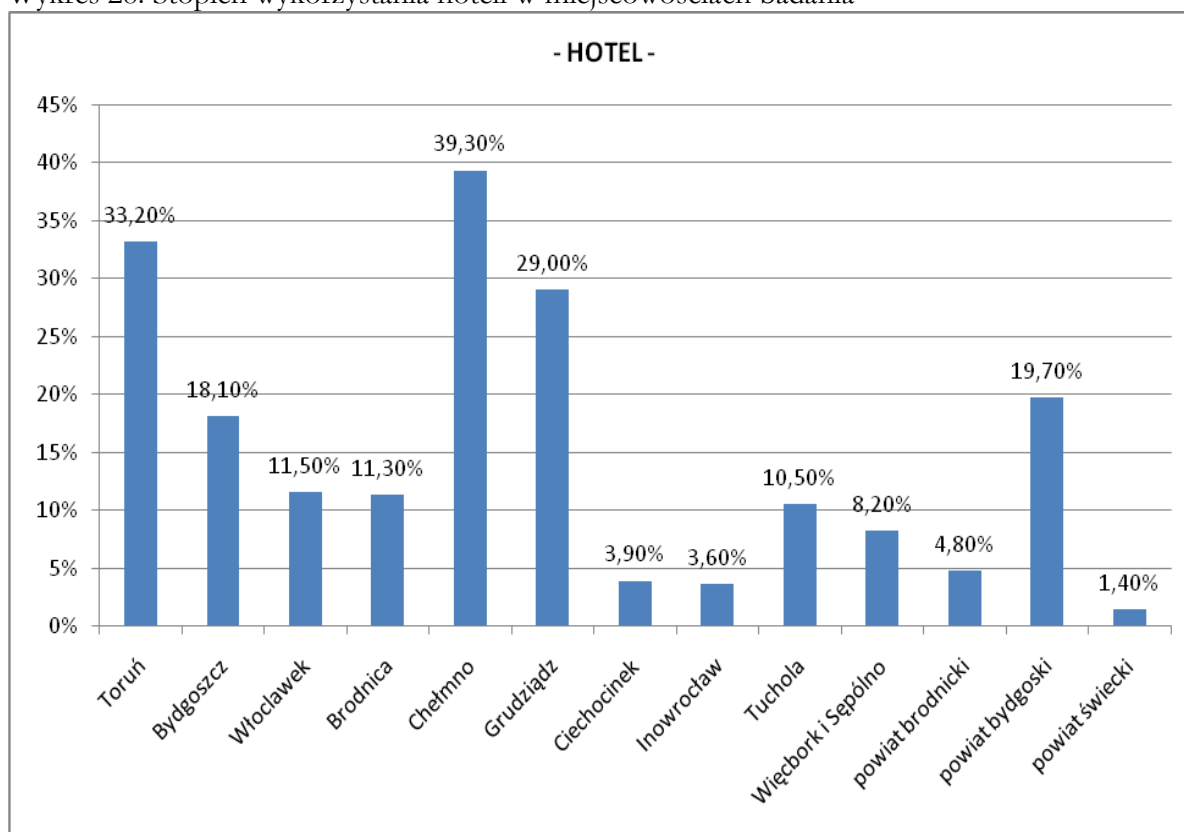
	miejscowość badania													Ogółem
	Toruń	Bydgoszcz	Włocławek	Brodnica	Chełmno	Grudziądz	Ciechocinek	Inowrocław	Tuchola	Więcbork i Sępólno	powiat brodnicki	powiat bydgoski	powiat świecki	
hotel	33,20%	18,10%	11,50%	11,30%	39,30%	29,00%	3,90%	3,60%	10,50%	8,20%	4,80%	19,70%	1,40%	14,50%
schronisko	6,40%	3,20%	2,60%	0,00%	2,20%	0,00%	0,20%	0,70%	0,00%	1,30%	0,00%	1,40%	2,10%	2,40%
sanatorium	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	40,80%	79,80%	0,00%	0,00%	0,00%	0,70%	3,50%	17,70%
pensjonat	3,20%	1,60%	7,70%	11,30%	2,20%	1,60%	7,70%	4,30%	7,90%	3,10%	3,60%	22,40%	26,60%	7,60%
gospodarstwo agroturystyczne	0,00%	0,00%	0,00%	19,40%	0,00%	1,60%	0,20%	0,00%	7,00%	0,60%	17,90%	0,00%	1,40%	2,50%
kwatery prywatna	7,50%	7,60%	5,10%	1,60%	6,70%	0,00%	40,80%	4,60%	13,20%	5,70%	14,30%	21,10%	23,80%	15,20%
camping	2,10%	2,80%	0,00%	1,60%	5,60%	0,00%	0,20%	0,30%	2,60%	8,20%	19,00%	6,80%	14,00%	3,60%
rodzina, znajomi	31,00%	62,70%	71,80%	46,80%	43,80%	64,50%	5,00%	5,60%	44,70%	19,50%	6,00%	4,80%	21,70%	25,80%
domki/ośrodki wczasowe	0,00%	0,00%	0,00%	8,10%	0,00%	3,20%	0,00%	0,00%	2,60%	52,80%	31,00%	21,80%	3,50%	6,50%
inne	4,30%	1,20%	1,30%	0,00%	0,00%	0,00%	1,10%	1,00%	0,00%	0,00%	3,60%	1,40%	1,40%	1,70%
akademik/internat	11,00%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	11,40%	0,60%	0,00%	0,00%	0,70%	2,50%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Poniżej znajdują się wykresy przedstawiające udział procentowy wybranych obiektów zakwaterowania z podziałem na miejscowości badania.

Ponad jedna trzecia respondentów z Chełmna i Torunia oraz Grudziądza korzystała z obiektów hotelowych. W Bydgoszczy i powiecie bydgoskim niemal co piąty badany wskazywał że zatrzyma się (lub zamierza zatrzymać) w hotelu.

Wykres 28: Stopień wykorzystania hoteli w miejscowościach badania

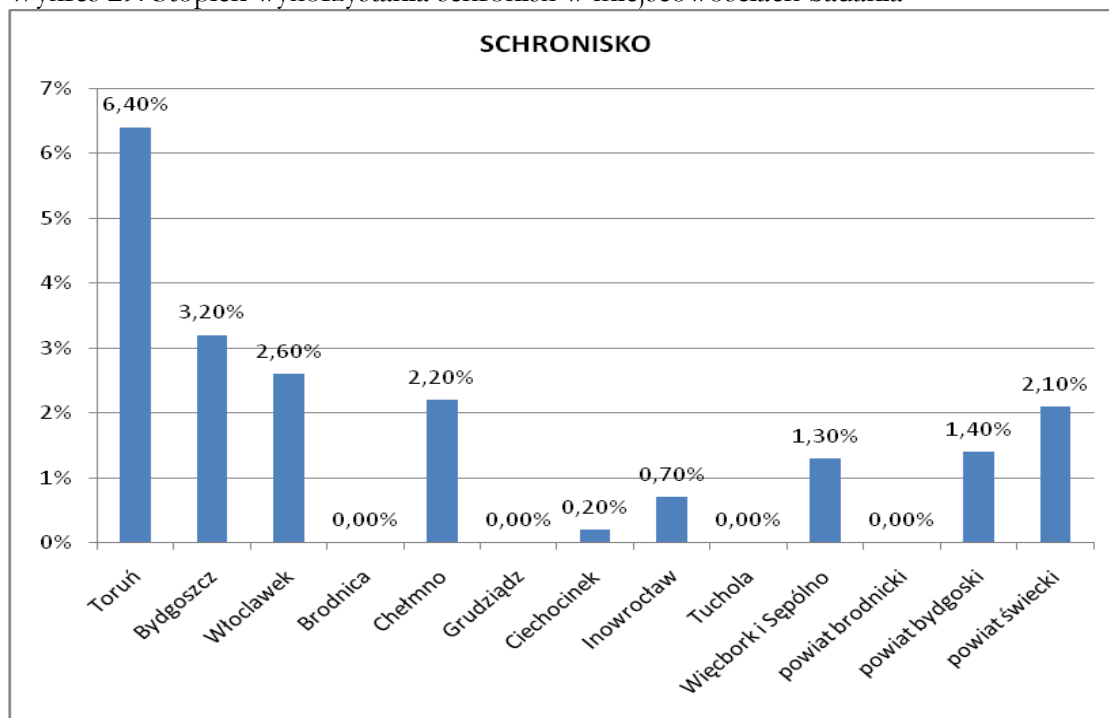
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Schroniska są dużo mniej popularne w naszym regionie i wybierane znacznie rzadziej niż hotele – co wiąże się zapewne również z liczbą istniejących schronisk i standardem jaki oferują. Największy procent respondentów korzystających z oferty noclegowej schronisk był w Toruniu, jednak nawet tu nieznacznie przekroczył on jedynie 6%.

Dla sanatoriów oraz gospodarstw agroturystycznych i akademików nie dokonano porównania, gdyż są to obiekty noclegowe występujące lokalnie. Tym niemniej należy zaznaczyć, że wśród respondentów w Inowrocławiu procent osób, które zatrzymały się w sanatoriach (79%) jest prawie wyższy niż w Ciechocinku (40%). W strukturze wybieranych obiektów noclegowych sanatoria zdominowały Inowrocław zaś w Ciechocinku są częścią bardziej zróżnicowanej bazy noclegowej.

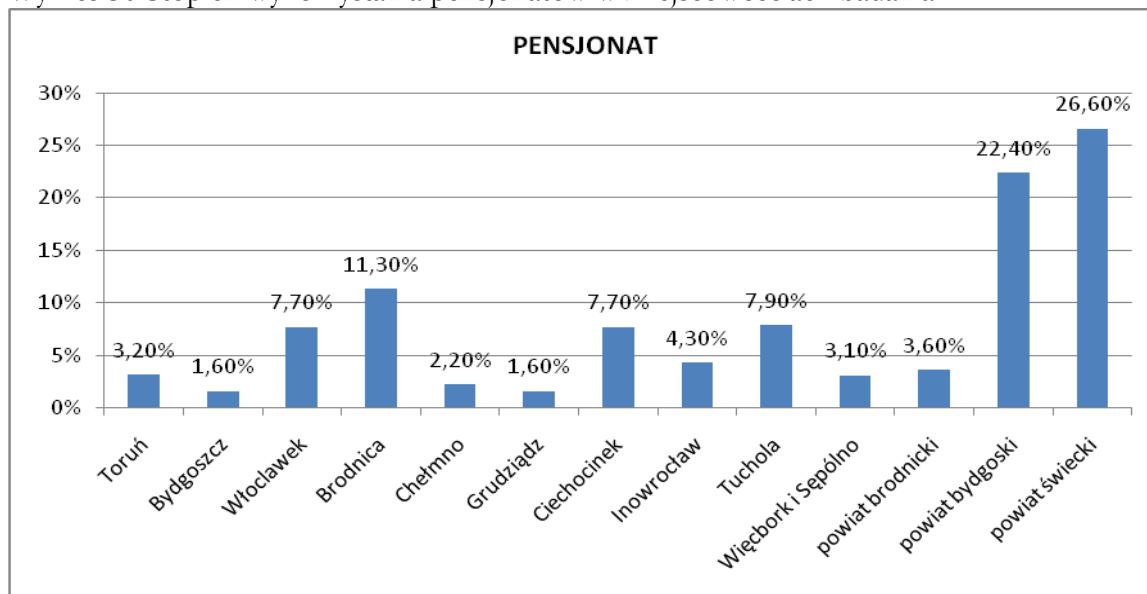
Gospodarstwa agroturystyczne występują na terenie Brodnicy – wybiera je co piąty nocujący badany, Tucholi (udział 7%) i powiatu brodnickiego (udział ponad 17%).

Wykres 29: Stopień wykorzystania schronisk w miejscowościach badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 30 Stopień wykorzystania pensjonatów w miejscowościach badania

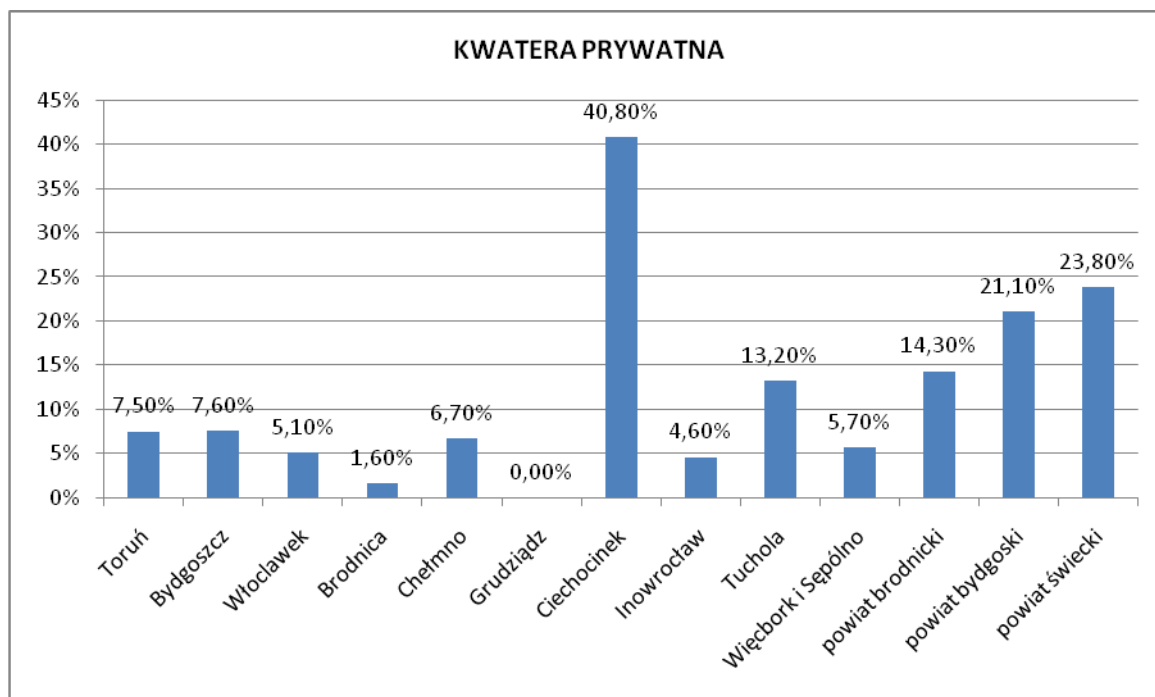

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Ofertę pensjonatów, które chętnie wybierane są przez turystów posiada powiat świecki i bydgoski – w obu procent badanych którzy wybrali ten rodzaj zakwaterowania przekroczył 20%.

Znaczny udział w rynku pensjonaty mają również w Brodnicy (11%), Włocławku, Ciechocink, Tucholi (około 7%).

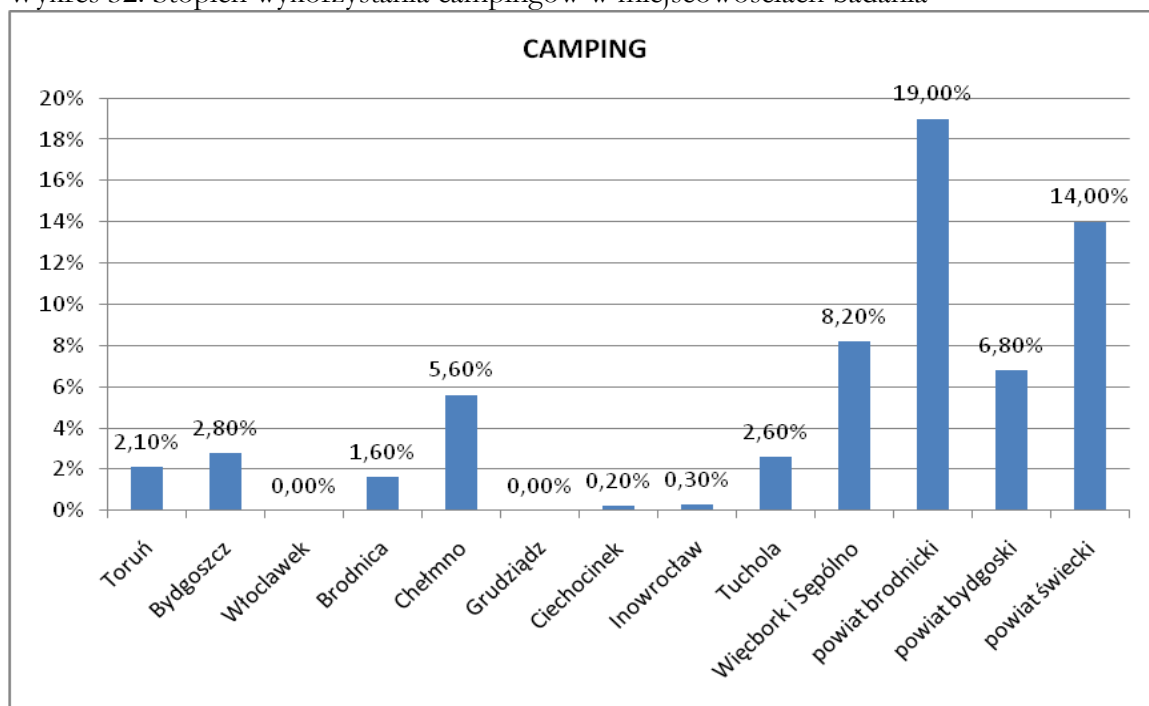
Wykres 31: Stopień wykorzystania kwater prywatnych w miejscowościach badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

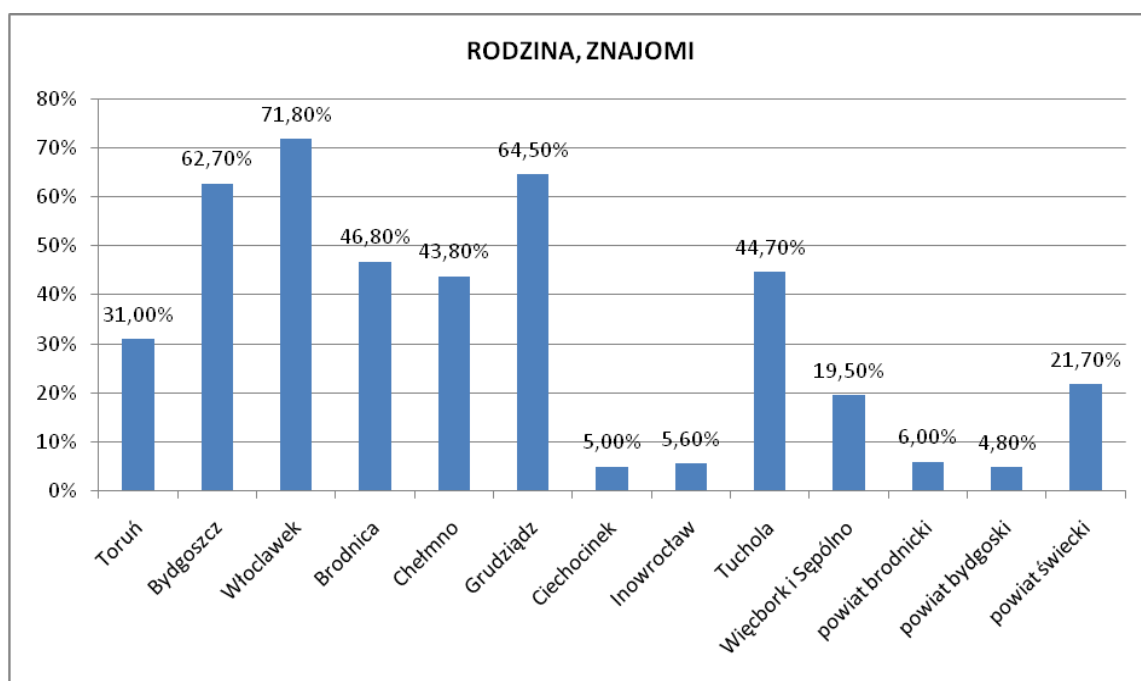
Podaż i popyt kwater prywatnych (co potwierdza również praktyka) jest najwyższa w Ciechocinku – tam do korzystania z tej formy noclegu przyznało się 40% badanych. Również w miejscowościach wypoczynkowych, nad jeziorami jest to popularny rodzaj zakwaterowania – wskazywało go około 20% turystów.

Wykres 32: Stopień wykorzystania campingów w miejscowościach badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 33: Stopień wykorzystania zakwaterowania u rodziny i znajomych w miejscowościach badania

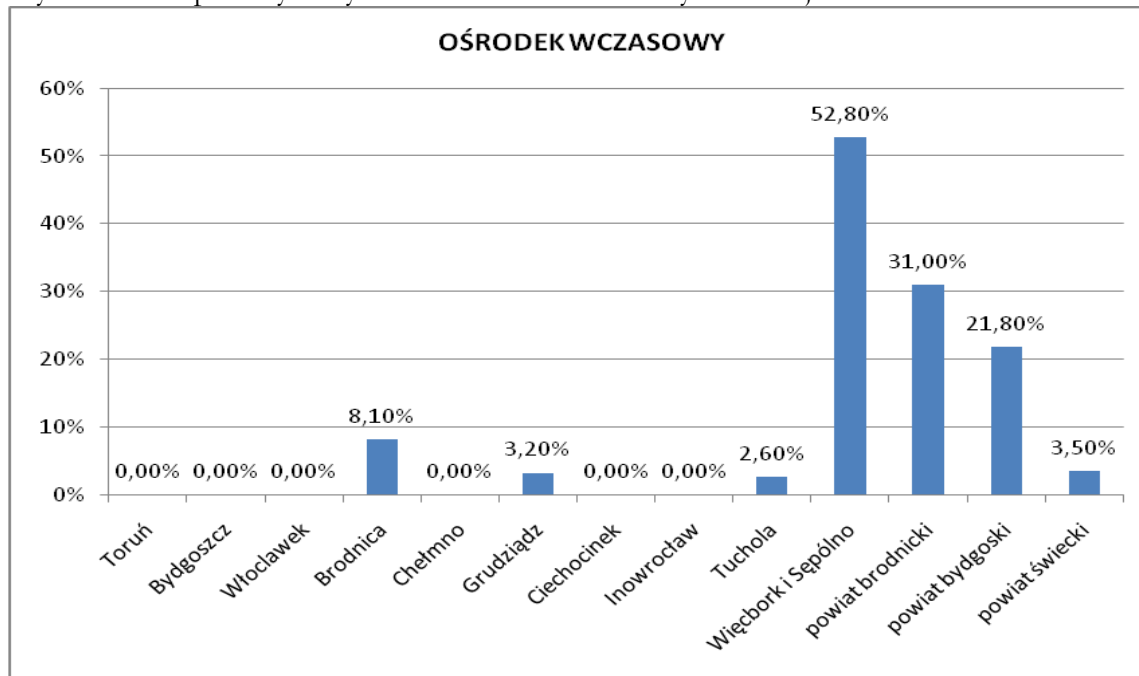

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Rodzina i znajomi jako miejsce noclegu najczęściej wybierane jest we Włocławku, Bydgoszczy i Grudziądzu – respondenci korzystający z tej formy stanowili tam ponad 60% tych, którzy deklarowali kilkudniowy pobyt w miejscowości badania. Najmniej procentowo turystów,

którzy nie płacili za nocleg zatrzymując się u rodziny lub znajomych było w Ciechocinku, Inowrocławiu, powiecie brodnickim i tucholskim – czyli wszędzie tam gdzie domunują pobytu długookresowe.

Wykres 34: Stopień wykorzystania ośrodków wczasowych w miejscowościach badania

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

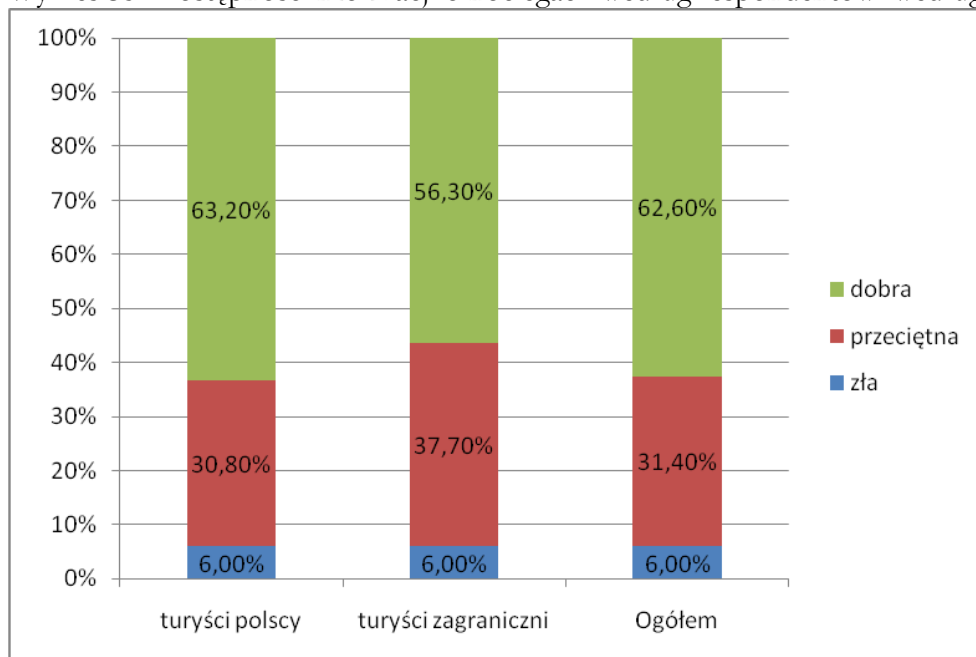
Ocena ogólna bazy noclegowej dostarcza niewiele informacji. Dopiero uszczegółowienie – jakie miało miejsce w niniejszym badaniu - pozwala skonstruować obraz bazy noclegowej regionu. Respondentów poproszono o ocenę bazy noclegowej w czterech aspektach

- dostępności informacji o noclegach
- różnorodności bazy noclegowej
- standardu
- ceny w stosunku do oferowanego standardu

Oceny dokonywano w trójstopniowej skali od 1 do 3.

Analizując dane dotyczące dostępności informacji pod kątem pochodzenia respondentów zwraca uwagę fakt, że taki sam procent badanych(6%) stwierdza, że w woj. kujawsko – pomorskim można mówić o złej dostępności informacji o noclegach. Oznacza to, że bez względu na narodowość 6% osób poszukujących noclegu w naszym województwie miała z tym problem.

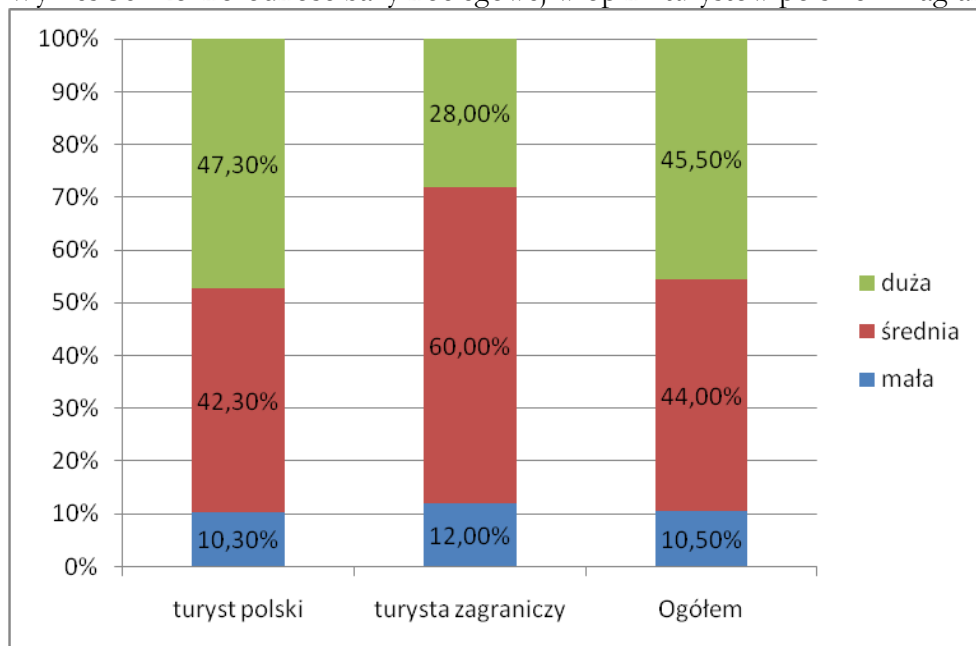
Wykres 35: Dostępność informacji o noclegach według respondentów według narodowości

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

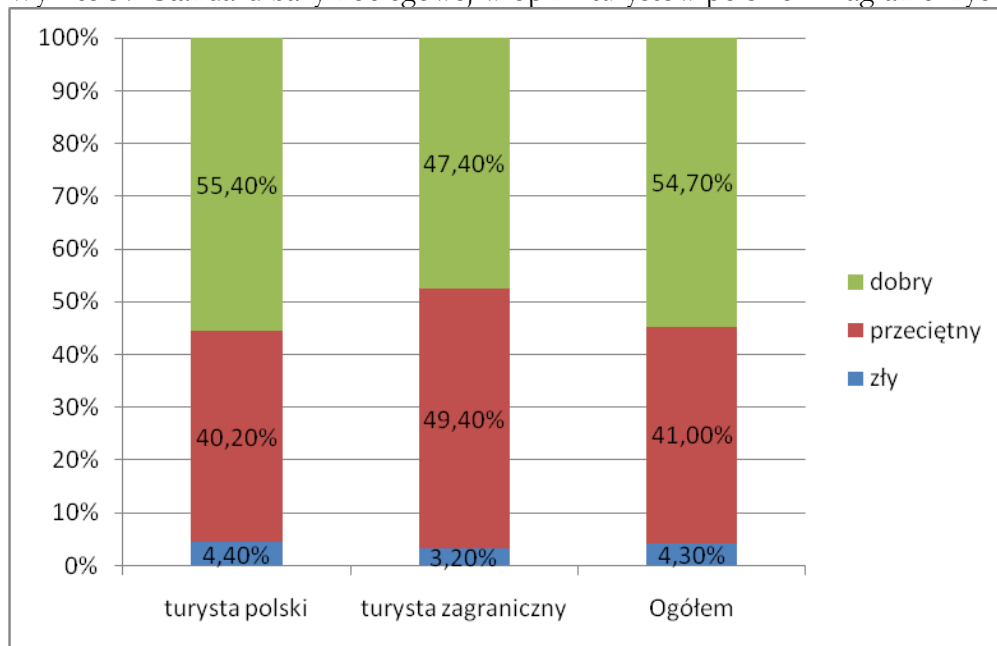
Większe różnice między turystami polskimi i zagranicznymi występują w ocenie różnorodności tego co oferuje w zakresie noclegów województwo kujawsko-pomorskie. I tak w ocenie prawie połowy turystów polskich baza noclegowa województwa jest bardzo zróżnicowana, zaś wśród turystów zagranicznych sądzi tak 28% badanych.

Wykres 36: Różnorodność bazy noclegowej w opinii turystów polskich i zagranicznych

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

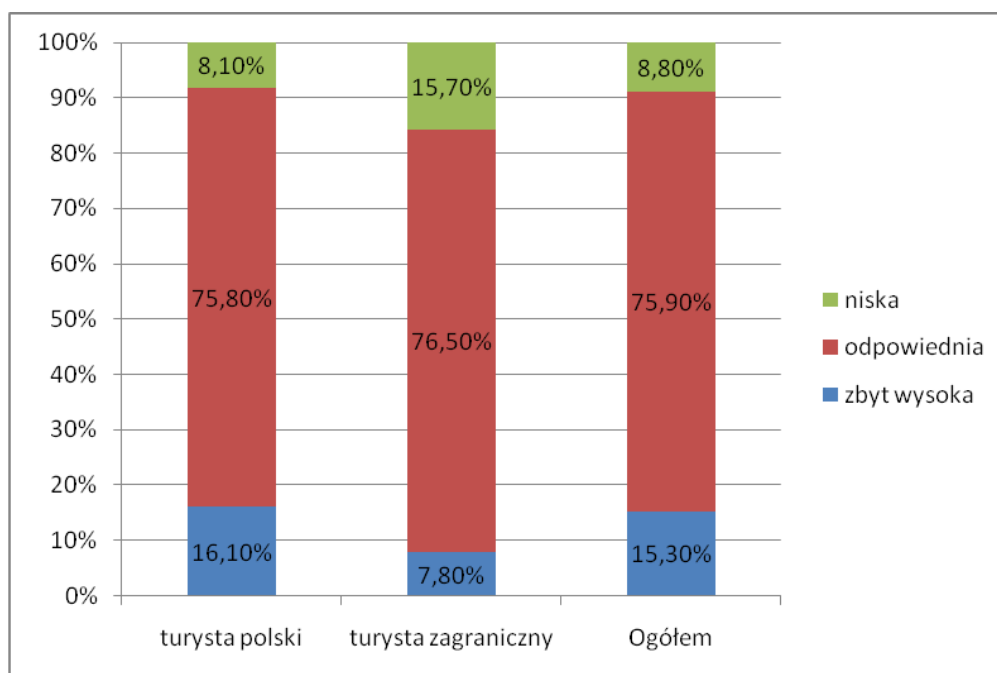
Wykres 37: Standard bazy noclegowej w opinii turystów polskich i zagranicznych

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Respondenci (zarówno polscy jak również z zagranicy) pytani czy cena w stosunku do oferowanego standardu była niska, odpowiednia czy zbyt wysoka w większości odpowiedzieli, że była odpowiednia. Jednak prawie 8% turystów polskich i 16% turystów zagranicznych (dwukrotnie więcej) uważa, że cena w stosunku do standardu była zbyt wysoka.

Wykres 38: Cena w stosunku do standardu w opinii turystów polskich i zagranicznych

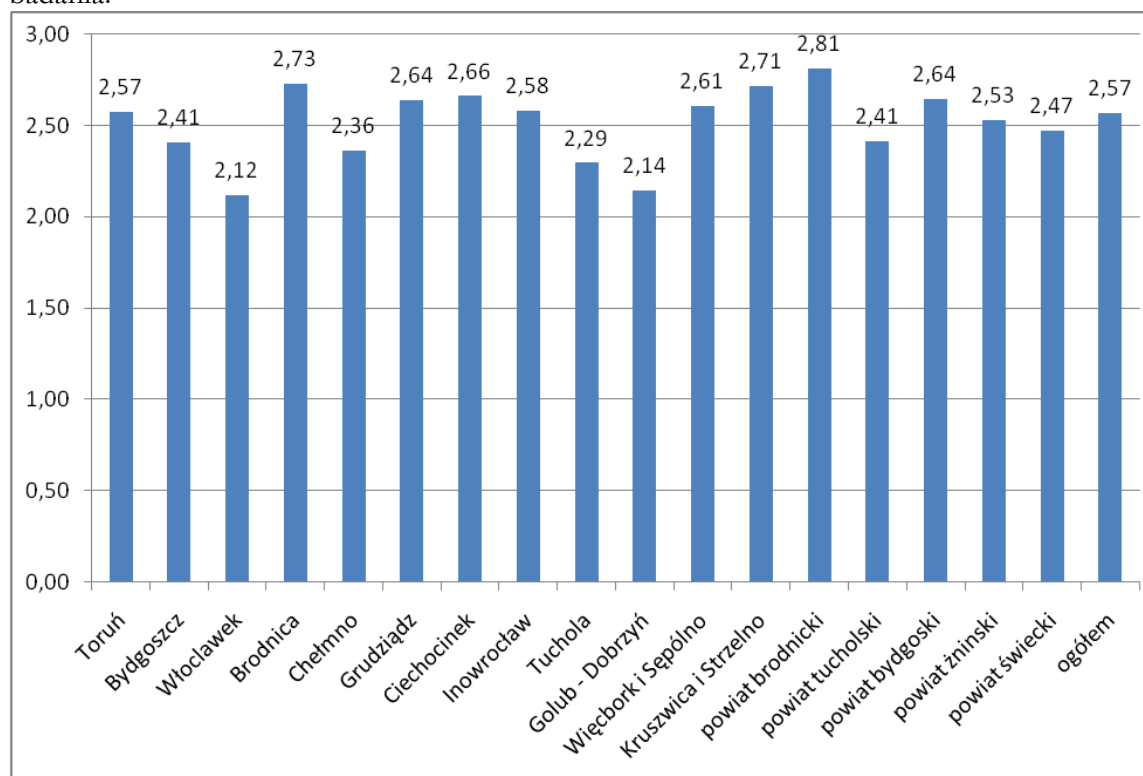
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

W ocenie standardu bazy noclegowej nie ma wyraźnych różnic w zależności od pochodzenia respondenta. Nieco lepiej bazę oceniają turyści polscy niż zagraniczni.

Informacja jak ogółem oceniana jest baza noclegowa województwa jest cenna, jednak dopiero spojrzenie na dane dotyczące oceny poszczególnych obszarów badania dają obraz stanu turystyki w województwie kujawsko-pomorskim. Respondenci oceniali w skali od 1 do 3.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACJI

Wykres 39: Średnia ocena dostępności informacji w zależności od miejsca przeprowadzenia badania.

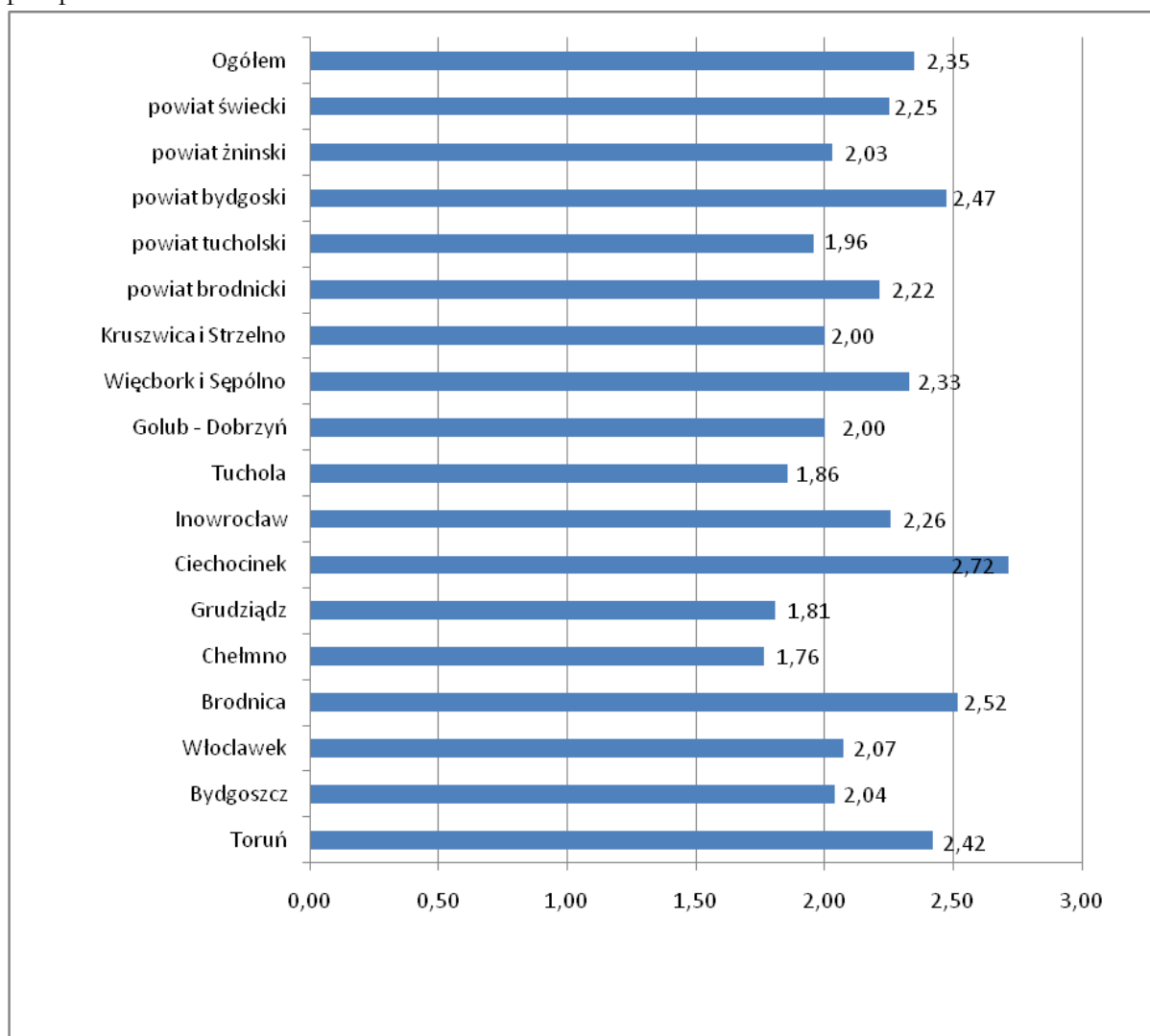
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

O dostępności informacji w całej próbie wypowiedziało się ponad półtoratysiąca osób. Jednak w niektórych obszarach badania respondentów, którzy na ten temat się wypowiadali jest na tyle niewielka, że uzyskany wynik należy traktować ostrożnie. Odnośnie oceny bazy noclegowej do takich miejsc należy Golub – Dobrzyń (7 osób), Kruszwica i Strzelno (14 osób) i Grudziądz (22 osoby).

Na uwagę zasługuje wysoka średnia ocena powiatu brodnickiego, Ciechocinka. Znacznie poniżej średniej dla województwa (2,57) oceniona została informacja o noclegach we Włocławku, Tucholi i Chełmnie.

RÓŻNORODNOŚĆ BAZY NOCLEGOWEJ

Wykres 40: Średnia ocena różnorodności bazy noclegowej w zależności od miejsca przeprowadzenia badania

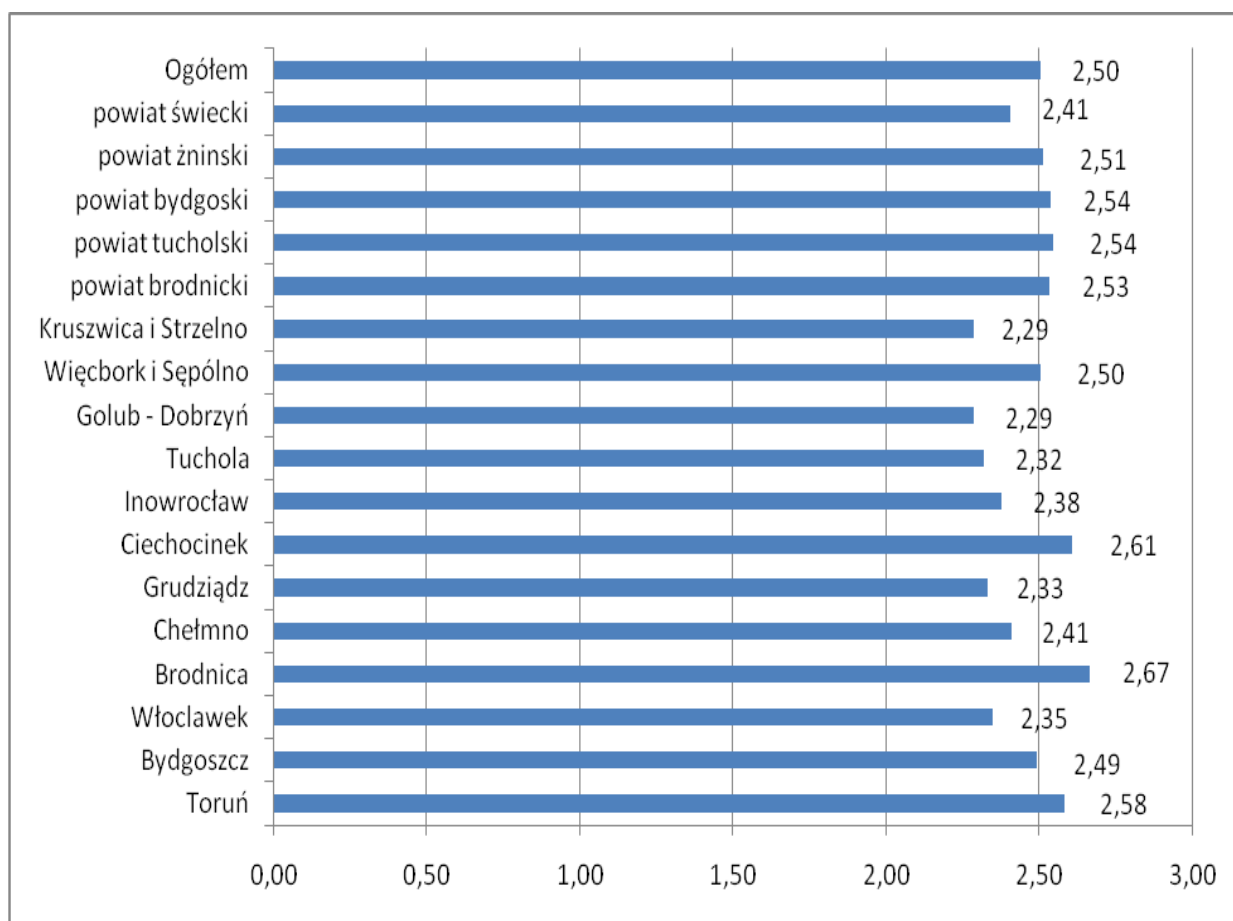

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

O różnorodności bazy noclegowej ogółem wypowiedziało się 1614 osób. Skala 1-3. Ze względu na małą próbę wyniki uzyskane dla Golubia – Dobrzynia, Kruszwicy i Strzelna oraz Grudziądza należy traktować ostrożnie. Szczególnie wysoko respondenci ocenili różnorodność bazy noclegowej w Ciechocinku (bardzo wysoki wynik 2,72), Brodnicy i powiecie bydgoskim. Na czwartej pozycji znalazł się Toruń ze średnią 2,42. Najniżej respondenci ocenili Chelmno (1,76). Dla analizy stanu zagospodarowania województwa ważna jest rozpiętość ocen od najniższej 1,76 do najwyższej 2,72 – aż 0,96 w skali zaledwie 3 stopniowej.

STANDARD

Wykres 41: Średnia ocena standardu obiektów noclegowych w zależności od miejsca przeprowadzenia badania

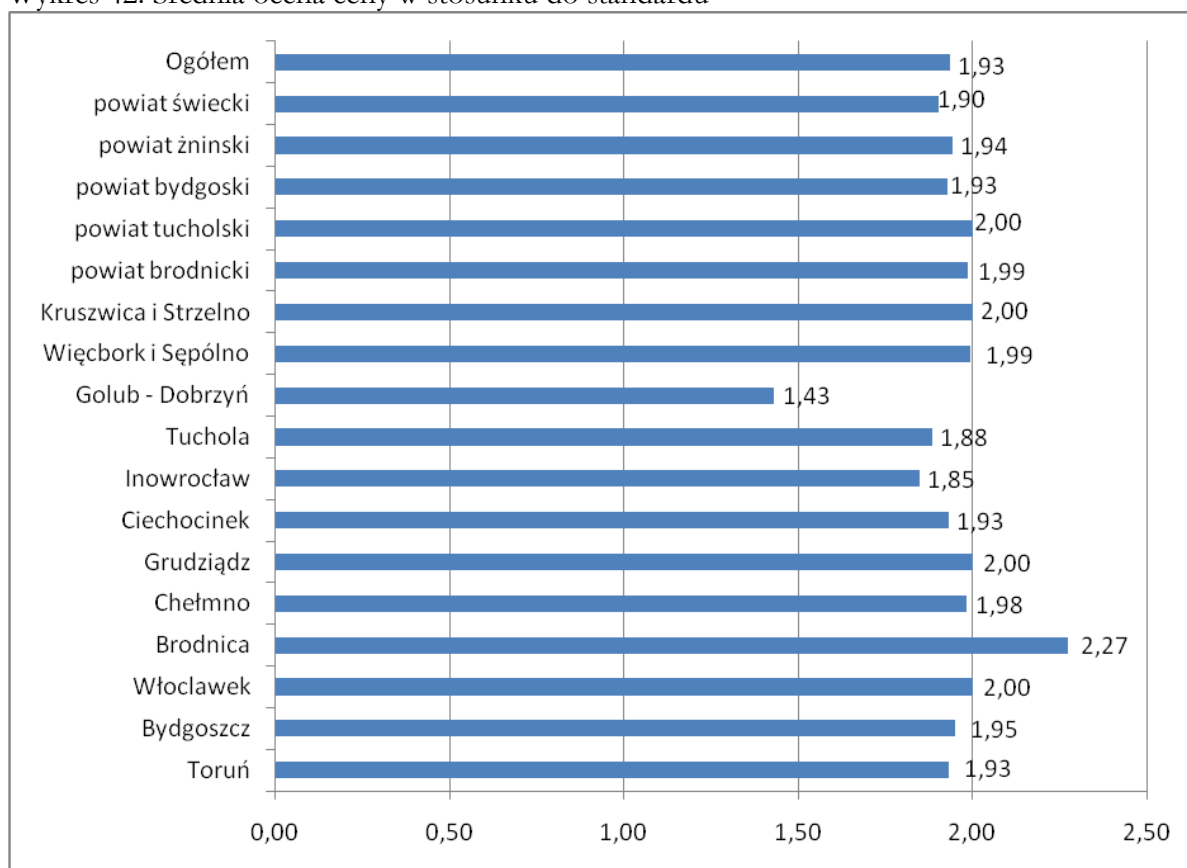
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

W ogólnej ocenie miejscowości (czy województwa) standard obiektów noclegowych odgrywa bardzo ważną rolę. Dla odwiedzających jest to element, który w istotny sposób kształtuje opinię turystów o regionie. Odpowiedzi na pytanie o standard bazy noclegowej udzieliło w sumie ponad 1700 respondentów. Oceniali w skali od 1 do 3. Podobnie jak w poprzednich zestawieniach ze względu na małą próbę wyniki uzyskane dla Golubia – Dobrzynia, Kruszwicy i Strzelna oraz Grudziądza należy traktować ostrożnie. Różnice w ocenie są w przypadku standardu mniejsze niż w odniesieniu do różnorodności i wynosi maksymalnie 0,41. Pominąwszy Golub – Dobrzyń oraz Kruszwicę i Strzelno najniżej badani ocenili standard obiektów noclegowych w Tucholi, Włocławku i Inowrocławiu. Zdecydowanie najlepiej w badaniu wypadła Brodnica, Ciechocinek i Toruń.

CENA W STOSUNKU DO STANDARDU

Wysoka średnia uzyskana w ocenie standardu w stosunku do ceny świadczy o atrakcyjności cenowej danego obszaru, że za „odpowiednią, niską, atrakcyjną” cenę oferuje swoje usługi noclegowe. Pod względem stosunku ceny do standardu obraz województwa można uznać za najmniej zróżnicowany (pominąwszy Golub – Dobrzyń ze względu na małą próbę). Wyjątek stanowi Brodnica – która uzyskała wysoką ocenę standardu i w w opinii respondentów ceny tam są niskie w stosunku do standardu.

Wykres 42: Średnia ocena ceny w stosunku do standardu

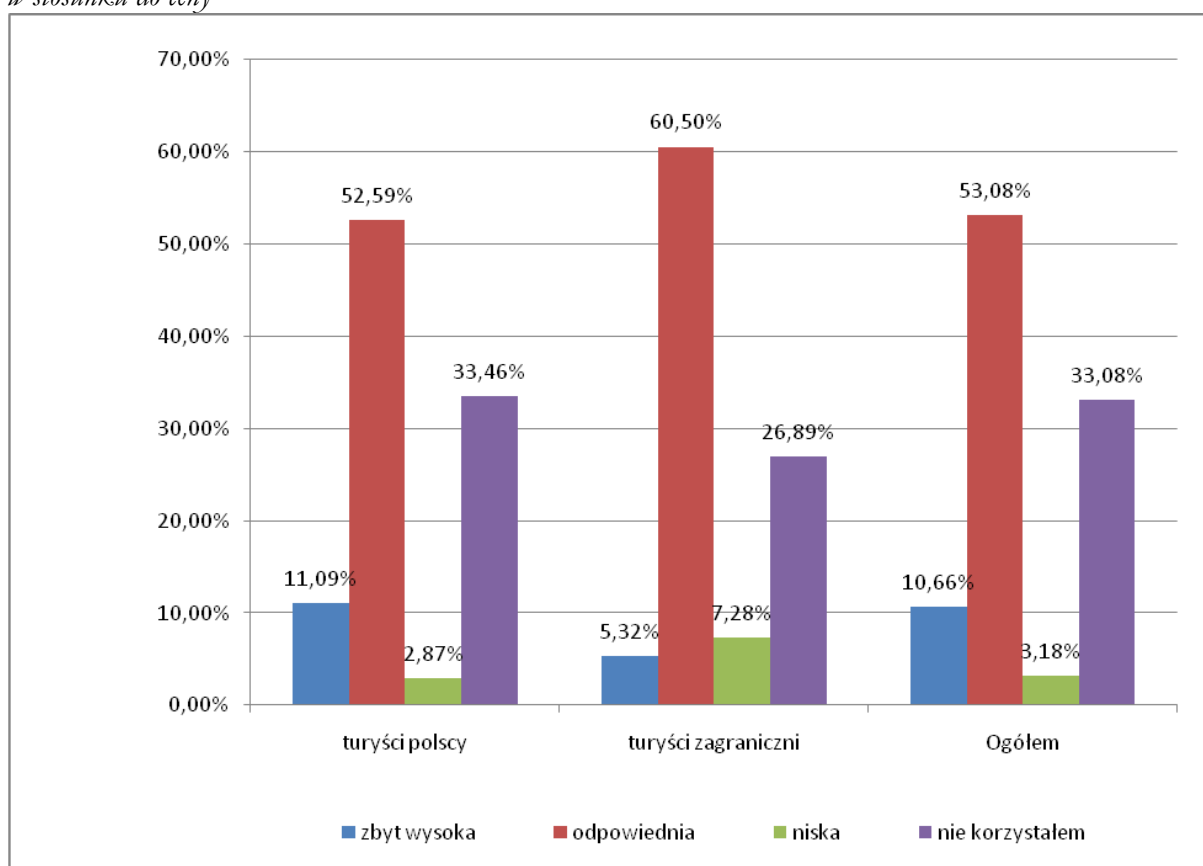

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3.11. Ocena gastronomii w opinii respondentów

Najbardziej powszechną usługą, z której korzysta największy procent turystów jest gastronomia. Dlatego tak ważne jest, by ten element, który jedynie pośrednio możemy zaliczyć do zagospodarowania turystycznego był wysokiej jakości, spełniał oczekiwania klientów. W badaniu respondenci mogli ocenić usługi gastronomiczne w skali trójstopniowej pod względem ceny w stosunku do oferowanego standardu.

Wykres 43: Rozkład odpowiedzi na pytanie *Jak ocenia Pan/Pani gastronomię w Tej miejscowości standard w stosunku do ceny*

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Na pytanie nie odpowiedziała jedna trzecia badanych. (nieco mniej turystów zagranicznych odpowiedziała, że nie korzystając z usług gastronomicznych nie mogą ocenić ich ceny i standardu).

Dla ponad dwukrotnie większej części turystów polskich niż zagranicznych cena usług gastronomicznych była zbyt wysoka. Jako za drogie oceniło je ponad 11% wszystkich

respondentów polskich i nieco ponad 5% obcokrajowców. Na uwagę zasługuje fakt, że aż 7% obcokrajowców określiło ceny usług gastronomicznych jako niskie. Opinię tę podzieliło niespełna 3% turystów krajowych.

3.12. Oceny elementów turystycznego obrazu województwa w opinii respondentów: bezpieczeństwo, oznakowanie, atmosfera, atrakcje, komunikacja, czystość, It, toalety, rozrywka, życzliwość

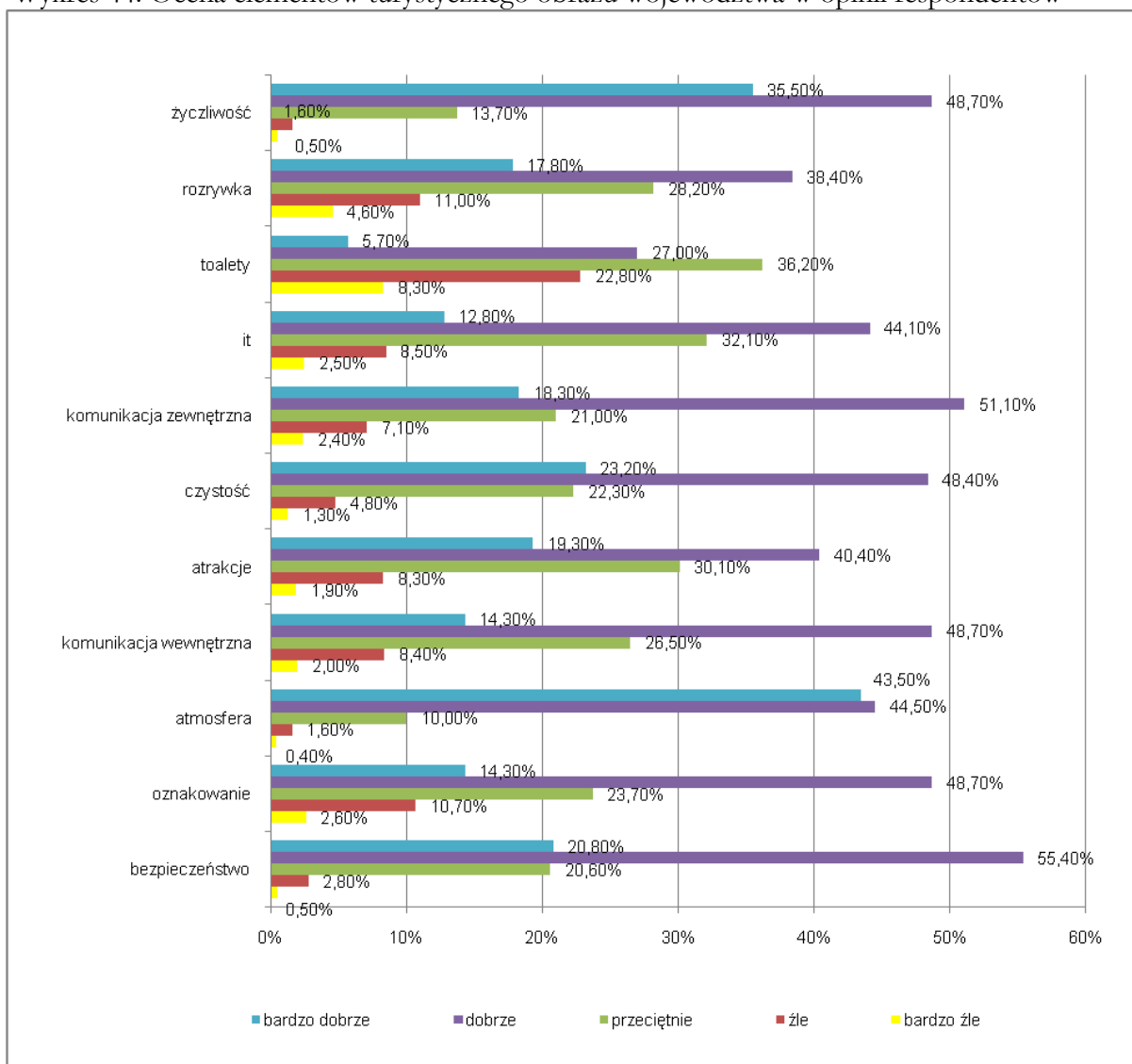
W badaniu poproszono respondentów o ocenę wymienionych elementów, które w opinii ekspertów są ważne dla rozwoju turystyki. Obok tak oczywistych jak oznakowanie turystyczne czy informacja turystyczna turyści oceniali również bezpieczeństwo, atmosferę, atrakcje turystyczne, komunikację, czystość, rozrywkę, życzliwość mieszkańców. W pytaniu posługiwano się skalą pięciostopniową od 1- bardzo źle do 5 – bardzo dobrze.

Bardzo istotnym z punktu widzenia regionalnej turystyki jest ocena bezpieczeństwa. Czy podróżujący po naszym województwie goście czują się bezpieczni? Bardzo źle w 5 stopniowej skali oceniło bezpieczeństwo w woj. kujawsko - pomorskim niespełna 1 procent respondentów. Jedna piąta respondentów określiła bezpieczeństwo jako przeciętne, zaś nieco ponad 75% bezpieczeństwo oceniło na dobrze lub bardzo dobrze. Tak istotnych różnic w zależności od narodowości.

Najniższe noty oznakowaniu turystycznemu wystawiło 2,5% badanych, kolejne 10,7% określiło je jako złe. Jednak dla blisko 65% element ten zasługiwał na ocenę dobrą lub bardzo dobrą.

Szczegółowy rozkład ocen poszczególnych elementów przedstawia Wykres 44.

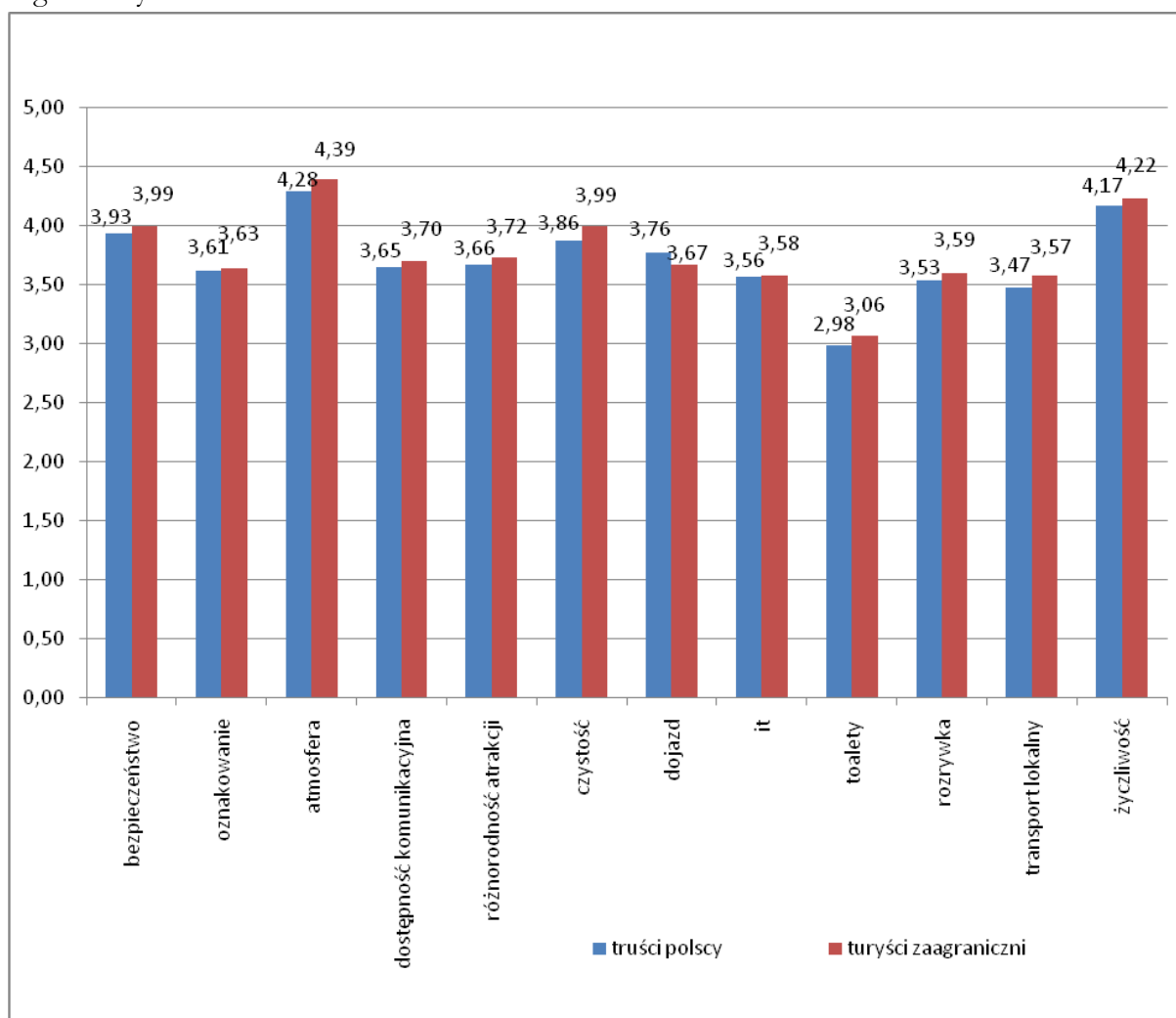
Wykres 44: Ocena elementów turystycznego obrazu województwa w opinii respondentów

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

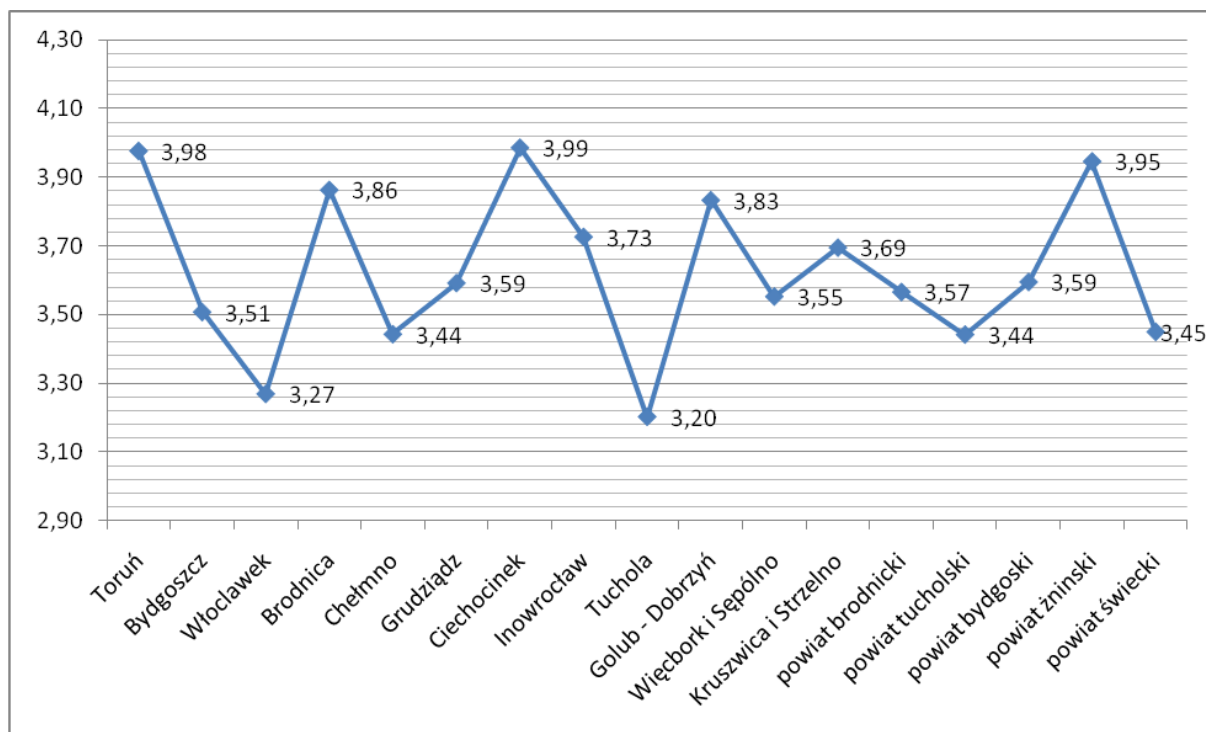
W większości przypadkach turyści zagraniczni trochę lepiej oceniają poszczególne elementy, co pokazuje poniższy wykres ze średnimi ocen z podziałem na turystów polskich i obcokrajowców.

Wykres 45: Średnie oceny elementów obrazu turystycznego z podziałem na turystów polskich i zagranicznych

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 46: Średnia ocena wszystkich elementów zagospodarowania turystycznego w poszczególnych miejscowościach w skali od 1 do 5

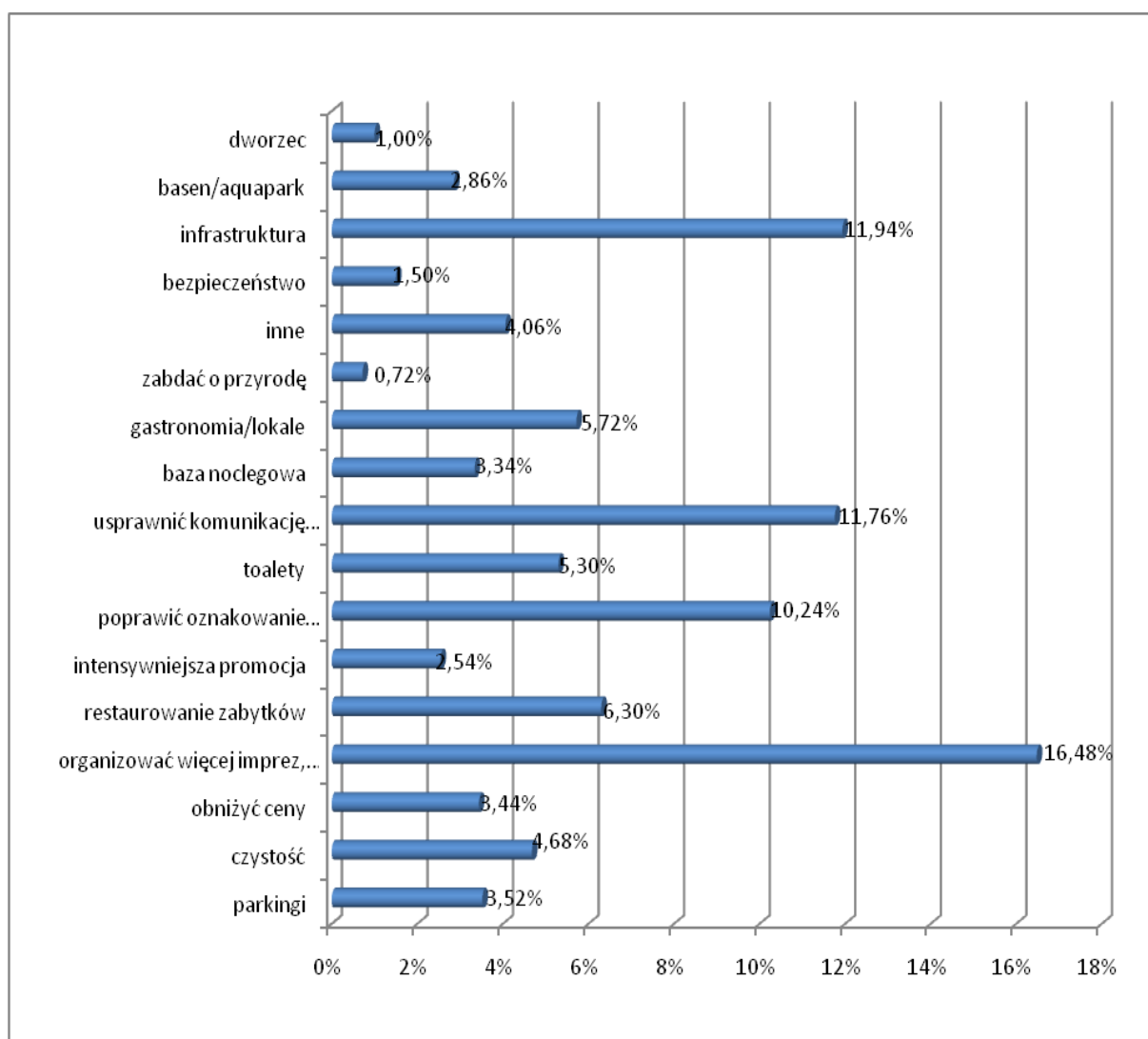

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3.13. Elementy wymagające poprawy w opinii respondentów

W kwestionariuszu wywiadu znalazły się dwa pytania dające turystyce możliwość krytycznego wypowiedzenia się o województwie i miejscowości badania. Pytania z pozoru do siebie podobne, różniące się jednak natężeniem krytycyzmu. Pierwsze „Co według Pana/Pani można poprawić w Tej miejscowości, żeby turysta był bardziej zadowolony?” Drugie pytanie jest o rzeczy, które wprowadziły respondenta w dyskomfort, prawdopodobnie zostaną przez niego szczególnie negatywnie zapamiętane (Czy było coś co się Panu/Pani szczególnie nie podobało?). Odpowiedzi na pierwsze pytanie nie udzieliło blisko 30% respondentów, uznając tym samym, że nie ma takiej rzeczy, którą mogliby wskazać jako wymagające poprawy. Na drugie pytanie odpowiedzi nie udzieliło aż 75% badanych deklarując tym samym, że ze swojego pobytu nie zachowują szczególnie negatywnych wspomnień.

Wykres 47: Elementy wymagające poprawy według respondentów

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Zamieszczony poniżej wykres przedstawia procenty osób spośród całej badanej próby (czyli odnosząc do 5 tysięcy respondentów). Najwięcej badanych – ponad 16% wskazało potrzebę wzbogacania oferty imprez, wydarzeń kulturalnych oraz atrakcji turystycznych. Jest to sygnał dla władz lokalnych, że turyści są coraz bardziej wymagający, że oczekują atrakcyjnych produktów turystycznych, a w czasie wycieczek chcieliby korzystać z oferty dodatkowej. Stąd też na drugim miejscu znalazła się infrastruktura – prawie 12% respondentów wskazało ten element jako wymagający poprawy. Pod tą etykietą zgromadzone zostały odpowiedzi wskazujące na potrzebę wzbogacenia zaplecza turystycznego m.in. o wypożyczalnię sprzętu, kina, place zabaw, ścieżki rowerowe, biura przewodnickie, a nawet wydawałoby się mało istotne ławki. Ze względu na procent wskazań jaki uzyskał osobno na wykresie wyróżniono aqua park chociaż należy do infrastruktury.

Również prawie 12% wszystkich respondentów odpowiedziało, że "rzeczą" której poprawienie sprawiłoby, że turyści byli by bardziej zadowoleni z pobytu jest komunikacja – dojazd do miejscowości. Co dziesiąty turysta uważa, że poprawy wymaga oznakowanie turystyczne.

3.14. Ocena atrakcyjności miejscowości badania i województwa kujawsko-pomorskiego w opinii respondentów

Na pytanie o ocenę województwa kujawsko-pomorskiego w skali od 1 do 10 blisko 10 procent badanych nie udzieliło odpowiedzi. Spośród pozostałych osób najwyższe oceny (9 i 10) przyznało naszemu województwu ponad 25 % respondentów. Prawie połowa oceniła atrakcyjność województwa kujawsko-pomorskiego na oceny 6 i 7 (powyżej średniej oceny) – łącznie ponad trzy czwarte respondentów którzy udzielili odpowiedzi ocenili atrakcyjność województwa ponadprzeciętnie. Najniższe noty (1 i 2) przyznało pół procenta próby.

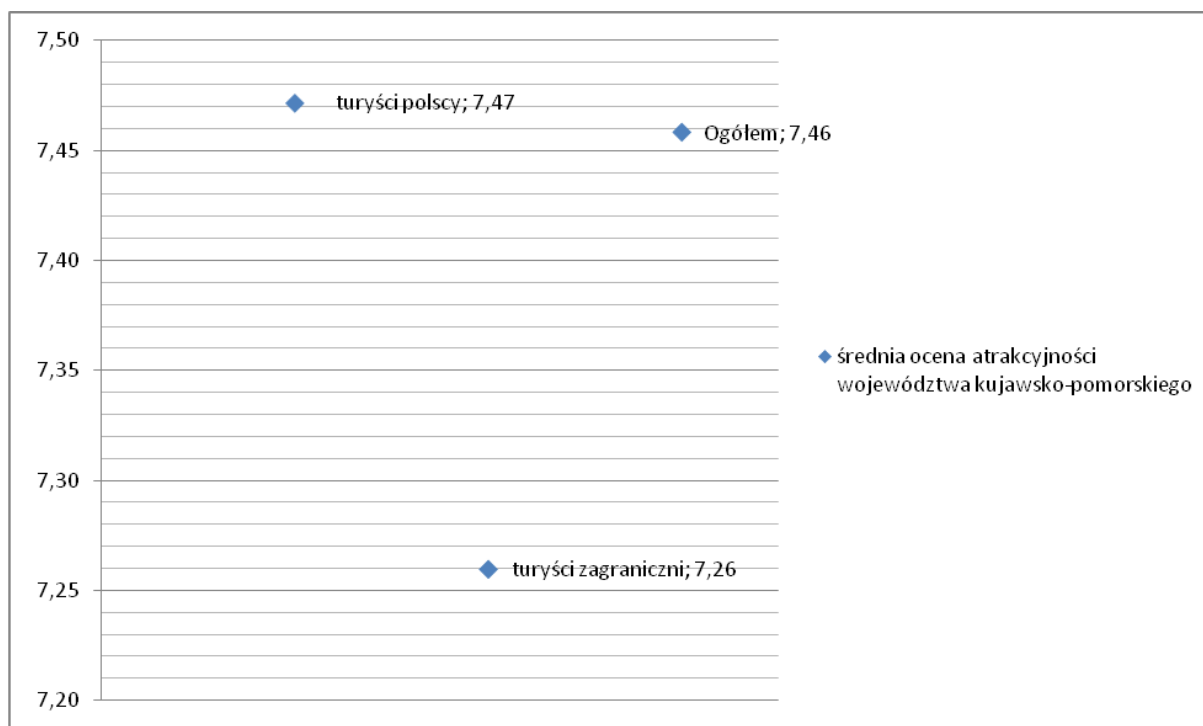
Przekładając uzyskane wyniki na średnią – w ocenie respondentów, którzy zdecydowali się ulokować atrakcyjność kujawsko-pomorskiego na skali od 1 do 10 nasze województwo zostało ocenione na 7,46. Biorąc pod uwagę jedynie obcokrajowców ta ocena jest nieco niższa i wynosi 7,26.

Tabela 6: Procentowa struktura ocen atrakcyjności województwa kujawsko-pomorskiego

	polska	zagraniczna	Ogółem
1	0,10%	1,10%	0,20%
2	0,30%	0,40%	0,30%
3	1,20%	1,80%	1,20%
4	2,30%	3,20%	2,40%
5	9,50%	12,80%	9,70%
6	11,50%	9,60%	11,40%
7	21,60%	23,50%	21,70%
8	27,60%	21,40%	27,20%
9	13,50%	14,20%	13,50%
10	12,40%	12,10%	12,40%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

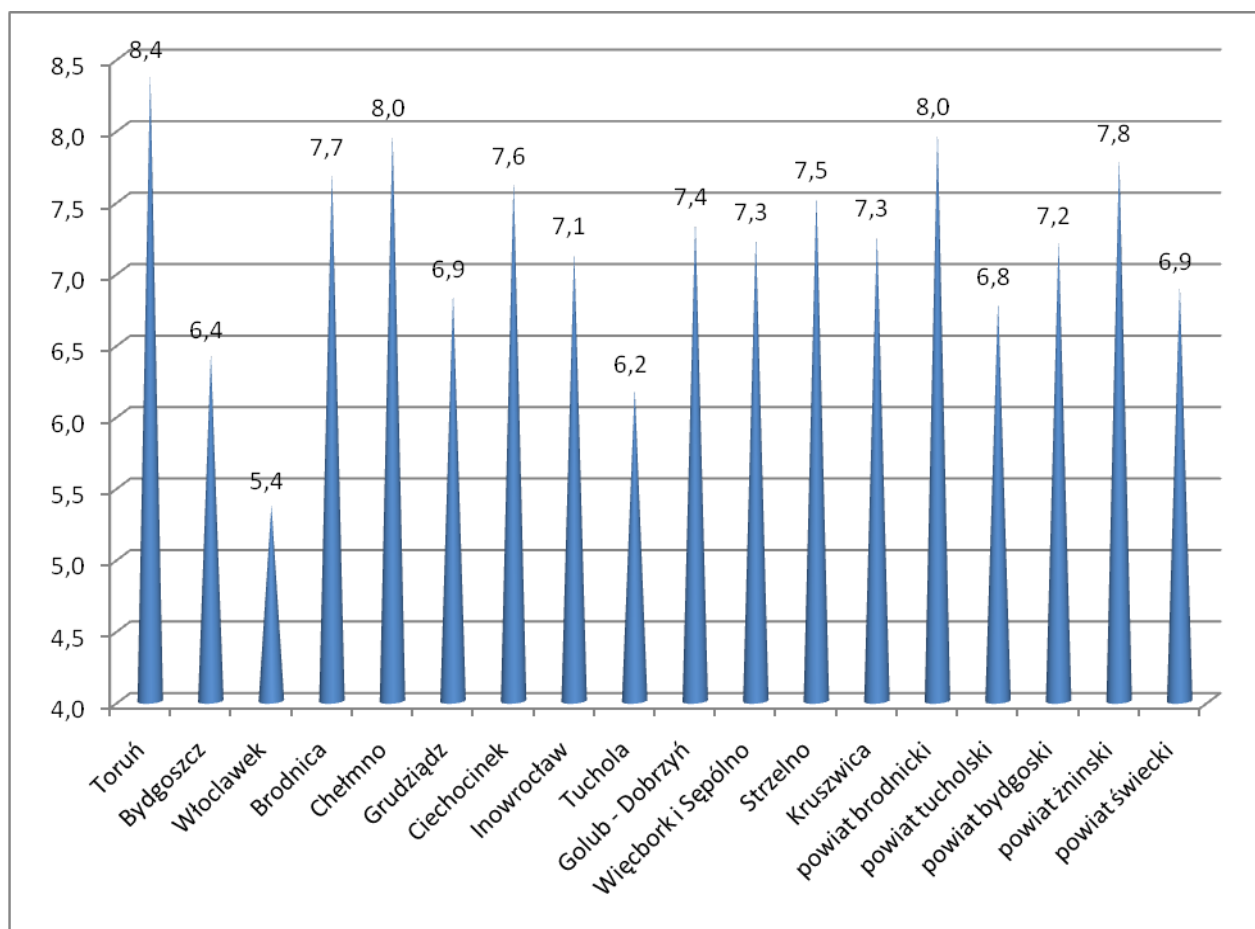
Wykres 48: Średnia ocena atrakcyjności województwa kujawsko-pomorskiego w skali od 1 do 10

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Atrakcyjność miejscowości trudno jest zmierzyć. To subiektywna ocena niekoniecznie pozostająca w zgodności z ocenami bardziej szczegółowymi (np. bezpieczeństwa, infrastruktury). Respondenci w badaniu mieli możliwość oceny atrakcyjności w skali od 1 do 10. Najwyższą notę uzyskał Toruń – średnia 8,4, na kolejnych miejscach Chełmno i powiat brodnicki ze średnią oceną atrakcyjności 8. Najniższą średnią ocenę uzyskał Włocławek (5,4) Tuchola (6,2) i Bydgoszcz (6,4).

Wykres 49: Średnia ocena atrakcyjności miejscowości (średnia z skali od 1 do 10)

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Poniższa tabela pokazuje rozkład ocen poszczególnych miejscowości badania w skali od 1 do 10. Kolorem wyróżniono dominantę – najczęściej wskazywaną odpowiedź.

Tabela 7: Struktura odpowiedzi na pytanie o ocenę atrakcyjności poszczególnych miejscowości badania

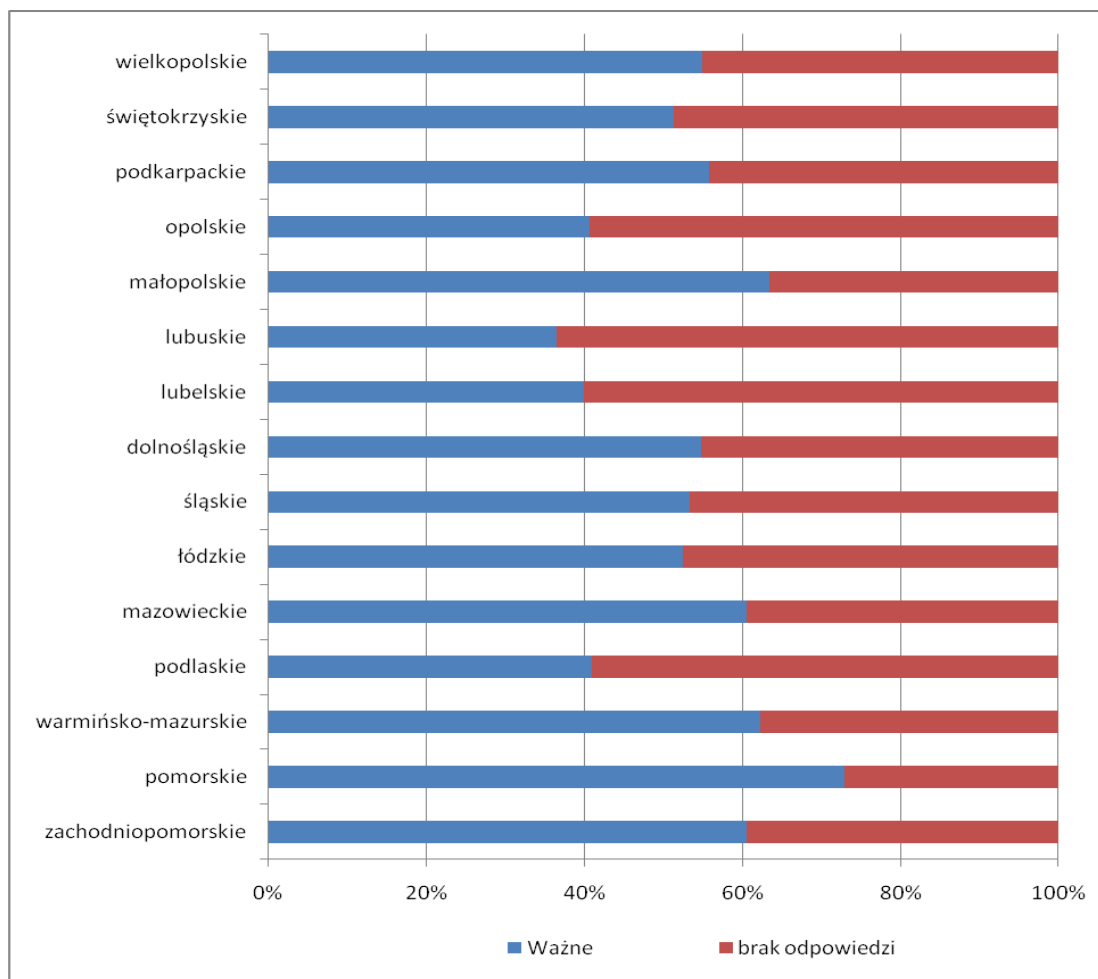
	ocena atrakcyjności TEJ miejscowości									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Toruń	0,00%	0,10%	0,20%	0,30%	0,90%	3,40%	14,10%	36,60%	22,90%	21,50%
Bydgoszcz	0,50%	2,80%	3,50%	5,10%	15,70%	18,90%	28,10%	15,90%	4,90%	4,50%
Włocławek	1,80%	3,50%	12,80%	12,80%	25,20%	17,70%	12,40%	7,50%	2,70%	3,50%
Brodnica	0,00%	0,70%	0,00%	0,70%	4,10%	11,60%	21,20%	32,90%	23,30%	5,50%
Chelmno	0,00%	0,00%	0,70%	1,00%	5,20%	8,60%	19,00%	29,00%	16,20%	20,30%
Grudziądz	0,00%	0,00%	2,10%	4,90%	8,50%	26,10%	25,40%	20,40%	7,00%	5,60%
Ciechocinek	0,20%	0,30%	0,30%	2,80%	6,00%	8,40%	22,60%	33,50%	14,00%	11,90%
Inowrocław	0,20%	0,70%	2,70%	2,70%	13,20%	15,00%	20,70%	21,40%	10,20%	13,00%
Tuchola	0,50%	3,30%	6,60%	10,90%	13,30%	18,50%	19,00%	16,60%	8,10%	3,30%
Golub - Dobrzyń	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,00%	17,10%	30,20%	31,00%	8,50%	6,20%
Więcbork Sepólno	0,00%	0,50%	0,50%	2,20%	12,60%	19,10%	18,60%	22,40%	13,70%	10,40%
Strzelno	0,00%	0,00%	0,00%	3,00%	12,10%	12,10%	24,20%	15,20%	15,20%	18,20%
Kruszwica	0,00%	0,00%	1,20%	4,80%	7,10%	17,90%	21,40%	26,20%	11,90%	9,50%
powiat brodnicki	0,00%	0,00%	0,00%	2,10%	9,60%	10,60%	12,80%	21,30%	17,00%	26,60%
powiat tucholski	0,00%	0,00%	3,30%	6,70%	16,70%	20,00%	21,70%	11,70%	5,00%	15,00%
powiat bydgoski	0,90%	1,30%	0,90%	2,20%	11,40%	14,90%	18,90%	27,60%	11,00%	11,00%
powiat żniński	0,70%	0,00%	0,70%	2,00%	6,50%	9,20%	17,00%	29,30%	17,70%	17,00%
powiat świecki	0,70%	0,40%	3,30%	5,10%	12,80%	14,60%	24,10%	21,50%	9,10%	8,40%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Respondenci zostali poproszeni również o ocenę czy województwo kujawsko-pomorskie jest bardziej czy mniej atrakcyjne niż inne województwa. Skala w tym pytaniu była pięciostopniowa – odpowiedzi od „zdecydowanie mniej atrakcyjne (1), mniej atrakcyjne (2), porównywalnie atrakcyjne (3), bardziej atrakcyjne (4), zdecydowanie bardziej atrakcyjne (5). W odniesieniu do poszczególnych województw część respondentów nie udzielała odpowiedzi nie potrafiąc dokonać oceny porównawczej. Wykres 75 pokazuje, w stosunku do których województw respondenci nie udzielali odpowiedzi. Najtrudniej było im porównać te, które

zapewnie najmniej znali – najwięcej braków dotyczyło lubuskiego, lubelskiego, podlaskiego i opolskiego.

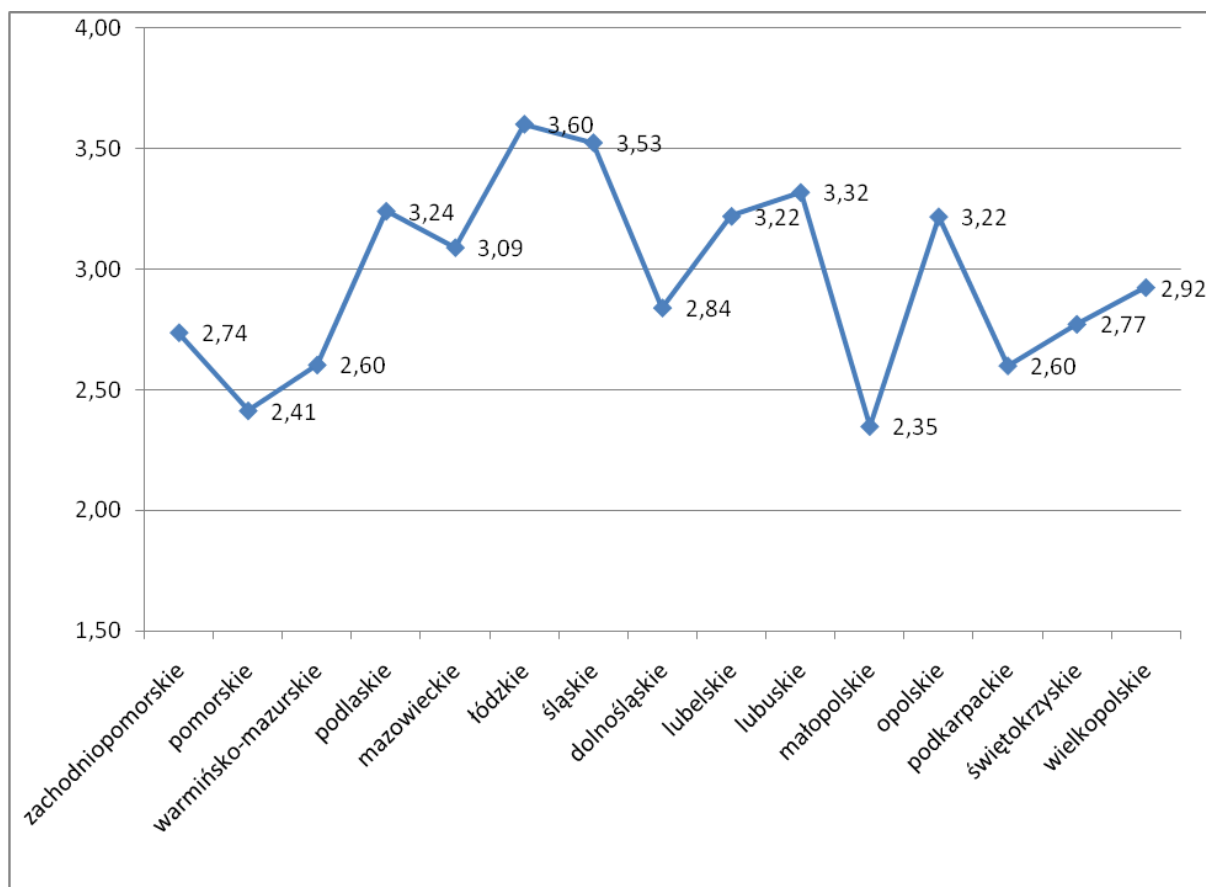
Wykres 50: Stosunek udzielonych odpowiedzi i ich braku w pytaniu o atrakcyjność województwa kujawsko-pomorskiego w porównaniu do innych województw

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Respondenci, którzy udzielili odpowiedzi wyznaczyli średnią atrakcyjności w stosunku do poszczególnych województw. Na Wykresie 76 punkty zbliżone do poziomu „3” oznaczają, że kujawsko-pomorskie uważano za „porównywalnie atrakcyjne” jak mazowieckie i wielkopolskie. Najslabiej nasze województwo zostało ocenione w porównaniu do małopolskiego oraz pomorskiego. Najlepiej wypada zaś w opinii respondentów w zderzeniu z łódzkim, śląskim i lubuskim.

Wykres 51: Atrakcyjność województwa kujawsko-pomorskiego w porównaniu z innymi województwami

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3.15. Wydatki turystów

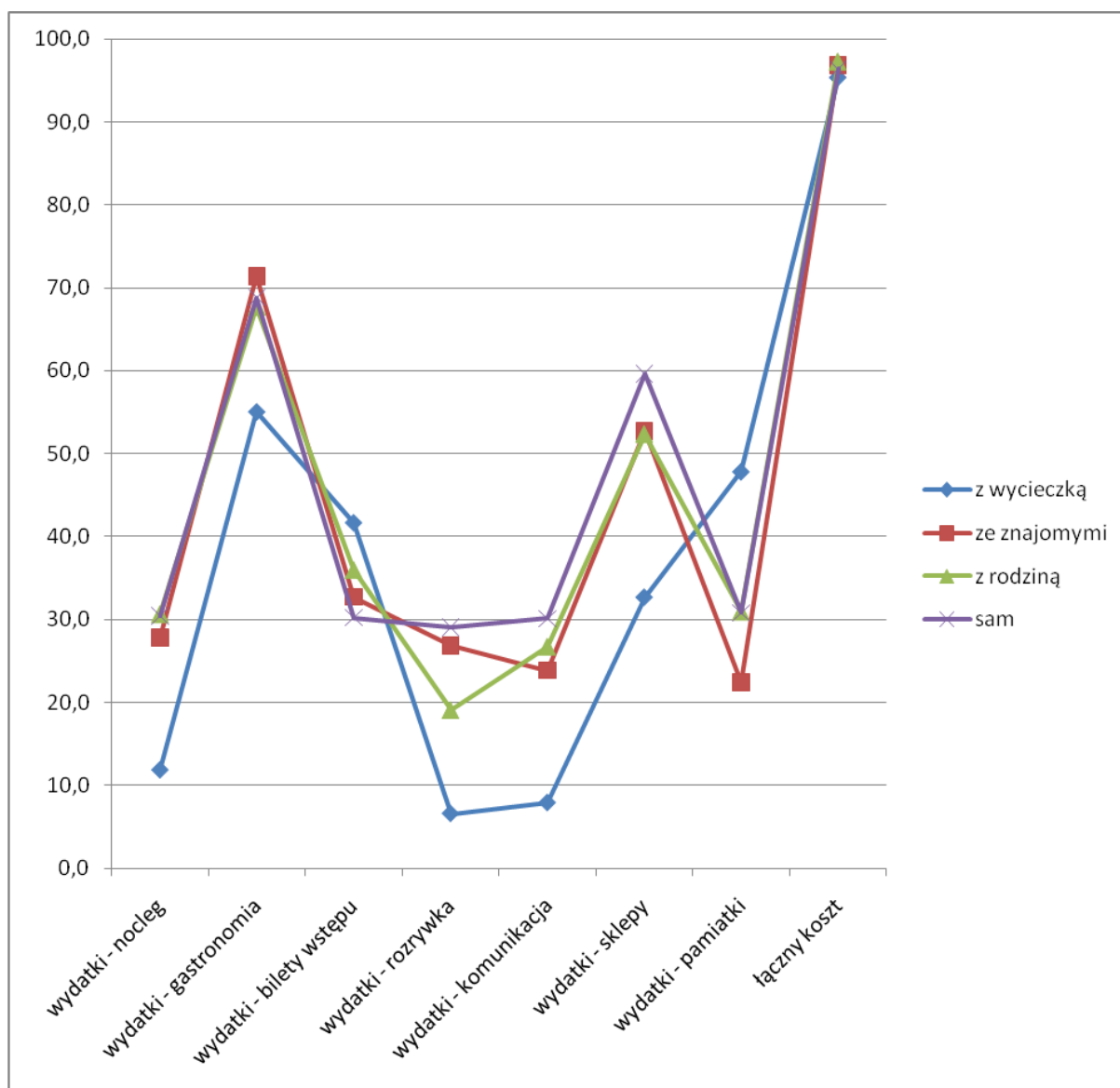
Średnio respondenci wydali w czasie swojego pobytu w kujawsko-pomorskim nieco ponad 303 zł na osobę.. Największa średnia wydatków dotyczy noclegów (306 zł), następnie wydatków w sklepach (137zł) oraz na gastronomię (129 zł). Znacznie mniej wydali respondenci na rozrywkę (kino, teatr..) – 91 zł, pamiątki (43 zł), bilety wstępu (31 zł), komunikację (21 zł).

Tabela 8. Średnia wydatków turystów

	łącznie	nocleg	gastronomia	bilety wstępu	rozrywka	komunikacja	sklepy	pamiątki
liczba osób, które odpowiedziały ile wydały w czasie wycieczki	4835	1406	3372	1719	1085	1252	2602	1520
brak odpowiedzi	165	3594	1628	3281	3915	3748	2398	3480
Średnia kwota dla tych, którzy deklarowali jakikolwiek wydatek w danej kategorii	303,26	306,71	129,09	31,04	91,42	21,71	137,08	43,94
średnia dla całej próby	293	86	87	11	20	5	71	13

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 52: Procent respondentów, którzy wydali jakąkolwiek sumę na poszczególne kategorie wydatków, zależnie od towarzystwa w podróży

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Tabela 9: Procentowy udział osób, które w określonych kategoriach wydatków wydały jakąkolwiek kwotę według towarzystwa w trakcie podróży.

	wydatki - nocleg	wydatki - gastronomia	wydatki - bilety wstępu	wydatki - rozrywka	wydatki - komunikacja	wydatki - sklepy	wydatki - pamiątki	łączny koszt
z wycieczką	11,8	55,0	41,7	6,6	7,9	32,7	47,8	95,4
ze znajomymi	27,9	71,4	32,7	26,8	23,9	52,7	22,4	96,8
z rodziną	30,7	67,7	36,0	19,1	26,7	52,4	31,0	97,2
sam	30,4	68,8	30,2	29,0	30,1	59,6	30,8	96,4

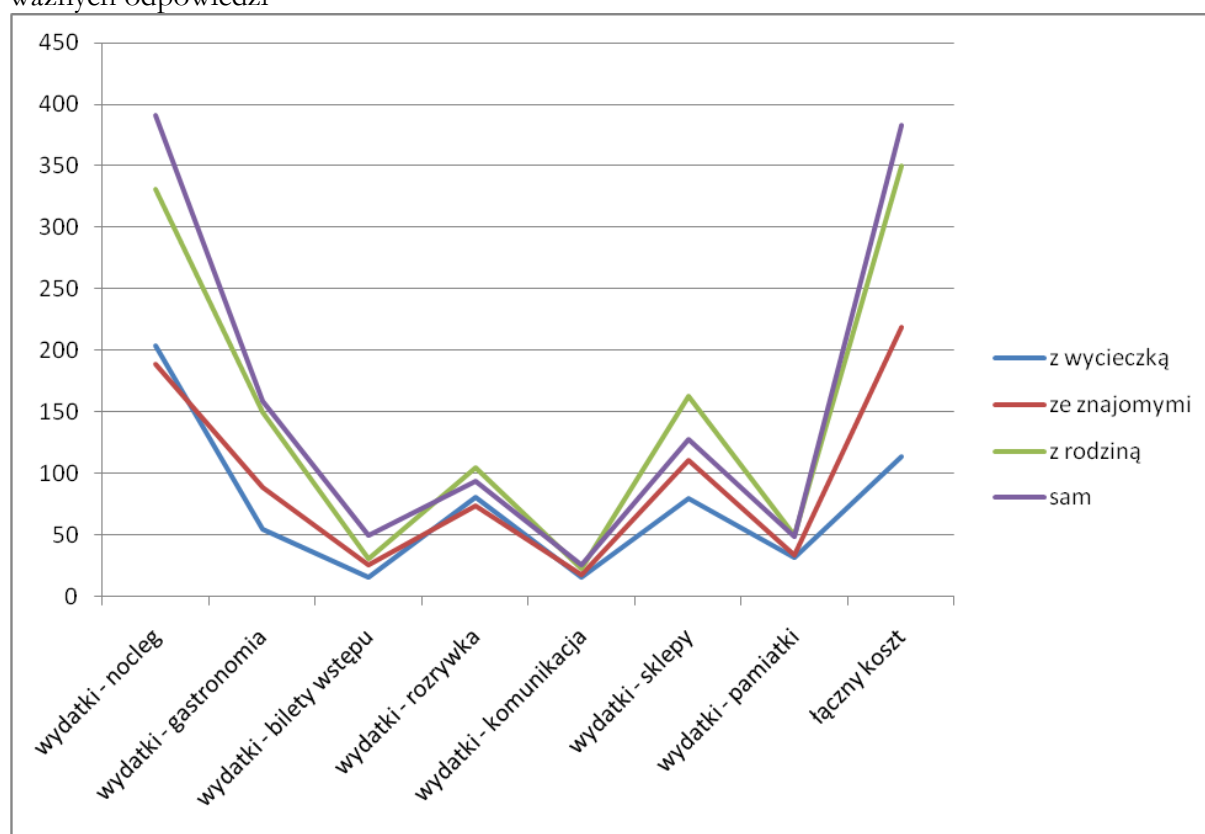
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Pytanie o to jakie dochody gospodarce województwa przynosi turystyka jest jednym z zasadniczych, na które jednak wciąż brak jednoznacznej odpowiedzi, gdyż dochody te generowane są przede wszystkim przez podatki od przedsiębiorców zarabiających na turystyce – i to obecnie nie tylko właściciele atrakcji turystycznych, ale bardzo często właściciele sklepów niekoniecznie zlokalizowanych blisko obiektów turystycznych. Kolejnym pytaniem i często spornym tematem wśród gestorów branży turystycznej jest – jaki turysta generuje największe zyski – biorąc pod uwagę towarzystwo w trakcie podróży i cel podróży.

Analizując wydatki turystów podzielonych według towarzystwa w trakcie podróży zwraca uwagę wysoki procent osób, które jakiegokolwiek kwoty (łącznie) wydały w czasie swojej turystycznej podróży – zawsze powyżej 95%. Najwyższy procent dotyczy jednak turystów podróżujących z rodziną.

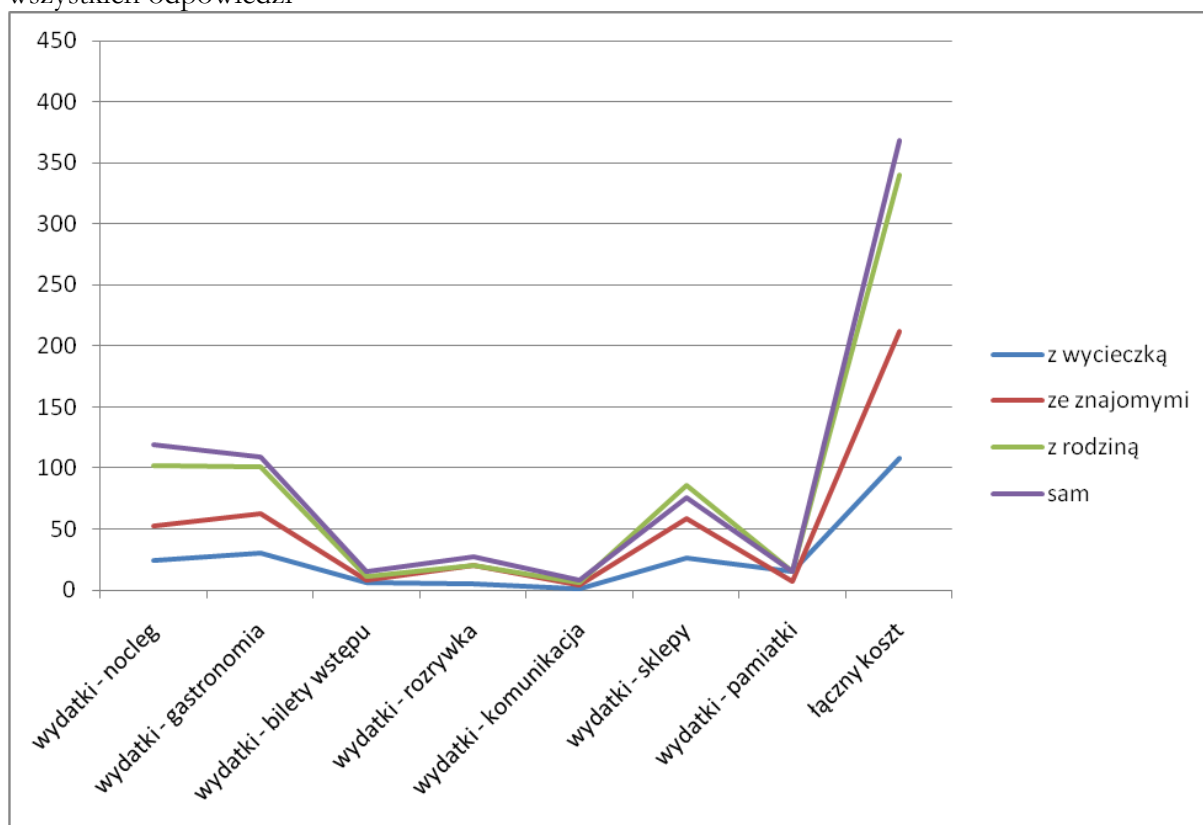
Porównując kolejne średnie koniecznie trzeba analizować je łącznie z powyższymi procentami, gdyż na przykład: chociaż osoby podróżujące z grupą wycieczkową i nocujące wydawały na nocleg średnio 203 zł i była to średnia wyższa niż nocujący w województwie turyści podróżujący w gronie znajomych (ci średnio na nocleg wydawali 183 zł). Jednak osób nocujących w tej grupy było stosunkowo (procentowo) więcej i średnia bezwzględna wydanej kwoty na nocleg jest tu wyższa niż wśród podróżujących z wycieczką (53 do 24 zł)

Wykres 53: Średnia wydatków turystów według towarzystwa w trakcie podróży – średnia ważonych odpowiedzi

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Wykres 54: Średnia wydatków turystów według towarzystwa w trakcie podróży – średnia z wszystkich odpowiedzi

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Tabela 10: Średnie wydatki turystów według towarzystwa w trakcie podróży w złotych

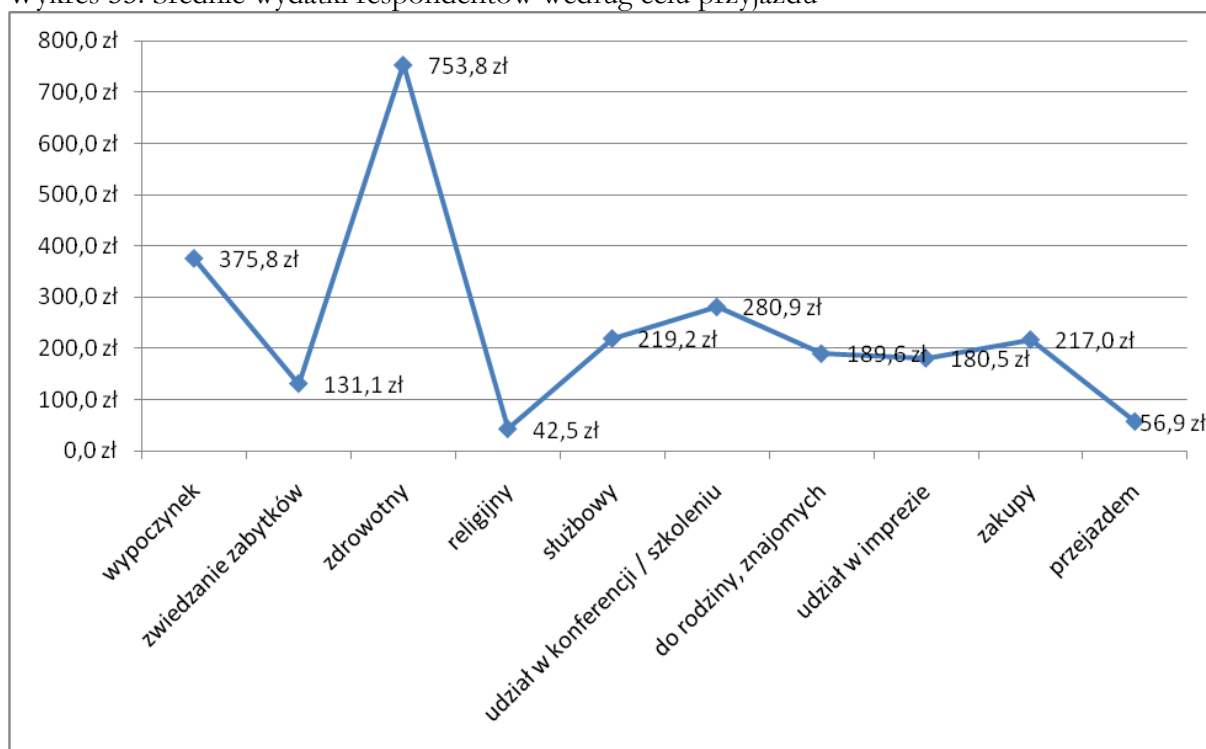
wydatki		nocleg	gastronomia	bilety wstępu	rozrywka	kommunikacja	sklepy	pamiątki	łączny koszt
z wycieczką	średnia ważnych	203	55	15	80	15	79	31	113
	średnia wszystkich	24	30	6	5	1	26	15	108
ze znajomymi	Średnia ważnych	189	88	25	74	18	111	33	219
	średnia wszystkich	53	63	8	20	4	58	7	212
Z rodziną	Średnia ważnych	331	150	31	104	22	163	49	350
	średnia wszystkich	101	101	11	20	6	85	15	340
sam	Średnia ważnych	391	159	49	93	25	127	49	383
	średnia wszystkich	119	109	15	27	8	76	15	369

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Niniejsze badanie pozwoliło określić również średnie wydatki turystów ze względu na cel podróży. Przedstawione średnie wyznaczone zostały dla wszystkich respondentów deklarujących

określony cel przyjazdu. Najwięcej w czasie pobytu wydają turyści podróżujący w celu zdrowotnym – co niewątpliwie związane jest z długością pobytu. Na drugim miejscu są osoby, które odwiedzają miejscowości w celu wypoczynku (to również stosunkowo długie przyjazdy). Najniższa średnia wydatków charakterystyczna jest dla przyjazdów w celu religijnym, oraz dla osób deklarujących, że są w miejscowości badania przejazdem.

Wykres 55: Średnie wydatki respondentów według celu przyjazdu

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3.16. „Rzeczy” najczęściej zapamiętane przez respondentów – z uwzględnieniem miejsc wykonania badania

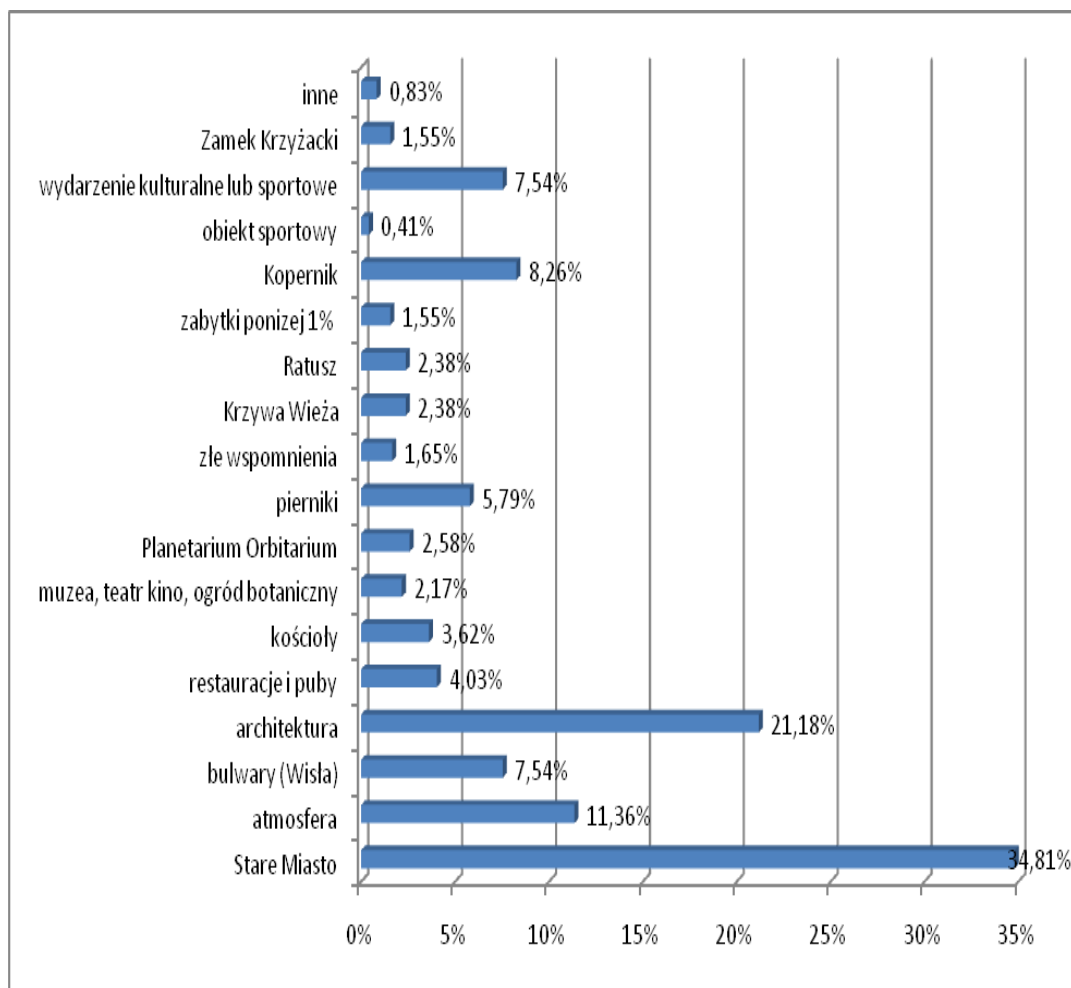
Pytanie o to co turysta zapamięta ze swej podróży najdłużej to pytanie o to co wywarło na nim największe wrażenie. Wymienione rzeczy to prawdopodobnie największe atuty poszczególnych miast. Czasem niestety (na szczęście rzadko) turyści mówią o złych wspomnieniach (o tym, że zapamiętają nieuprzejmych miejscowych, kradzież, itp.) Odpowiedzi na to pytanie jest jednak w dużej mierze wskazaniem symboli miejscowości, ich mocnych stron, wizytówek. Wskazania zostały uporządkowane według miejsca ankietowania, podane procentowo w stosunku do całej próby w danej miejscowości badania.

1. Toruń

W Toruniu 9,9% osób spośród przebadanych nie udzieliło odpowiedzi. Nieco ponad jedna trzecia badanych uznała, że w ich pamięci najdłużej zostanie ogólnie Stare Miasto. Nieco ponad 21% uszczegółowiła swoją odpowiedź wskazując na architekturę (gotyk) jako element który zapamiętają najdłużej. W perspektywie wyników wybór władz Torunia by promować się hasłem Gotyk na dotyk wydaje się być trafiony.

Na dalszych miejscach rzeczy które respondenci będą pamiętać dłużej niż inne znalazł się Kopernik (i wszystko co z nim związane – pomnik, Dom Kopernika) – 8%, urzekająca atmosfera miasta – 11%, a także – co szczególnie ważne w kontekście starań Torunia o zostanie Europejską Stolicą Kultury – prawie 8% respondentów wskazało wydarzenie kulturalne lub sportowe jako coś co utkwi w ich pamięci z wycieczki do Grodu Kopernika.

Wykres 56: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Torunia

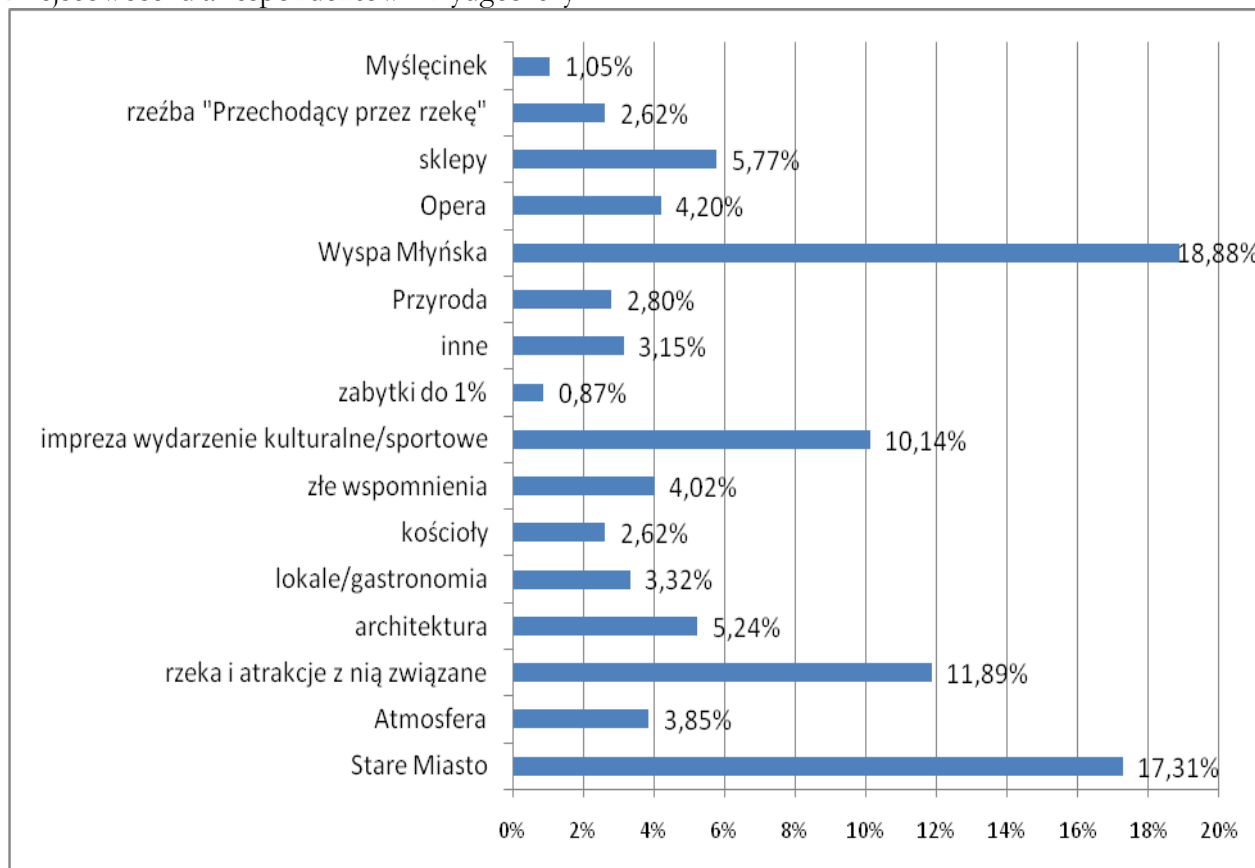

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

2. Bydgoszcz

Blisko 22% badanych nie potrafiło wymienić rzeczy, którą zapamiętają ze swojego pobytu w Bydgoszczy. Jednak dla blisko jednej piątej badanych w Bydgoszczy najciekawsze okazały się Wyspa Młyńska, podobna liczba badanych wskazała ogólniejszą odpowiedź - Stare Miasto. Dla niespełna 12% badanych w Bydgoszczy warte zapamiętania były rzeka Brda i to co z nią związane (widoki, tramwaj wodny, itp.) Co dziesiąty przyjezdny zapamięta wydarzenie kulturalne lub sportowe.

Wykres 57: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Bydgoszczy

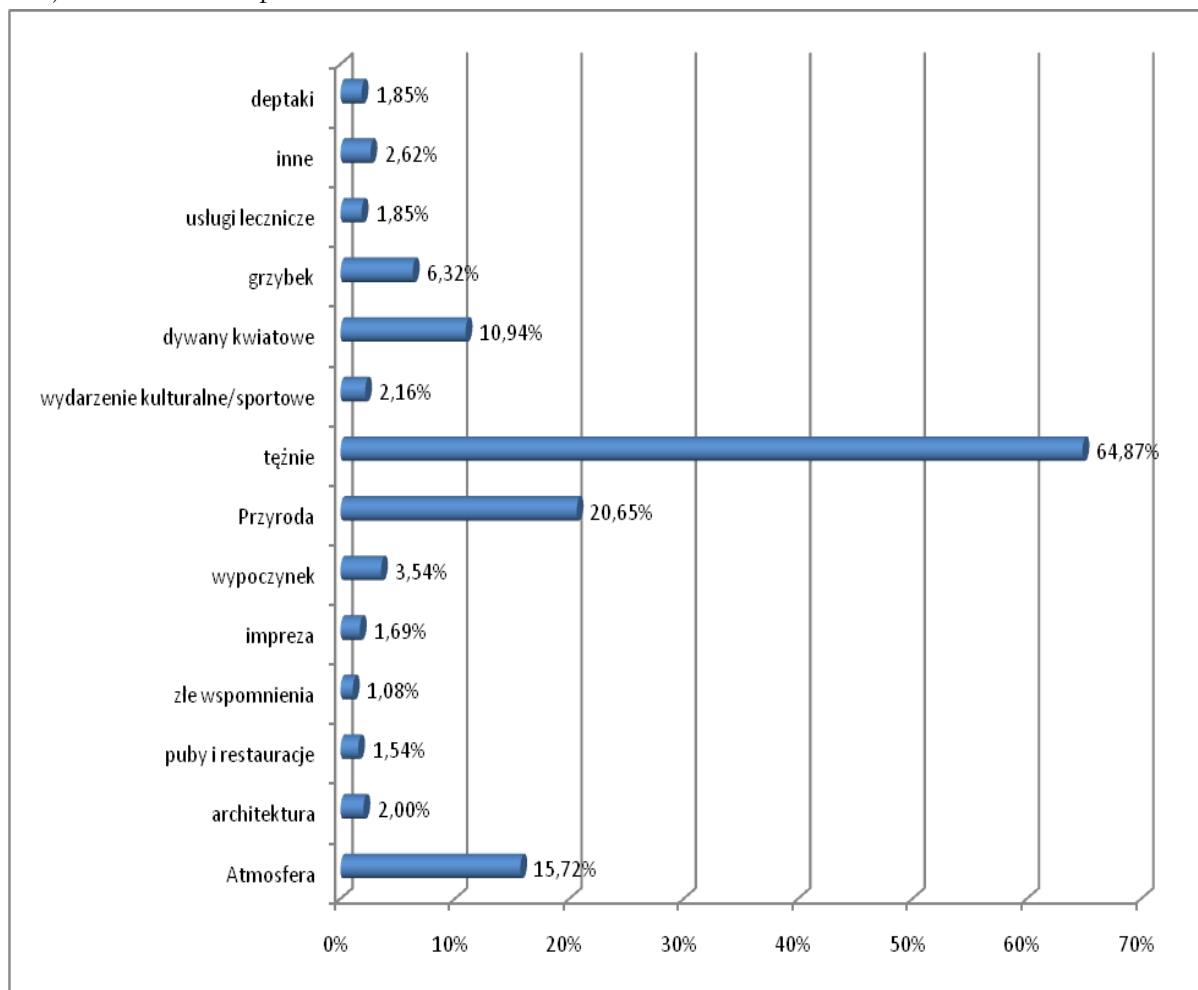

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3. Ciechocinek

Informacje pozyskane w Ciechocinku bez zaskoczenia wskazują, że największym atutem miasteczka są tężnie – zapamięta je blisko 65% przebadanych tam turystów. Co piąty zwrócił uwagę na przyrodę obecną w Ciechocinku, a na dywany kwiatowe zwrócił uwagę co dziesiąty turysta). Atmosferę kurortu doceniło blisko 17% respondentów.

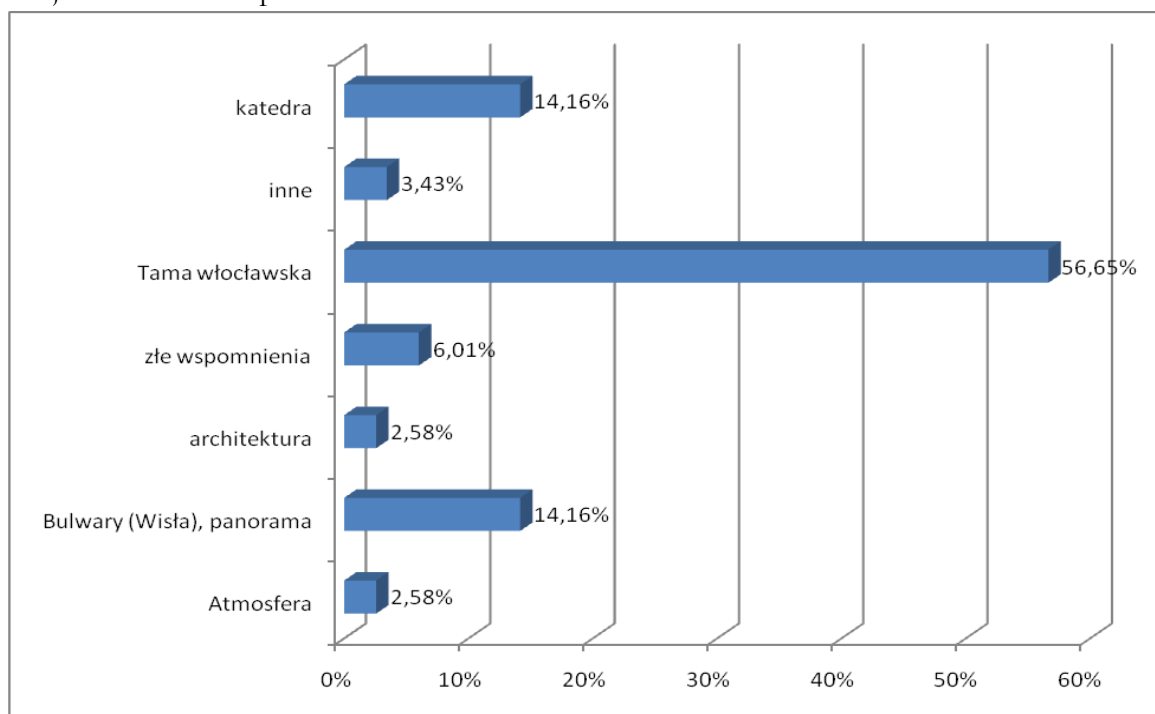
Wykres 58: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Ciechocinka

4. Włocławek

Jedna czwarta badanych we Włocławku nie wskazała rzeczy, którą z pewnością zapamięta z swojego pobytu w mieście. Dla ponad połowy respondentów zapamiętaną rzeczą była tama włocławska – dla jednych jako obiekt hydro dla innych – kultu religijnego jako miejsce związane z księdzem Jerzym Popieluszko. Po raz kolejny ważnym elementem zagospodarowania o walorach turystycznych staje się Wisła, w kontekście której Włocławek zapamięta 14% badanych.

Wykres 59: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Włocławka

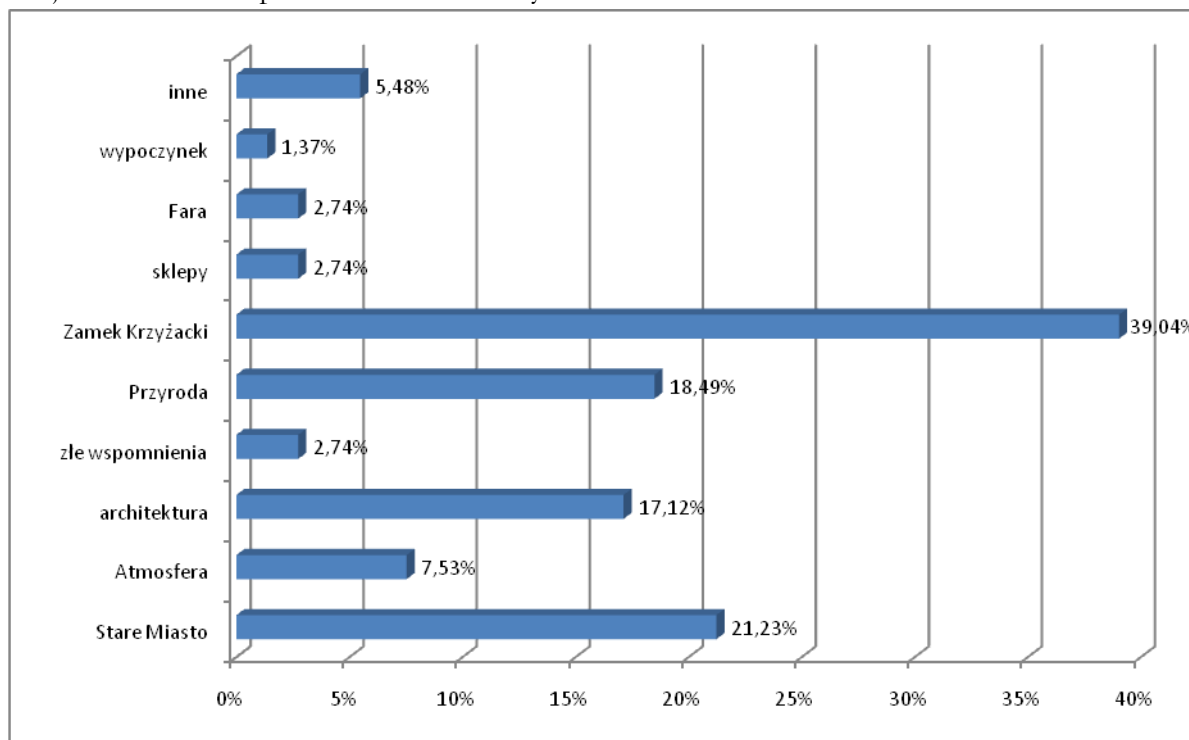

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

5. Brodnica

W Brodnicy największy procent respondentów wskazał Zamek krzyżacki jako miejsce, które zapamiętają z pobytu. Na drugim miejscu znalazło się Stare Miasto (21%) , a następnie walory przyrodnicze i architektura miasteczka.

Wykres 60: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Brodnicy

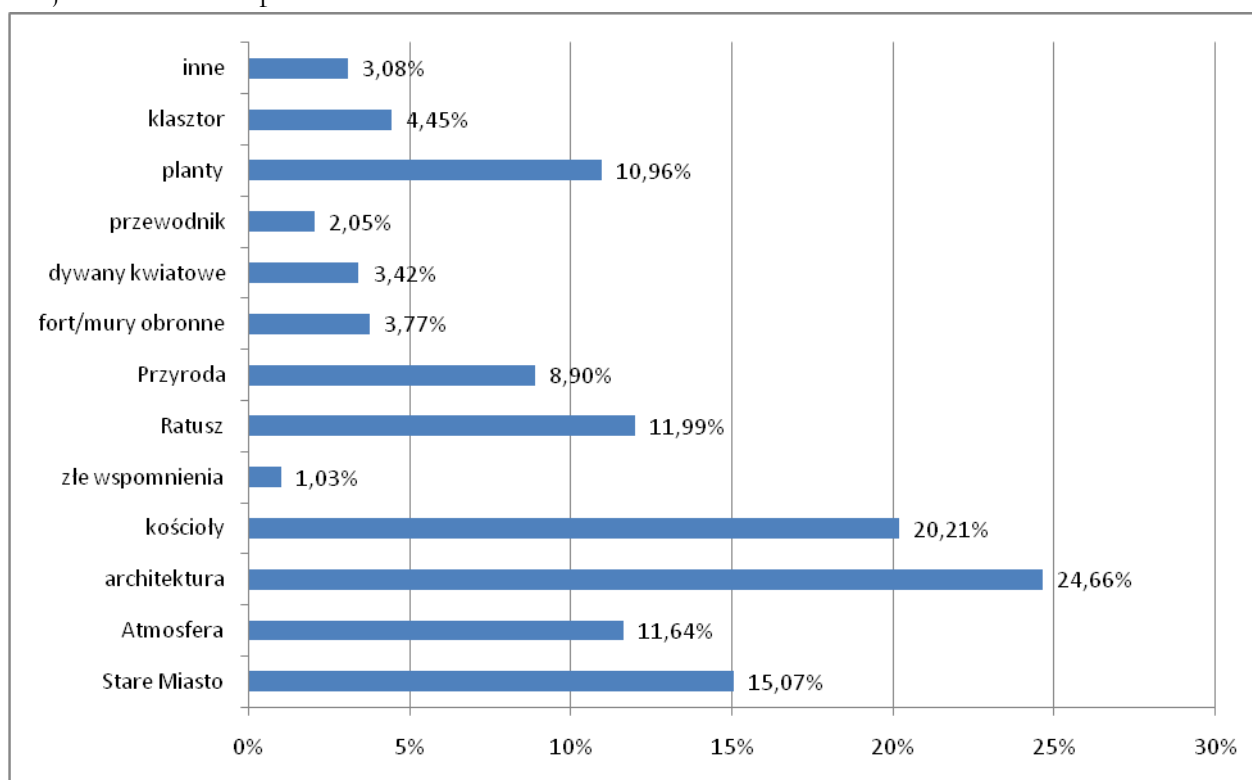

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

6. Chełmno

Wyniki uzyskane w Chełmnie pokazują, że gotyk, szczególnie w dużym natężeniu, jest wyrazistym elementem. W Chełmnie jedna czwarta respondentów zapamięta architekturę właśnie, 20% kościoły. 15% udzieliło ogólnej odpowiedzi Stare Miasto, a nieco ponad 11% wskazało na atmosferę miasta. Przez respondentów docenione zostało położenie Chełmna – otaczająca je przyroda i bliskość jeziora.

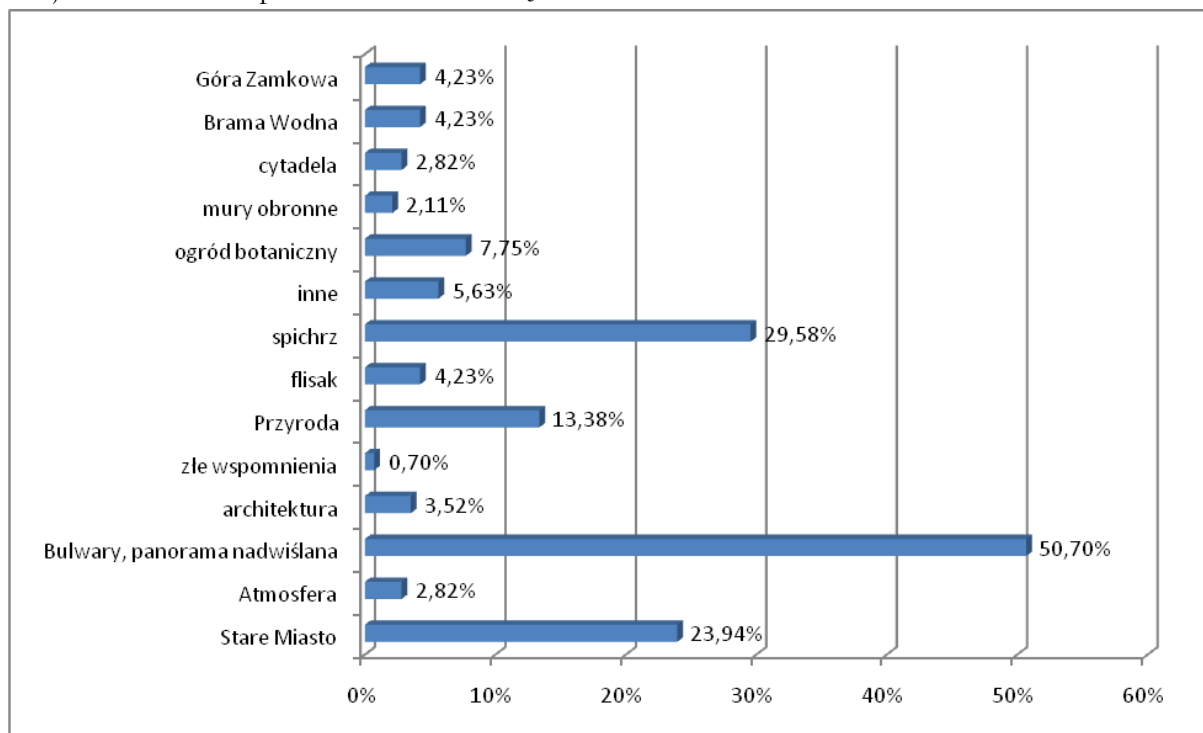
Wykres 61: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Chełmna

7. Grudziądz

W Grudziądzu na pierwszym miejscu zapamiętanych elementów znajduje się nadwiślańska panorama miasta, którą wskazała ponad połowa respondentów. Prawie 30% badanych wskazało spichrz, a 23% mówiła ogólnie o Starym Mieście.

Wykres 62: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Grudziądza

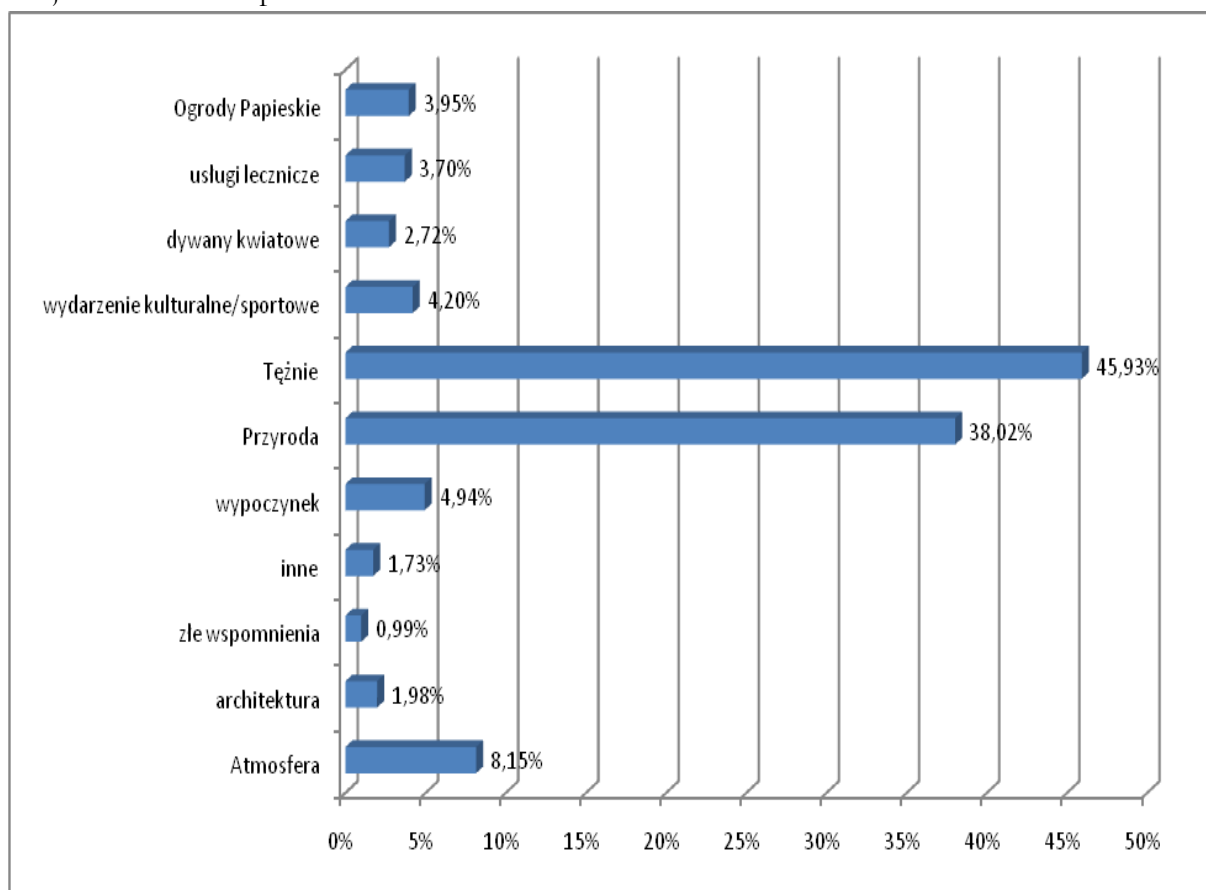

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

8. Inowrocław

W Inowrocławiu, podobnie jak w Ciechocinku, na pierwszy plan wysuwają się łąźnie (45%). Dopelnieniem obrazu miasta jest przyroda, prawie 4% respondentów wymienilo tez ogrody papieskie, dywany kwiatowe i atmosfera.

Wykres 63: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Inowrocławia

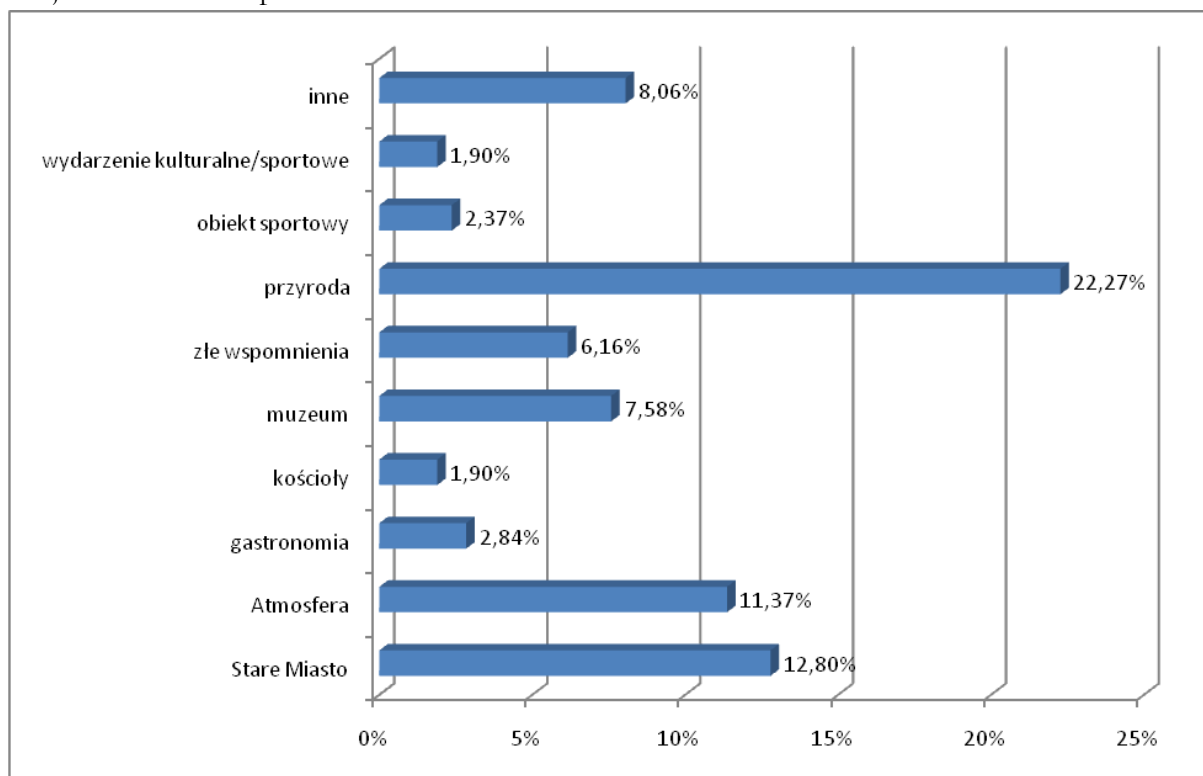

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

9. Tuchola

27% respondentów nie wskazało rzeczy, którą zapamiętają. Ponad jednej piątej w pamięci utkwi przyroda. W odpowiedziach dominują odpowiedzi ogólne: Stare Miasto (12,8%), atmosfera (11,4%). Stosunkowo dużo było również odpowiedzi pojedynczych, które zebrane zostały w kategorię „inne”.

Wykres 64: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Tucholi

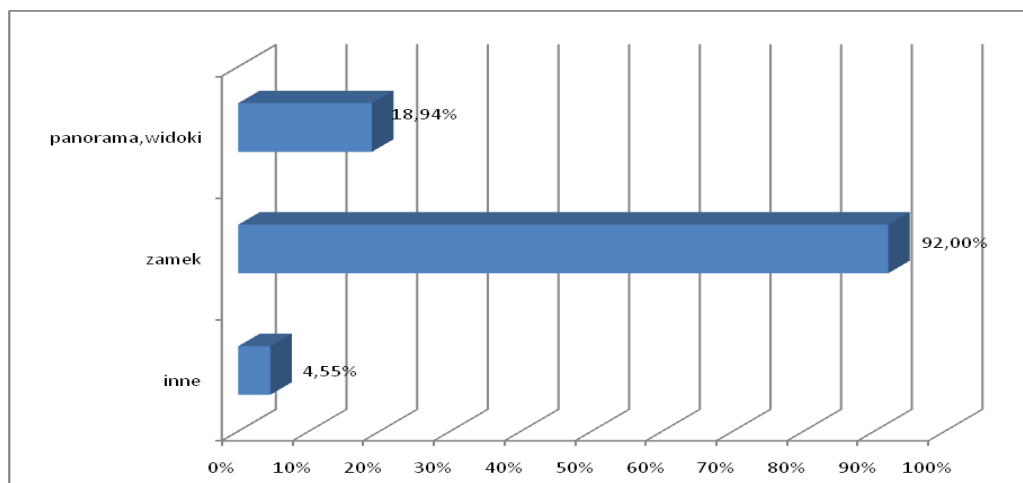

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

10. Golub – Dobrzyń

Dla Golubia – Dobrzynia pytanie o elementy, które zapadną w pamięci turystów przyniosło tylko dwie konkretne odpowiedzi – aż 92% wskazań dla zamku i blisko 20% dla widoków (charakterystycznej panoramy – wzniesienia z zamkiem górującym nad okolicą).

Wykres 65: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Golubia-Dobrzynia.

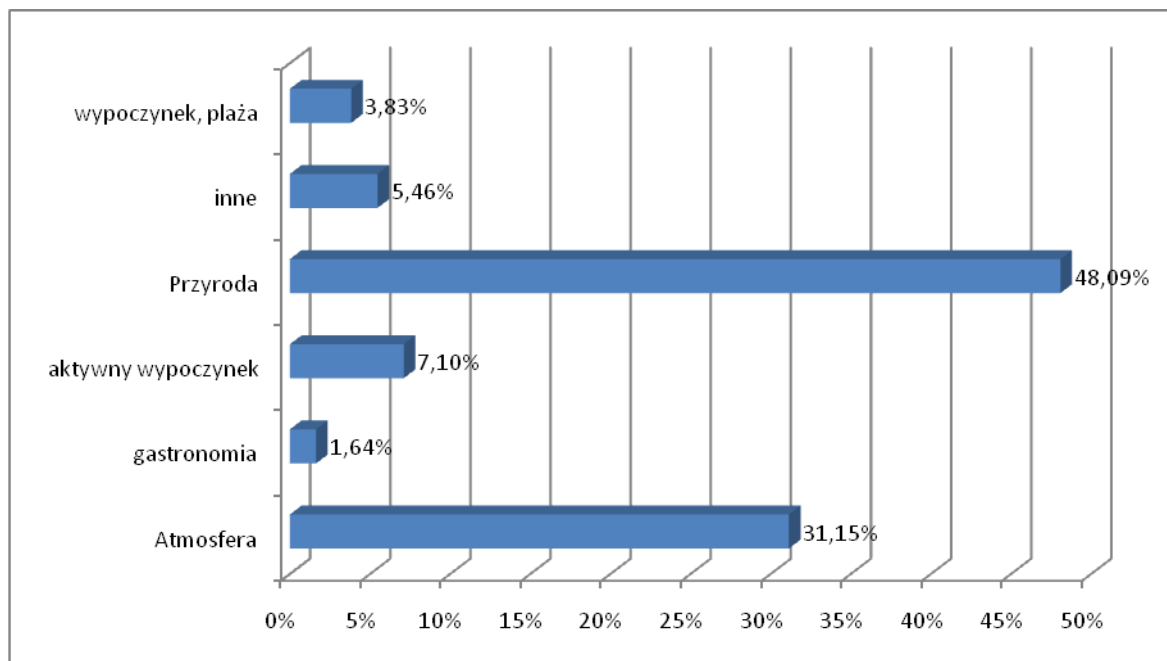

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

11. Więcbork i Sępólno

Dla wielu miejscowości badania ważnym elementem turystycznym okazuje się być przyroda – tak jak w Więcborku i Sępólnie gdzie dla 48% jest czymś co zapamiętają ze swojej podróży. Na drugim miejscu znalazła się atmosfera (31%).

Wykres 66: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Więcborka i Sępólna

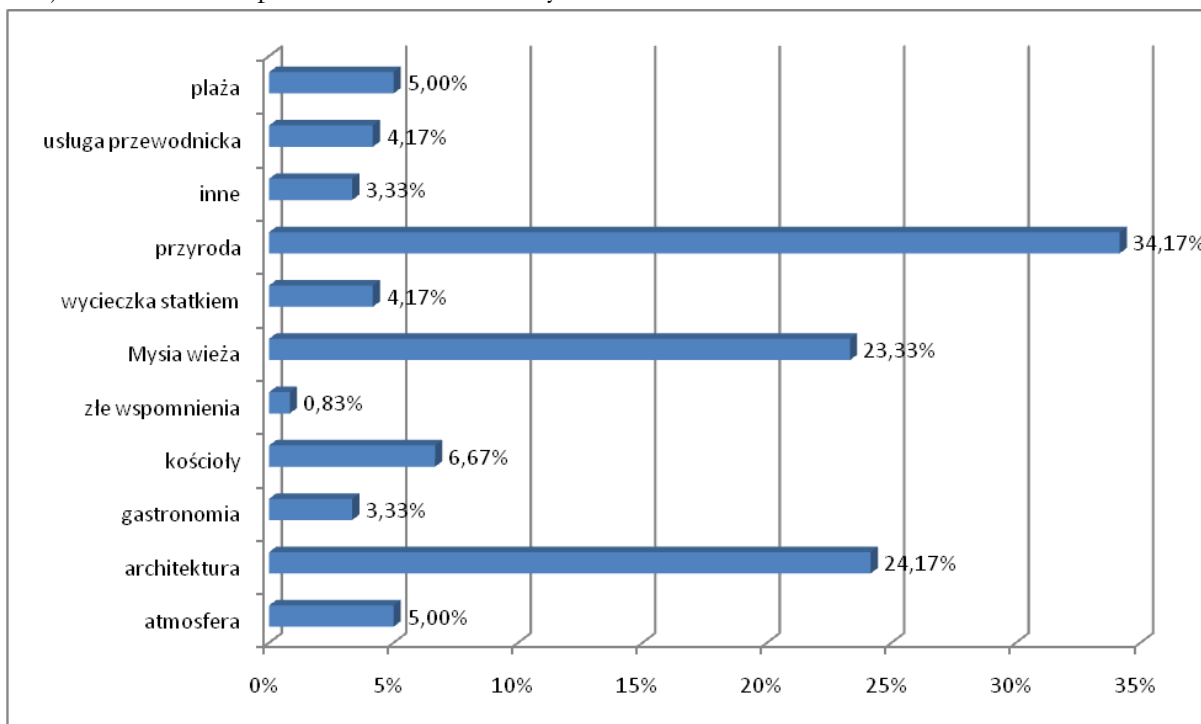

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

12. Kruszwica i Strzelno

Dla odwiedzających okolice Kruszwicy i Strzelna również przyroda zajmuje pierwszoplanowe miejsce we wspomnieniach (34% wskazań). Na kolejnych miejscach znalazła się architektura – wymieniła ją blisko jedna czwarta badanych, oraz jeden z najbardziej charakterystycznych zabytków tej okolicy – Mysia wieża (23%).

Wykres 67: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z Kruszwicy i Strzelna

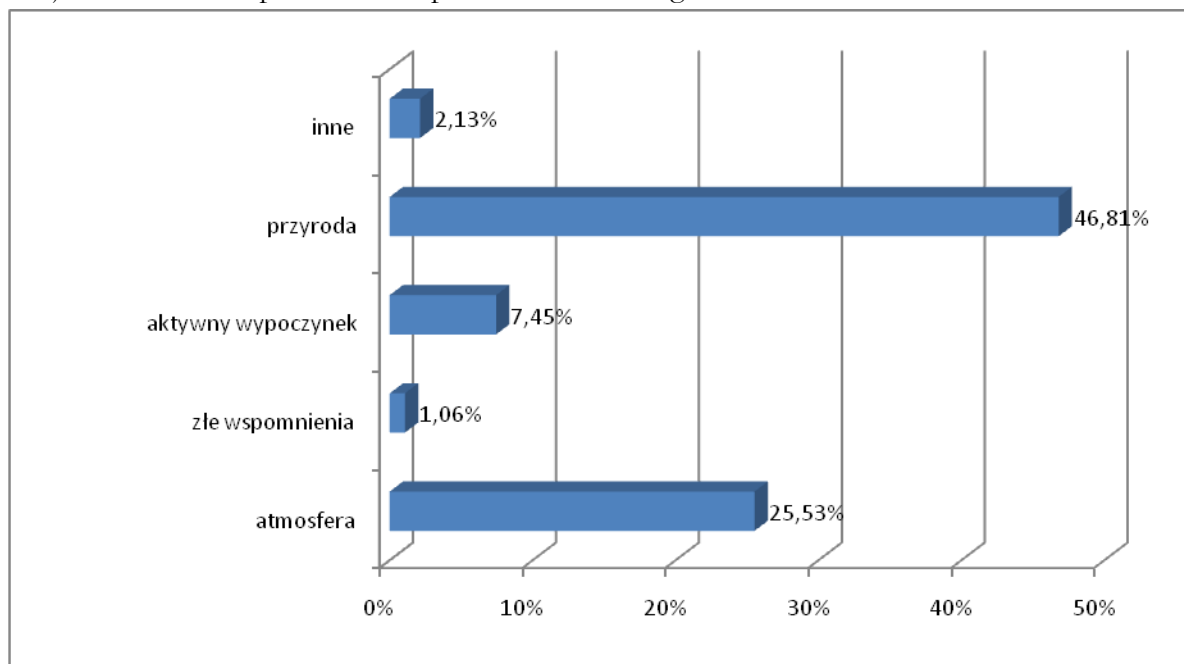

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

13. Powiat brodnicki

Powiat brodnicki w pamięci respondentów zapisze się również piękną przyrodą – wskazało ją blisko połowa badanych, oraz przyjaznym miejscem z urzekającą atmosferą, którą doceniła jedna czwarta turystów. Nieco ponad 7% zapamięta swój pobyt związany z aktywnym wypoczynkiem (kajaki, rowery).

Wykres 68: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z powiatu brodnickiego

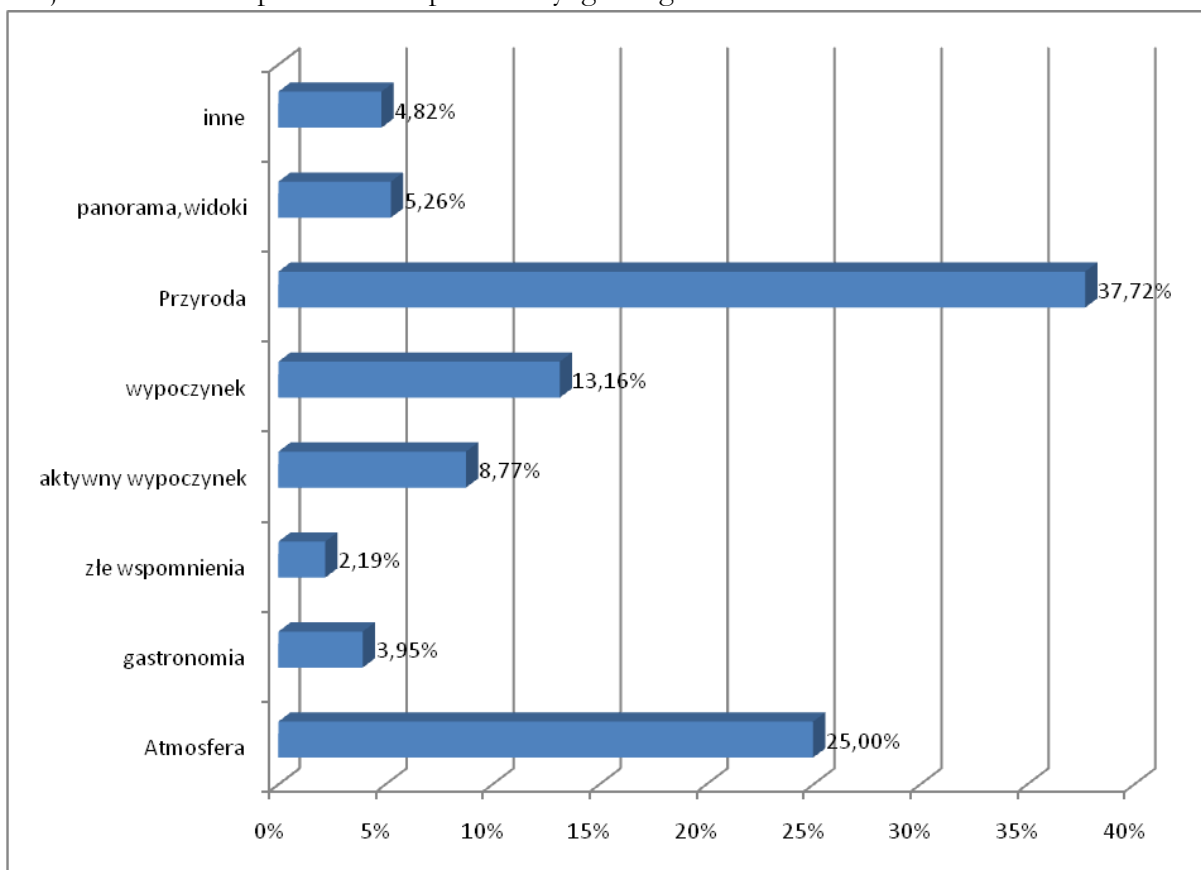

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

14. Powiat bydgoski

W powiecie bydgoskim obok powtarzających się dla obszarów wypoczynkowych, nadjeziornych przyrody i atmosfery pojawia się rozróżnienie na wypoczynek (który wskazało ponad 13% badanych) i aktywny wypoczynek (wspominany przez ponad 8%).

Wykres 69: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z powiatu bydgoskiego

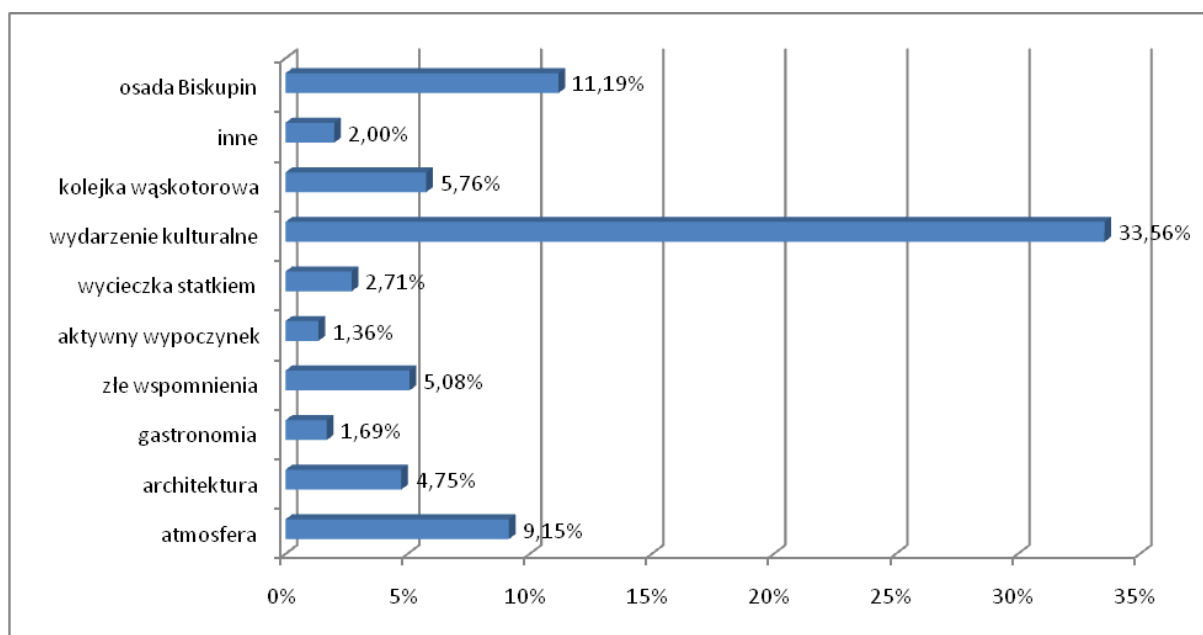

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

15. Powiat żniński

Uzyskane w powiecie żnińskim odpowiedzi elementów które respondenci ocenili jako te które utkwiały w ich pamięci znalazło się przede wszystkim „wydarzenie kulturalne” – to przyciągający tłumy turystów Festyn archeologiczny. Widać jednak, że powiat żniński dysponuje bardziej zróżnicowaną ofertą turystyczną. Respondenci wymieniają jeszcze wycieczkę statkiem, kolejkę wąskotorową.

Wykres 70: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z powiatu żnińskiego

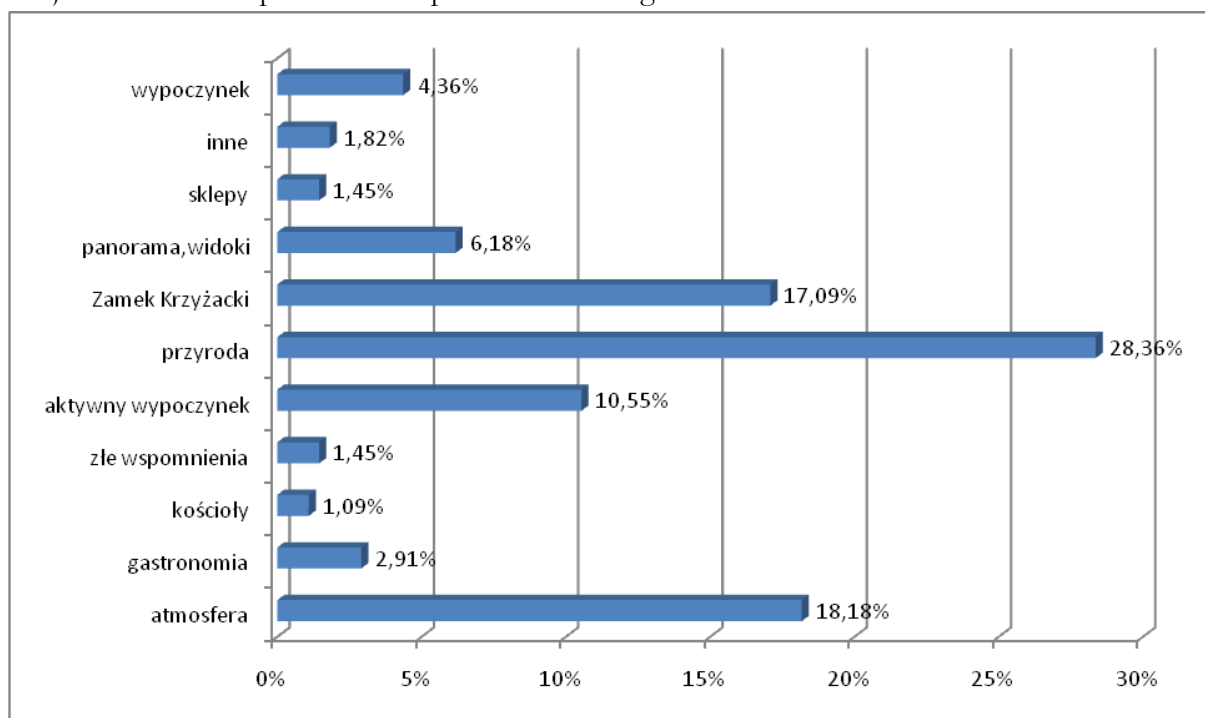

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

16. Powiat świecki

W powiecie świeckim najczęściej odpowiedzi uzyskała przyroda i atmosfera, na kolejnych zaś miejscach znalazł się Zamek Krzyżacki (17% wskazań). Co dziesiąty turysta zapamięta aktywny wypoczynek.

Wykres 71: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z powiatu świeckiego

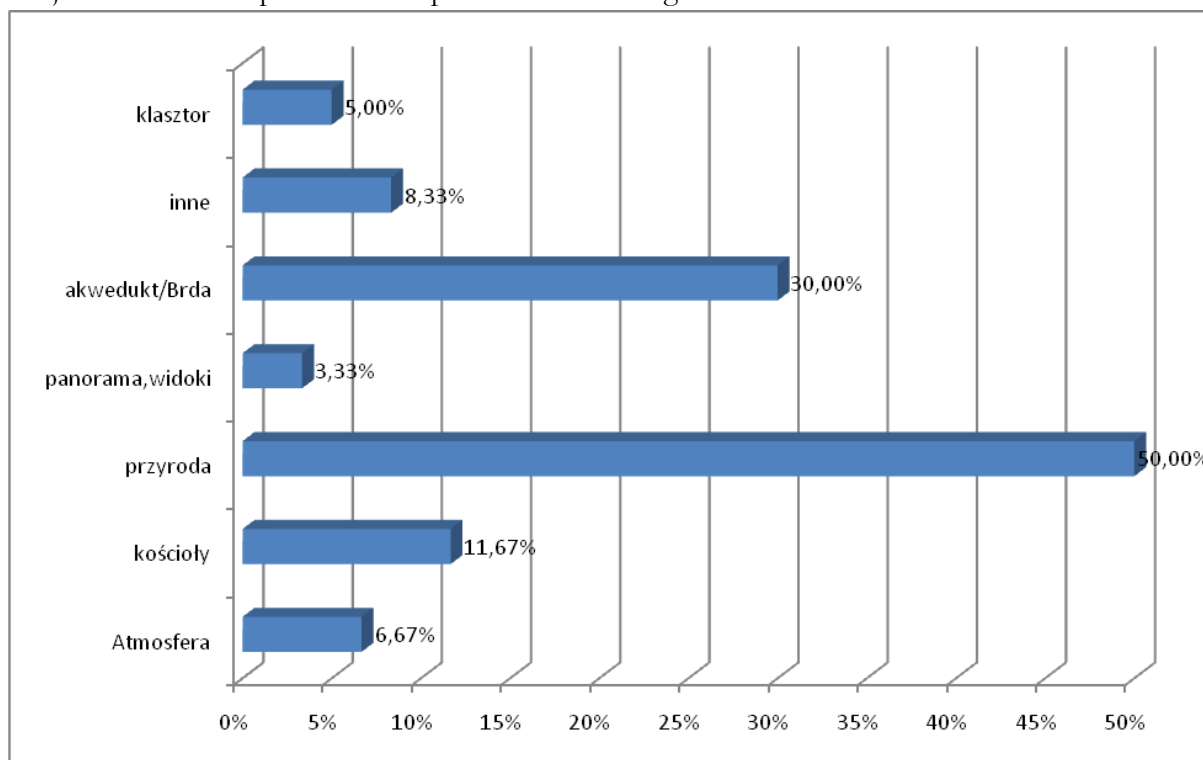

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

17. Powiat tucholski

Najsilniejszą stroną powiatu tucholskiego jest przyroda (połowa respondentów wskazała ją jako element zapamiętany z pobytu). Jednak to co wyróżnia powiat tucholski to akwedukt – zostanie w pamięci blisko jednej trzeciej badanych.

Wykres 72: Rozkład odpowiedzi na pytanie Co zapamięta Pan/Pani ze swojego pobytu w Tej miejscowości dla respondentów z powiatu tucholskiego

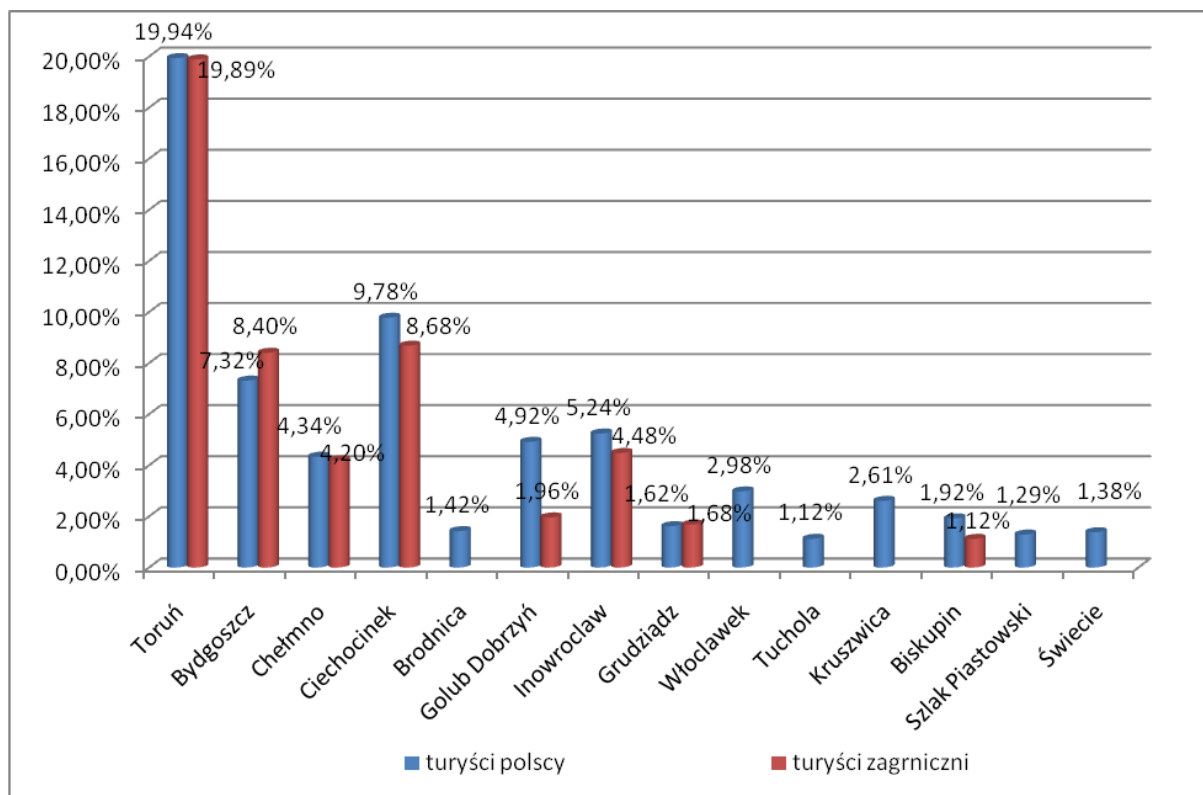
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3.17. Odwiedzane miejscowości

Spośród pięciu tysięcy badanych na terenie kujawsko-pomorskiego 48% respondentów wskazało, że oprócz miejscowości badania odwiedziło lub zamierzało odwiedzić jeszcze inną miejscowość w województwie kujawsko-pomorskim. Niespełna jedna piąta wskazała, że odwiedzi również Toruń (zarówno wśród turystów polskich jak również zagranicznych). Co dziesiąty turysta krajowy zamierza pojechać do Ciechocinka, Bydgoszcz znalazła się na trzecim miejscu najchętniej odwiedzanych „przy okazji” miejscowości. Na wykresie 74 zwraca uwagę fakt,

że obcokrajowcy, ponad dwukrotnie częściej planowali odwiedzić Inowrocław niż Golub-Dobrzyń i czterokrotnie częściej niż Biskupin (jako dodatkową miejscowość).

Wykres 73: Procent respondentów deklarujących chęć odwiedzenia innej miejscowości kujawsko-pomorskiej niż miejscowość badania.

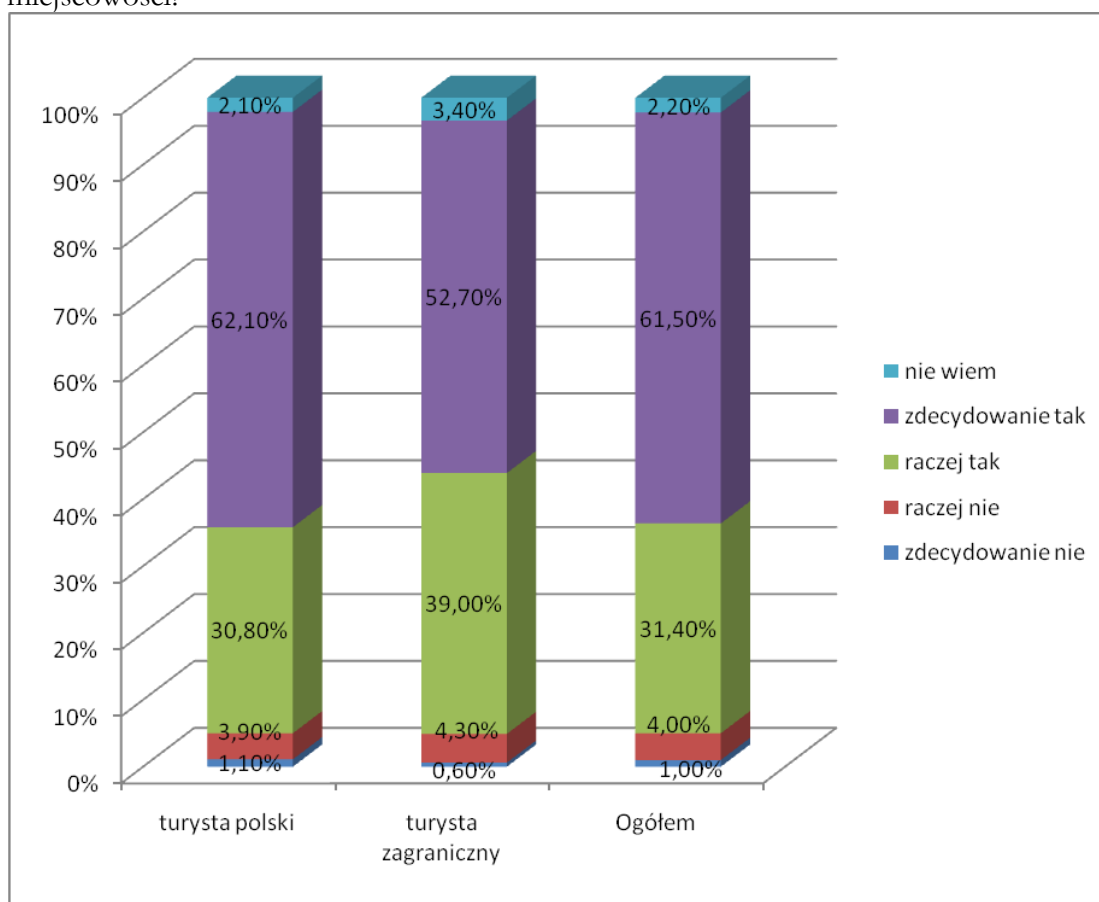

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

3.18. Rekomendacje turystów – polecenie przyjazdu i chęć powtórnego odwiedzenia województwa i miejscowości badania

Czy turyści uważają miejsca swoich wycieczek za warte polecenia swojej rodzinie i znajomym? Czy wrażenia z pobytu sprawia, że będziemy mogli liczyć na najskuteczniejszy z sposobów informacji i promocji jakim jest zadowolony turysta? W ankiecie badania znalazły się dwa pytania – o polecenie przyjazdu do miejscowości, w której przeprowadzane było badania i polecenie przyjazdu do województwa kujawsko-pomorskiego.

Wykres 74: Rozkład odpowiedzi na pytanie Czy poleciliby Pan/Pani znajomym odwiedzenie Tej miejscowości?

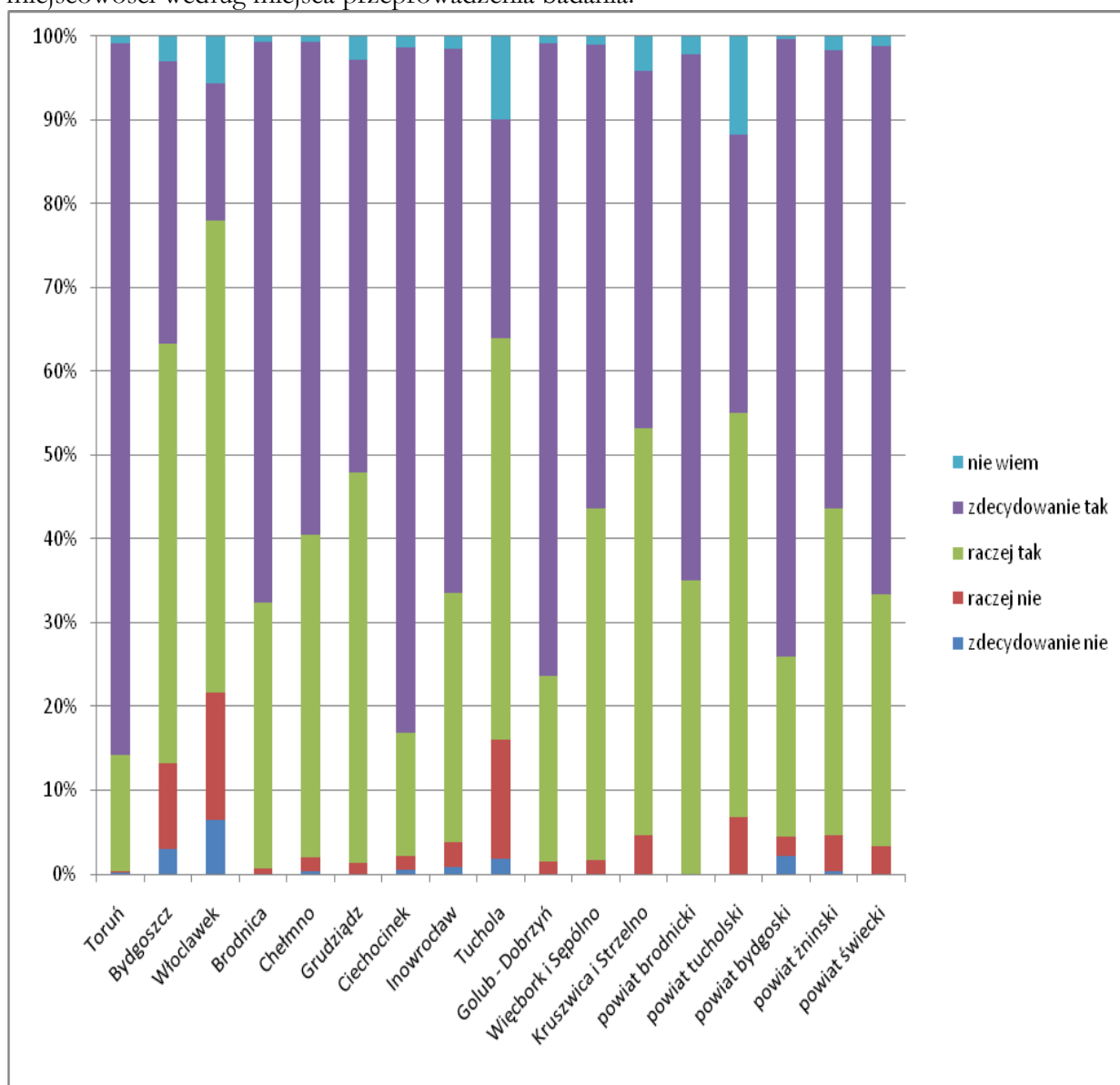
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Nieco ponad 2% turystów polskich i 3% turystów zagranicznych nie potrafiła powiedzieć czy miejscowość, w której zostali spotkani jest godna polecenia. Ponad 62% turystów polskich jednak zdecydowanie poleciliby przyjazd do miejscowości badania, zrobiliby tak samo o 10% mniej turystów z zagranicy. Około 5% zarówno turystów krajowych jak również obcokrajowców nie poleciliby swoim znajomym odwiedzenia miejsca badania.

Warto podkreślić, że odpowiedzi na to pytanie udzielili prawie wszyscy respondenci (braki danych nie przekroczyły 1%).

Analizując polecenie przyjazdu z nałożonym filtrem miejscowości przeprowadzenia badania zauważamy, że największy procent badanych, którzy nie poleciliby przyjazdu do miejscowości badania swoim znajomym jest we Włocławku (nieco ponad 1/5 badanych), Tucholi i Bydgoszczy.

Wykres 75: Rozkład odpowiedzi na pytanie Czy poleciliby Pan/Pani znajomym odwiedzenie Tej miejscowości według miejsca przeprowadzenia badania.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Miejscem, które respondenci uznali za warte polecenia prawie że bezwyjątkowo był Toruń. W tym mieście był niespełna 1% niezdecydowanych czy poleci Toruń swoim znajomym. Zbliżony wynik uzyskała Brodnica i powiat brodnicki.

W wielu miejscowościach (Golubiu Dobrzyń, Brodnicy, Grudziądzu, Więcborku i Sępólnie, powiecie brodnickim, tucholskim i świeckim) ani jeden z respondentów nie odpowiedział, że zdecydowanie nie poleciliby odwiedzenia tej miejscowości swoim znajomym. Z połączonych odpowiedzi zdecydowanie nie i raczej nie polecilibym odwiedzenia rewelacyjny wynik osiągnął powiat brodnicki gdzie nie było ani jednej osoby wskazującej te dwie odpowiedzi. Na drugim miejscu jest Toruń, gdzie połączone te dwie negatywne odpowiedzi stały się udziałem

jedynie 0,4% badanych. Niestety w analizie poszczególnych miejscowości biorąc pod uwagę sumę dwóch skrajnych odpowiedzi udzieliło we Włocławku aż 21,7%, w Tucholi 16,1%, w Bydgoszczy 13,2%.

Zdecydowanie najwyższy procent najbardziej pozytywnej odpowiedzi „*zdecydowanie tak*” przypadł w udziale Toruniowi, gdzie aż 85% respondentów będzie polecało znajomym przyjazd do Grodu Kopernika. Na drugim miejscu znalazł się Ciechocinek (81,8%), na dalszych zaś z również bardzo wysokimi notami - Golub Dobrzyń (75,6%), Powiat bydgoski (73,6%) i Brodnica (66,9%).

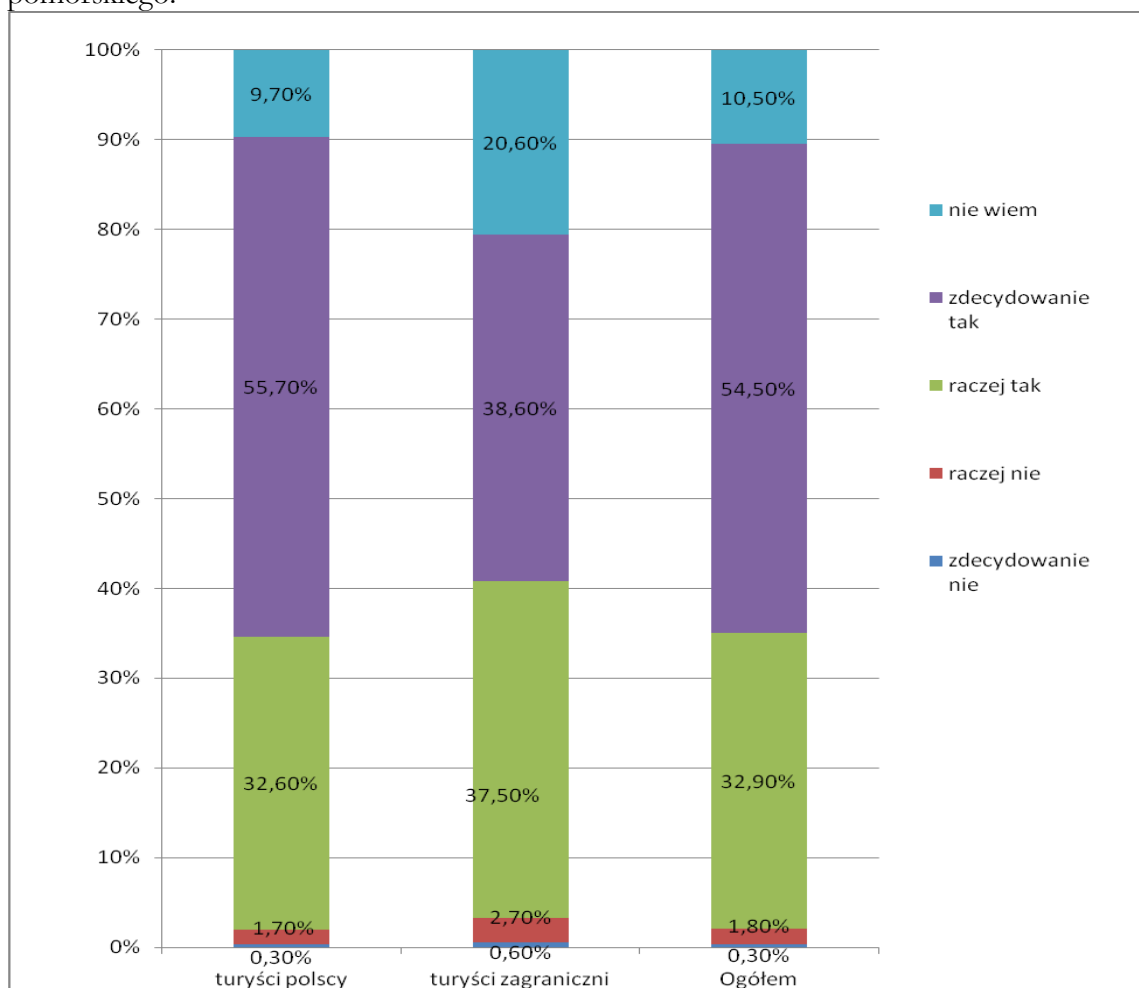
Tabela11: Rozkład odpowiedzi na pytanie *Czy poleciłby Pan/Pani odwiedzenie tej miejscowości swoim znajomym*

	Toruń	Bydgoszcz	Włocławek	Brodnica	Chelmno	Grudziądz	Ciechocinek	Inowrocław	Tuchola	Golub - Dobrzyń	Więcbork i Sępólno	Kruszwica i Strzelno	powiat brodnicki	powiat tucholski	powiat bydgoski	powiat żniński	powiat świecki	Ogółem
zdecydowanie nie	0,20%	3,00%	6,50%	0,00%	0,30%	0,00%	0,50%	0,80%	1,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,20%	0,30%	0,00%	1,00%
raczej nie	0,20%	10,20%	15,20%	0,70%	1,70%	1,40%	1,70%	3,00%	14,20%	1,50%	1,60%	4,70%	0,00%	6,70%	2,20%	4,40%	3,30%	3,90%
raczej tak	13,80%	50,10%	56,30%	31,70%	38,50%	46,50%	14,60%	29,80%	47,90%	22,10%	42,10%	49,17%	35,10%	48,30%	21,60%	38,90%	30,10%	31,30%
zdecydowanie tak	85,00%	33,80%	16,50%	66,90%	58,70%	49,30%	81,80%	64,90%	26,10%	75,60%	55,20%	43,33%	62,80%	33,30%	73,60%	54,60%	65,40%	61,50%
nie wiem	0,80%	3,00%	5,60%	0,70%	0,70%	2,80%	1,40%	1,50%	10,00%	0,80%	1,10%	4,17%	2,10%	11,70%	0,40%	1,70%	1,10%	2,20%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Na pytanie o polecenie przyjazdu ogólnie do województwa kujawsko-pomorskiego obserwujemy wysoki procent osób niezdecydowanych, które odpowiedziały, że nie wiedzą czy polecą przyjazd do kujawsko-pomorskiego swoim znajomym. Tak odpowiedział co piąty obcokrajowiec – co może świadczyć o słabej znajomości obszaru nazwanego w ankiecie województwem kujawsko-pomorskim. „Nie wiem” odpowiadał też co piąty turysta krajowy – a to świadczy już o zbyt słabej informacji i promocji wewnątrz województwa. Cieszyć może, że wśród odpowiedzi na to pytanie bardzo mało jest odpowiedzi negatywnie skrajnych. Zdecydowanie nie poleciliby przyjazdu do kujawsko-pomorskiego mniej niż 1% respondentów, zaś odpowiedzi połączone zdecydowanie nie i raczej nie to 2% wśród turystów polskich i nieco ponad 3% wśród obcokrajowców

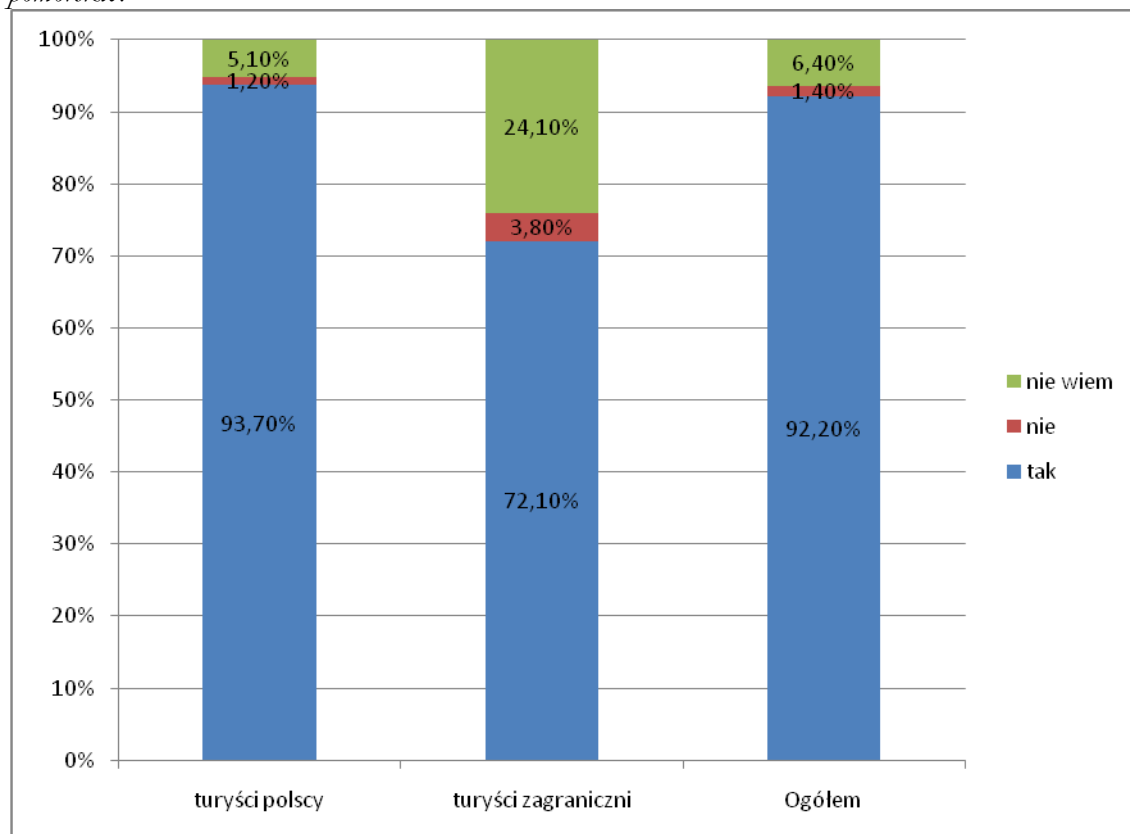
Wykres 76: Rozkład odpowiedzi na pytanie o polecenie przyjazdu do województwa kujawsko-pomorskiego.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Na pytanie o chęć powtórnego przyjazdu do naszego województwa jedynie 1,8% nie udzieliło odpowiedzi. Co piąty badany turysta zagraniczny nie potrafił się jeszcze zdecydować, czy ponownie przyjedzie do naszego regionu, prawie 4% odpowiedziało, że nie planują takiego przyjazdu. Wśród turystów krajowych – prawie 94% planuje ponownie odwiedzić województwo kujawsko-pomorskie.

Wykres 77: Rozkład odpowiedzi na pytanie *Czy zamierza Pan/Pani jeszcze odwiedzić kujawsko-pomorskie?*

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

Podsumowanie i wnioski

Przedstawiony raport odzwierciedla wiernie fragment „turystyki” województwa kujawsko-pomorskiego.

Odzwierciedla, poprzez subiektywne wypowiedzi respondentów – w odniesieniu do pytań zawierających wartościowanie – na przykład ocenę bazy noclegowej i gastronomicznej, ocenę bezpieczeństwa, oznakowania, czystości – czyli tych wszystkich elementów, które składają się na opinię o miejscowości, regionie czy wreszcie w skali makro – o województwie.

Badanie odzwierciedla strukturę ruchu turystycznego województwa - pytania o charakterze ilościowym lub quasi ilościowym – na przykład wiek, płeć czy forma organizacji przyjazdu – zadane tak dużej próbie jak ma to miejsce w niniejszym badaniu należy uznać za obiektywne i statystycznie istotne, wiarygodne.

Przedstawione w raporcie informacje dotyczą bezpośrednio tylko części województwa. Jak zaznaczono we wstępie, z badań wyłączono, niektóre obszary, mające ulamkowe znaczenie w gospodarce turystycznej województwa. Ale właśnie to nieistotne znaczenie / nieznaczny udział w bazie noclegowej, gastronomicznej, wydarzeniach przyciągających turystów etc/ pozwala uzyskane wyniki „rozciągnąć” na całe województwo. Rzecz jasna marginalny charakter obecnie niektórych powiatów czy gmin nie powinien być utrwalany, powinny one być włączone w gospodarkę turystyczną województwa.

Jak przedstawiono to w omówieniu organizacji badania terenowego, badaniami objęto okres od sierpnia do października. Oznacza to, że uzyskane wyniki można odnieść bezpośrednio do charakterystyki ruchu turystycznego w tych miesiącach. Natomiast w odniesieniu do pozyskanych informacji z zakresu opinii (oceny bazy, atrakcyjności etc.) - wyniki można uznać za istotne w odniesieniu do całego roku. System informacji, czystość ogólna struktura bazy itd. nie ulegają przecież gwałtownej zmianie w zależności od pory roku.

Ze względu na utrudnienia w ankietyzacji poza sezonem w miejscowościach pobytowych w kolejnym roku badań uwzględnić trzeba będzie „dostępność „ turystów w poszczególnych zaplanowanych miejscach i miesiącach badania. Okres przeprowadzenia badań zostanie wydłużony.

Z przeprowadzonego badania w 2009 roku można wyciągnąć wiele praktycznych wniosków. Dotyczą one zarówno szczebla wojewódzkiego polityki turystycznej, promocyjnej itd. jak i decyzji władz lokalnych samorządowych i branżowych.

1. Ogólny wizerunek turystyczny województwa jawi się dobrze, średnia ocena atrakcyjności kujawsko-pomorskiego 7,46 / w skali od do 10 / to wynik bardzo dobry w skali kraju i innych

województw - co nie oznacza , że nie może być lepszy. Osiem lub więcej punktów przyznało ponad 53% respondentów. Przeważająca część 92,3% badanych wyraziło chęć powtórnego odwiedzenia województwa – jest to niewątpliwie bardzo dobra informacja.

2. Wśród istotnych dla działań promocyjnych wniosków z badania, wymienić należy także rolę internetu w pozyskiwaniu informacji o województwie. Ten środek przekazu jest obecnie powszechny i dominuje w odpowiedziach respondentów. Dzięki dobrej informacji w globalnej sieci cały region, i każda z miejscowości lokalnie ma wpływ na wybory znacznej części turystów.

3. Badania potwierdzają różnorodność motywów przyjazdów do województwa, ze znaczną jednak dominacją trzech podstawowych : wypoczynek, zwiedzanie i zdrowie – łącznie 68,5%.

4. W wyniku badania ustalono, że jesteśmy odwiedzani przez obywateli prawie 40 krajów różnych kontynentów, choć „tradycyjnie” jak w całej Polsce dominują turyści z Niemiec. Ta znaczna liczba krajów pochodzenia jest cenną informacją dla promocji i systemów informacji turystycznej.

5. Podobnie praktyczny charakter ma informacja o miejscu pochodzenia –województwie turystów Polskich.

6. Wyniki nie potwierdzają funkcjonujących stereotypów o „zaawansowanym” wieku turystów. Średnia wieku turystów – około 40 lat – najlichniesza grupa to 20-29 lat, nie dominują więc turyści „złotego wieku”. Nie zmienia tego fakt, że są miejscowości – Ciechocinek i Inowrocław, gdzie ta średnia wieku jest wyższa.

7. Prawie połowa przyjazdów -46-48 %, to przyjazdy w towarzystwie rodziny.

8. Wśród informacji nieporządkanych, wymienić należy brak pozytywnych skojarzeń- wspomnień po wyjeździe z niektórych miejscowości województwa. Powinien być to bodziec dla lokalnych społeczności, aby stworzyć „coś” materalnego lub niematerialnego, ale pozytywnie zapadającego w świadomości turysty.

9. Dla polityki w obszarze infrastruktura znaczenie ma informacja o dominującym środku transportu – samochód i zgłaszany niezadowoleniu z parkingów, a raczej ich braku, oraz znacznym procencie turystów, którzy dostrzegają trudności komunikacyjne (korki, utrudniony dojazd do miejscowości).

Realizowany projekt badawczy jest projektem trudnym, ze względu na różnorodność badanego obszaru. Już przy pierwszej pobieżnej analizie na tle województwa wyróżnia się jeden silny ośrodek Toruń – którego specyfikę dość łatwo opisać, choćby ze względu na prowadzone już w Toruniu badania ruchu turystycznego. Poszczególne obszary, powiaty, jednostki badania w województwie kujawsko-pomorskim odróżnia od siebie rodzaj oferowanego wypoczynku (zwiedzanie zabytków, oferta konferencyjna, imprez targowych, sportowych, aktywnego

wypoczynku wśród lasów i jezior, wypoczynku sanatoryjnego, leczniczego, oferty opartej o jedną atrakcję historyczną, lub też charakteryzującą się wielkością zabytków). Obszary różnią się też – co do tej pory potwierdzała praktyka, obserwacja osób związanych z branżą turystyczną – co do aktywności / natężenia ruchu turystycznego. W innym czasie przypada szczyt sezonu turystycznego i inną ma długość.

Niniejsze badanie potwierdza tę obserwację – w miejscach szczególnie atrakcyjnych turystycznie sezon turystyczny jest dłuższy, natężenie ruchu turystycznego bardziej odporne na warunki pogodowe i czynniki ekonomiczne. W miejscowościach opierających swój potencjał na walorach przyrodniczych sezon turystyczny jest zdecydowanie krótszy, poza nim zaś liczba odwiedzających i turystów radykalnie się zmniejsza.

Przy publikacji danych z raportu prosimy o podawanie źródła.

Raport stanowi własność Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej.